

Cuprins:

Programul cercului pedagogic

Parteneriatul educațional: parteneriatul școală-familie- Inspector colar Tatiana Vîntur

Roluri parentale- director, prof. Sima Carmen

Aspecte ale managementului consilierii părinților- prof. Greta Airinei

Semnificații contemporane ale parteneriatului școală- familie

-lector univ. dr. Nadia Laura Serdenciuc , Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

Cum răspunde mama emoțiilor copilului? Dar tata? Psiholog dr. Liliana Bujor, Centrul de Consiliere și Orientare în Carier Universitatea „ Ștefan cel Mare” Suceava

Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală - prof. Rangu Magdalena

Asociația Părinților PRO EDUCAȚIE - istoric și activități, pre edintele asociației prof. Vartolomei Lăcrămioara și prof. Lenuța Movileanu

Meseria de părinte se învață- prof. Lenuța Movileanu

Proiectul „Dependenți de ecran”, Asociația Părinților - prof. Vartolomei Lăcrămioara

Studiu de specialitate- Stilul educativ parental- definire, tipologii și rol în dezvoltarea psihică a copilului- Prof.înv. primar Lăcrămioara Rotaru

Proiectele didactice ale activităților

↳ Laboratorul de joacă - prof. Nadia Serdenciuc și Liliana Bujor

↳ Cerceta la orice vârstă - Carmen Netedu

↳ O zi de primăvară împreună – prof. Oana Strejac

↳ Părinții noi - modele pentru o carieră de succes- prof. Rangu Magdalena și consilier psihopedagogic, Camelia Solovstru

Atelierele de lucru ale cercului pedagogic

↳ Parteneriatul școală - familie în abordarea eficientă a dificultăților de învățare
prof. Logoped Emilia Crîmariu

↳ Părinții au fost elevi
consilier psihopedagogic, Camelia Solovstru

Climatul familial și impactul asupra dezvoltării de sine a copilului- prof. Daniela Pasare

Biblioteca școlară – Spațiu cultural al interacțiunii sociale, bibliotecar, Ungureanu Mihaela

Din inimă pentru părinți - consilier psihopedagogic, Camelia Solovstru

Gânduri pentru părinți... - prof. Muntean Adriana și Oana Guri

Program

9.45 - 10.00	Primirea invita ilor
10.00 - 10.15	Cuvânt de deschidere - director, prof. Sima Carmen
10.15 - 10.35	Parteneriat educa ional - inspector colar pentru educa ie permanent , prof. Tatiana Vîntur Activit i extra colare - consilier educativ, prof. Greta Airinei
10.35 - 10.45	Asocia ia p rin ilor Pro Educa ie a colii Gimnaziale Nr.8 - pre edinte, prof. Vartolomei L cr mioara
10.45 - 11.00	„P rinții la școală” - mesajele partenerilor
11.10 - 12.00	Activit i demonstrative ale parteneriatului coal - familie: <ul style="list-style-type: none">▣ Laboratorul de joac (clasa preg titoare i clasa I): prof. lector dr. Nadia Serdenciuc i psiholog dr. Liliana Bujor de la Universitatea „ tefan cel Mare” Suceava▣ Cerceta la orice vârst (clasele a II-a, a III-a i a IV-a): Carmen Netedu, coordonator Filiala Suceava ONCR▣ O zi de prim var împreun (clasele a V-a i a VI-a): prof. Oana Strejac▣ P rinții noștri – modele pentru o carier de succes (clasele a VII-a i a VIII-a): prof. Rangu Magdalena i consilier psihopedagogic Solov stru Camelia
12.10 - 13.00	Ateliere de lucru - prof. logoped Emilia Crî mariu i consilier psihopedagogic, Camelia Solov stru
13.10 - 13.30	Autoevaluare. Evaluare. Concluzii - prof. Gabriela Mihai, inspector școlar pentru educație permanent prof. Tatiana Vîntur

Parteneriatul educațional: parteneriatul școală-familie

Inspector colar Tatiana Vîntur

Parteneriatul educațional este o formă de comunicare, cooperare și colaborare realizată în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. El presupune o unitate de opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se realizează între școală, familie și comunitate.

Parteneriatul presupune o comunicare eficientă între membrii acestuia, stabilirea unor roluri și responsabilități în cadrul parteneriatului, acceptarea diferențelor și tolerarea opțiunilor diferite, cooperare și relaționare interinstituțională în vederea realizării unor obiective comune. Parteneriatul tradițional al școlii, **familia** se definește ca instituție socială, cât și ca grup specific constituit din persoane care sunt unite prin legături de cunosătorie, sânge sau adopție (Sumpf, 1993)¹. Dispunând de o influență semnificativă în raport cu fiecare dintre membrii săi (Osterich, 1976)², familia se caracterizează prin:

- structură specifică de statusuri și roluri;
- seturi de relații interpersonale specifice;
- influență puternică asupra membrilor, printr-un complex diversificat de factori;
- funcții relativ precise în raport cu fiecare membru;
- influențe educative reciproce.

Prin intermediul acestor elemente, fiecare familie influențează atât copiii și adolescenții care sunt elevii ai unităților de învățământ, cât și adulții cu status de părinți, care reprezintă partenerii ai școlii. Din această perspectivă, cunoașterea mediului familial din care provin elevii și părinții lor se constituie ca o condiție *sine qua non* atât pentru succesul demersului educațional adresat copiilor și adolescenților, cât și din punct de vedere al reușitei parteneriatului.

Cunoașterea și înțelegerea familiei în calitate de partener constant și autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însuși trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. În acest sens, în raport cu familia tradițională (caracterizată prin: rețea de roluri clasice cu caracter general valabil, tipologie clară a relațiilor dintre membri, set normativ precis pentru fiecare rol, situații standard pentru evenimentele familiale, rețete invariabile pentru probleme și schimbări etc.) familia contemporană suportă o serie de modificări cu referire la statusuri și roluri, norme și relații, probleme, situații și soluții.

Îmbinarea la nivelul diferitelor familii a elementelor tradiționale cu elemente inedite generate de noi realități socio-economice determină o diversificare a familiilor și o multiplicare evidentă a situațiilor considerate anterior atipice. Pentru a atrage familia, ca element cheie în cadrul parteneriatelor educaționale, școala și, în particular, managerii săi trebuie să ia act de aceste schimbări, adaptându-și atitudinile și comportamentele.

Pornind de la aceste premise, efortul îndreptat către cunoașterea familiei trebuie să se orienteze către:

- trăsăturile, calitățile, problemele sale specifice;
- statutul pe care elevul îl are în cadrul mediului său familial;
- valorile și normele acesteia;
- avantajele pe care le poate câștiga în cadrul parteneriatului;
- beneficiile pe care le poate aduce școlii, ca partener real.

Chiar în condițiile asumării acestei perspective de către echipa managerială și de către personalul său didactic, în relațiile dintre școală și părinți pot să apară disfuncții generate de:

- limitele în strategiile școlii din domeniul parteneriatului;
- barierele în comunicarea interpersonală;

¹ Cole G.A., Management: Theory and Practice. London:D.P.Publication Ltd.pag.167;

² Idem, pag.170;

- lipsa de interes din partea părinților în raport cu educația, în particular, în raport cu evoluția propriilor copii;
- carențele atitudinale și comportamentale la nivelul părinților dar și al profesorilor;
- problemele severe cu care se confruntă unele familii;
- marginalizarea sau automarginalizarea unor familii defavorizate;
- restricțiile care, în timp limitat, și de lacunele informaționale.

Pentru a depăși aceste bariere, care greueză în mod inerent parteneriatul dintre școală și părinți elevilor, acestea trebuie asumate, ca priorități:

- implicarea echipelor manageriale în atragerea familiei;
- elaborarea și aplicarea sistematică a unor proiecte centrate pe parteneriatul cu părinți;
- transformarea comitetelor de părinți în structuri active și dinamice care își pot asuma rolul de interfață în relația dintre școală și părinți;
- ameliorarea modalităților de informare a părinților;
- diseminarea informațiilor referitoare la activitatea și problemele școlii;
- organizarea unor activități extrașcolare diversificate în regim de parteneriat.

În același sens, este necesar ca școala să se orienteze către crearea unor asociații comune care să unească părinții ai elevilor și cadrele didactice și să ofere servicii educaționale adresate părinților în spiritul beneficiului reciproc.

Redăm în cele ce urmează Extras din Regulamentul de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar OMEN nr.5115/2014, Capitolul Partenerii educaționale

Capitolul 1

Drepturile părinților, tutorilor sau susținătorilor legali

Art. 238. Părințele, tutorele sau susținătorul legal al antepreșcolarului/preșcolarului/elevului are dreptul să decidă, în limitele legii, cu privire la unitatea de învățământ unde va studia copilul/elevul.

Art. 239

(1) Părințele, tutorele sau susținătorul legal al copilului/elevului are dreptul să fie informat periodic referitor la situația școlară și comportamentul propriului copil.

(2) Părințele, tutorele sau susținătorul legal al copilului/elevului are dreptul să dobândească informații numai referitor la situația propriului copil.

Art. 240

(1) Părințele, tutorele sau susținătorul legal al copilului/elevului are acces în incinta unității de învățământ dacă:

- a fost solicitat/a fost programat pentru o discuție cu un cadru didactic sau cu directorul unității de învățământ;
- desfășoară activități în comun cu cadrele didactice;
- depune o cerere/alt document la secretariatul unității de învățământ;
- participă la întâlnirile programate cu educatorul-puericul/educatoarea/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământ preșcolar/primar/profesorul diriginte.

(2) Consiliul de administrație are obligația stabilirii procedurii de acces al părinților, tutorilor sau susținătorilor legali în unitățile de învățământ, pentru alte situații decât cele prevăzute la alin.(1).

Art. 241

(1) Părinții, tutorii sau susținătorii legali au dreptul să se constituie în asociații cu personalitate juridică, conform legislației în vigoare.

(2) Asociația părinților se organizează și funcționează în conformitate cu propriul statut.

Art. 242

(1) Părințele, tutorele sau susținătorul legal al copilului/elevului are dreptul să solicite rezolvarea unor stări conflictuale în care este implicat propriul copil, prin discuții amiabile, cu salariatul unității de învățământ implicat cu educatorul-puericul/educatoarea/învățătorul/institutorul/profesorul pentru

înv ământul preșcolar/primar /profesorul diriginte, cu directorul unității de învățământ. În situația în care discuțiile amiabile nu conduc la rezolvarea conflictului, părintele, tutorele sau susținătorul legal adresează o cerere scrisă conducerii unității de învățământ.

(2)În cazul în care au fost parcurse etapele menționate la alin. (1), fără rezolvarea stării conflictuale, părintele, tutorele sau susținătorul legal al copilului/elevului are dreptul să solicite rezolvarea situației la inspectoratul colar.

(3)În cazul în care au fost parcurse etapele prevăzute la alin. (1) și (2), fără rezolvarea stării conflictuale, părintele, tutorele sau susținătorul legal al copilului/elevului are dreptul să solicite rezolvarea situației la Ministerul Educației Naționale.

Capitolul 2

Îndatoririle părinților, tutorilor sau susținătorilor legali

Art. 243

(1)Potrivit prevederilor legale părintele, tutorele sau susținătorul legal are obligația de a asigura frecvența școlară a elevului în învățământul obligatoriu și de a lua măsuri pentru școlarizarea elevului, până la finalizarea studiilor.

(2)Părintele, tutorele sau susținătorul legal care nu asigură școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu, poate fi sancționat cu amendă cuprinsă între 100 lei și 1000 lei ori este obligat să presteze muncă în folosul comunității.

(3)Constatarea contravenției și aplicarea amenzilor contravenționale prevăzute la alin.(2) se realizează de către persoanele împuternicite de primar în acest scop, la sesizarea consiliului de administrație al unității de învățământ.

(4)Conform legislației în vigoare, la înscrierea copilului/elevului în unitatea de învățământ, părintele, tutorele sau susținătorul legal are obligația de a prezenta documentele medicale solicitate, în vederea menținerii unui climat sănătos la nivel de grupă/clasă/ pentru evitării degradării stării de sănătate a celorlalți elevi/preșcolari din colectivitate/ unitatea de învățământ.

(5)Părintele, tutorele sau susținătorul legal al elevului are obligația ca, cel puțin o dată pe lună, să ia legătura cu profesorul pentru învățământul preșcolar/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământul primar/profesorul diriginte pentru a cunoaște evoluția copilului/elevului. Prezența părintelui, tutorei sau susținătorului legal va fi consemnată în caietul educatorului-puericultor/ educatoarei/învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământ preșcolar/primar, profesorului diriginte, cu nume, dată și semnătură.

(6)Părintele, tutorele sau susținătorul legal al elevului răspunde material pentru distrugerile bunurilor din patrimoniul colii, cauzate de elev.

(7)Părintele, tutorele sau susținătorul legal al elevului din învățământul primar are obligația să-l însoțească până la intrarea în unitatea de învățământ, iar la terminarea orelor de curs să-l preia. În cazul în care părintele, tutorele sau susținătorul legal nu poate să desfășoare o astfel de activitate, împuternicește o altă persoană.

Art. 244. Se interzice oricărui persoană agresarea fizică, psihică, verbală etc., a copiilor/elevilor și a personalului unității de învățământ.

Art. 245. Respectarea prevederilor prezentului Regulament și a Regulamentului de organizare și funcționare al unității de învățământ este obligatorie pentru părinți, tutorii sau susținătorii legali ai copiilor/elevilor.

Adunarea generală a părinților

Art. 246

(1)Adunarea generală a părinților este constituită din toți părinții, tutorii sau susținătorii legali ai copiilor/elevilor de la grup /clasă. Adunarea generală a părinților hotărăște referitor la activitățile de susținere a cadrelor didactice și a echipei manageriale a unității de învățământ, în demersul de asigurare a condițiilor necesare educării copiilor/elevilor.

(2)În adunarea general a p rinților se discută problemele generale ale colectivului de elevi și nu situația concretă a unui elev. Situația unui elev se discută individual, numai în prezența părintelui, tutorelui sau susținătorului legal al elevului respectiv.

Art. 247

(1)Adunarea general a p rinților se convoacă de către educatorul puericilor/ educatoare/ învățător/ institutor/profesorul pentru învățământul preșcolar/primar/ profesorul diriginte, de către președintele comitetului de p rinți al clasei sau de către 1/3 din numărul total al membrilor săi ori al elevilor clasei.

(2)Adunarea general a p rinților se convoacă semestrial sau ori de câte ori este nevoie, este valabil întrunit în prezența a jumătate plus unu din totalul p rinților, tutorilor sau susținătorilor legali ai copiilor/elevilor din grupa/clasa respectiv și adopt hotărâri cu votul a jumătate plus unu din cei prezenți. În caz contrar, se convoacă o nouă adunare generală a părinților, în cel mult 7 zile, în care se pot adopta hotărâri, indiferent de numărul celor prezenți.

Comitetul de p rinți

Art. 248

(1)În unitățile de învățământ, la nivelul fiecărei grupe/clase, se înființează și funcționează comitetul de p rinți.

(2)Comitetul de p rinți se alege, prin majoritate simplă a voturilor, în fiecare an, în adunarea generală a p rinților, convocată de educatoare/învățător/institutor/profesorul pentru învățământul preșcolar sau primar/profesorul diriginte care prezidează ședința.

(3)Convocarea adunării generale pentru alegerea comitetului de p rinți are loc în primele 30 zile calendaristice de la începerea cursurilor anului școlar.

(4)Comitetul de p rinți se compune din trei persoane: un președinte și doi membri; în prima ședință de după alegere membrii comitetului decid responsabilitățile fiecăruia, pe care le comunică profesorului pentru învățământul preșcolar/primar/profesorului diriginte.

(5)Comitetul de p rinți reprezintă interesele părinților, tutorilor sau susținătorilor legali ai elevilor clasei în adunarea generală a p rinților la nivelul școlii, în consiliul reprezentativ al părinților, tutorilor sau susținătorilor legali, în consiliul profesoral, în consiliul clasei și în relațiile cu echipa managerială.

Art. 249. Comitetul de p rinți are următoarele atribuții:

- a) pune în practică deciziile luate de către adunarea generală a p rinților elevilor clasei; deciziile se iau în cadrul adunării generale a p rinților, cu majoritatea simplă a voturilor părinților, tutorilor sau susținătorilor legali prezenți;
- b) sprijin educatoarea/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământ preșcolar/primar/ profesorul diriginte în organizarea și desfășurarea de proiecte, programe și activități educative extra școlare;
- c) sprijin educatoarea/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământ preșcolar/primar/ profesorul diriginte în derularea programelor de prevenire și combatere a absenteismului în mediul școlar;
- d) atrage persoane fizice sau juridice care, prin contribuții financiare sau materiale, susțin programe de modernizare a activității educative și a bazei materiale din clasă și din școală;
- e) sprijin conducerea unității de învățământ și educatoarea/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământ preșcolar/primar/ profesorul diriginte și se implică activ în întreținerea, dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a grupei/clasei și a unității de învățământ;
- f) sprijin unitatea de învățământ și educatoarea/învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământ preșcolar/primar/ profesorul diriginte în activitatea de consiliere și de orientare socio-profesională;
- g) se implică activ în asigurarea securității copiilor/elevilor pe durata orelor de curs, precum și în cadrul activităților educative, extrașcolare și extracurriculare;
- h) prezintă, semestrial, adunării generale a p rinților, justificarea utilizării fondurilor, dacă acestea

exist .

Art. 250. Președintele comitetului de părinți reprezintă părinții, tutorii sau susținătorii legali în relațiile cu conducerea unității de învățământ și alte foruri, organisme și organizații.

Art. 251

(1)Comitetul de părinți poate decide să susțină, inclusiv financiar, întreținerea, dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a clasei. Hotărârea comitetului de părinți nu este obligatorie.

(2)Sponsorizarea unei grupe/clase de către un agent economic/persoane fizice se face cunoscut comitetului de părinți. Sponsorizarea nu atrage după sine drepturi suplimentare pentru copii/elevi/părinți, tutori sau susținători legali.

(3)Este interzis implicarea copiilor/elevilor sau a cadrelor didactice în strângerea fondurilor.

Consiliul reprezentativ al părinților/Asociația de părinți

Art. 252

(1)La nivelul fiecărei unități de învățământ funcționează consiliul reprezentativ al părinților.

(2)Consiliul reprezentativ al părinților din unitatea de învățământ este compus din președinții comitetelor de părinți.

Art. 253

(1)Consiliul reprezentativ al părinților își desemnează președintele și 2 vicepreședinți ale căror atribuții se stabilesc imediat după desemnare, de comun acord între cei 3, și se consemnează în procesul-verbal al ședinței.

(2)Consiliul reprezentativ al părinților se întrunește în ședințe ori de câte ori este necesar. Convocarea ședințelor consiliului reprezentativ al părinților se face de către președintele acestuia sau, după caz, de unul dintre vicepreședinți.

(3)Consiliul reprezentativ al părinților desemnează reprezentanții părinților, tutorilor sau susținătorilor legali în organismele de conducere și comisiile unității de învățământ.

(4)Consiliul reprezentativ al părinților decide prin vot deschis, cu majoritatea simplă a voturilor celor prezenți.

(5)Președintele reprezintă consiliul reprezentativ al părinților în relația cu alte persoane fizice și juridice.

(6)Președintele prezintă, anual, raportul de activitate consiliului reprezentativ al părinților.

Art. 254. Consiliul reprezentativ al părinților are următoarele atribuții:

- a) propune unităților de învățământ discipline și domenii care să se studieze prin curriculumul la decizia colii;
- b) sprijină parteneriatele educaționale între unitățile de învățământ și instituțiile/organizațiile cu rol educativ din comunitatea locală ;
- c) susține unitățile de învățământ în derularea programelor de prevenire și de combatere a absentismului și a violenței în mediul școlar;
- d) promovează imaginea unității de învățământ în comunitatea locală;
- e) se ocupă de conservarea, promovarea și cunoașterea tradițiilor culturale specifice minorităților în plan local, de dezvoltarea multiculturalității și a dialogului cultural;
- f) susține unitatea de învățământ în organizarea și desfășurarea tuturor activităților;
- g) susține conducerea unității de învățământ în organizarea și în desfășurarea consultațiilor cu părinții, tutorii sau susținătorii legali, pe teme educaționale;
- h) colaborează cu instituțiile publice de asistență socială/educațională specializată, direcția generală de asistență socială și protecția copilului, cu organele de autoritate tutelară sau cu organizațiile nonguvernamentale cu atribuții în acest sens, în vederea soluționării situației elevilor care au nevoie de ocrotire;
- i) sprijină conducerea unității de învățământ în întreținerea și modernizarea bazei materiale;
- j) susține unitatea de învățământ în activitatea de consiliere și orientare socio-profesională sau de integrare socială a absolvenților;
- k) propune măsuri pentru școlarizarea elevilor din învățământul obligatoriu și încadrarea în muncă a

absolvenților;

- l) se implică direct în derularea activităților din cadrul parteneriatelor ce se derulează în unitatea de învățământ, la solicitarea cadrelor didactice;
- m) sprijină conducerea unității de învățământ în asigurarea sănătății și securității elevilor;
- n) are inițiative și se implică în îmbunătățirea calității vieții, în buna desfășurare a activității în internate și în cantine;
- o) susține conducerea unității de învățământ în organizarea și desfășurarea programului „Școala după coală”.

Art. 255

(1) Consiliul reprezentativ al părinților/asociația de părinți a unității de învățământ poate atrage resurse financiare extrabugetare, constând în contribuții, donații, sponsorizări etc., din partea unor persoane fizice sau juridice din țară și din străinătate, care vor fi utilizate pentru:

- a) modernizarea și întreținerea patrimoniului unității de învățământ, a bazei materiale și sportive;
- b) acordarea de premii și de burse elevilor;
- c) sprijinirea financiară a unor activități extrașcolare;
- d) acordarea de sprijin financiar sau material copiilor care provin din familii cu situație materială precară ;
- e) alte activități care privesc bunul mers al unității de învățământ sau care sunt aprobate de adunarea generală a părinților pe care îi reprezintă.

(2) Consiliul reprezentativ al părinților colaborează cu structurile asociative ale părinților la nivel local, județean, regional și național.

Contractul educațional

Art. 256

(1) Unitățile de învățământ încheie cu părinții, tutorii sau susținătorii legali, în momentul înscrierii antepreșcolarelor/preșcolarelor/elevilor, în registrul unic matricol, un contract educațional în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părților.

(2) Modelul contractului educațional este prezentat în Anexa nr. 2, parte integrantă a prezentului Regulament. Acesta este particularizat la nivelul fiecărei unități de învățământ prin decizia consiliului de administrație, după consultarea consiliului reprezentativ al părinților.

Art. 257

(1) Contractul educațional este valabil pe toată perioada de școlarizare în cadrul unității de învățământ.

(2) Eventualele modificări se pot realiza printr-un act adițional acceptat de ambele părți și care se atașează contractului educațional.

Art. 258

(1) Contractul educațional va cuprinde în mod obligatoriu: datele de identificare a părților semnatare - respectiv unitatea de învățământ, beneficiarul primar al educației, părintele, tutorele sau susținătorul legal, scopul pentru care se încheie contractul educațional, drepturile părților, obligațiile părților, durata valabilității contractului, alte clauze.

(2) Contractul educațional se încheie în două exemplare originale, unul pentru părinte, tutore sau susținătorul legal, altul pentru unitatea de învățământ și își produce efectele de la data semnării.

(3) Consiliul de administrație monitorizează modul de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în contractul educațional.

(4) Comitetul de părinți al clasei urmărește modul de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în contractul educațional de către fiecare părinte, tutore sau susținător legal și adoptă măsurile care se impun în cazul încălcării prevederilor cuprinse în acest document.

(5) Candidații admiși în unitățile de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională încheie cu Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității contracte educaționale prin care sunt stabilite obligațiile părților contractante, conform instrucțiunilor specifice.

coala i comunitatea. Parteneriate/protocoale între unit țile de învățământ și alți parteneri educaționali

Art. 259. Autorit țile administrației publice locale, precum și reprezentanți ai comunității locale colaborează cu consiliul de administrație și cu directorul, în vederea atingerii obiectivelor unit ții de învățământ.

Art. 260. Unit țile de învățământ pot realiza parteneriate cu asociații, fundații, instituții de educație și cultur , organisme economice și organizații guvernamentale și nonguvernamentale sau alte tipuri de organizații, în interesul beneficiarilor direcți ai educației.

Art. 261. Unit țile de învățământ, de sine stătător sau în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și cu alte instituții și organisme publice și private: case de cultură, furnizori de formare continu , parteneri sociali, organizații nonguvernamentale și altele asemenea pot organiza la nivel local centre comunitare de învățare permanentă, pe baza unor oferte de servicii educaționale adaptate nevoilor specifice diferitelor grupuri-țintă interesate.

Art. 262. Unit țile de învățământ, în conformitate cu legislația în vigoare și prevederile prezentului regulament, pot iniția, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și cu asociațiile de părinți, în baza hotărârii consiliului de administrație, activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială cu elevii, prin programul „Școala după școală”.

Art. 263

(1) Parteneriatul cu autorit țile administrației publice locale are ca scop derularea unor activități/programe educaționale în vederea atingerii obiectivelor educaționale stabilite de unitatea de învățământ.

(2) Activitățile derulate în parteneriat nu pot avea conotații politice, de propagandă electorală, de prozelitism religios și nu pot fi contrare moralei sau legilor statului.

(3) Autorit țile administrației publice locale asigură condițiile și fondurile necesare pentru implementarea și respectarea normelor de sănătate și securitate în muncă și pentru asigurarea securității copiilor/elevilor și a personalului în perimetrul unității.

Art. 264

(1) Unit țile de învățământ încheie parteneriate și protocoale de colaborare cu agenții economici, în vederea derulării orelor de instruire practică .

(2) Protocolul conține prevederi clare cu privire la responsabilitățile părților, referitoare la asigurarea securității elevilor și a personalului școlii, respectarea normelor de sănătate și securitate în muncă, asigurarea transportului la și de la agentul economic, durata activităților, drepturile și îndatoririle elevilor, utilizarea fondurilor realizate, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 265

(1) Unit țile de învățământ încheie protocoale de parteneriat cu organizații nonguvernamentale, unit țile medicale, poliție, jandarmerie, instituții de cultură, asociații profesionale, alte organisme, în vederea atingerii obiectivelor educaționale stabilite prin proiectul de dezvoltare instituțională/planul de acțiune al unității de învățământ.

(2) Protocolul conține prevederi cu privire la responsabilitățile părților implicate, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(3) În cazul derulării unor activități în afara perimetrului unității de învățământ, în protocol se va specifica concret cui revine responsabilitatea asigurării securității copiilor/elevilor.

(4) Bilanțul activităților realizate va fi făcut public, prin afișare la sediul unității, pe site-ul școlii, prin comunicate de presă și prin alte mijloace de informare.

(5) Unit țile de învățământ pot încheia protocoale de parteneriat și pot derula activități comune cu unit țile de învățământ din străinătate, având ca obiectiv principal dezvoltarea personalității copiilor și a tinerilor, respectându-se legislația în vigoare din statele din care provin instituțiile respective.

(6) Reprezentanții părinților, tutorilor sau susținătorilor legali se vor implica direct în buna derulare a activităților din cadrul parteneriatelor ce se derulează în unitatea de învățământ.

Roluri parentale

Tem de discu ie în Consiliul Consultativ al P rin ilor

Director, prof.Carmen Sima

Motto: „Cea mai bun tiin a educa iei este cea care î i permite s cite ti în sufletul copilului ca într-o carte...” P.Struck

În activitatea mea de director al colii Gimnaziale Nr.8 Suceava am dezvoltat o rela ie i o comunicare cât mai bun cu elevii, cu p rin ii i bine în eles cu tot personalul colii. În întâlnirile cu p rin ii am avut diverse teme de discu ie pe care le-am considerat utile atât pentru dân ii i pentru copii dar i pentru o mai bun colaborare cu cadrele didactice.

Unul dintre subiectele discutate în cadrul Consiliului Consultativ al p rin ilor i apoi în Consiliile claselor a fost cel cu tema „**Roluri parentale**” întrucât am considerat c este i va fi mereu un subiect foarte important de discu ie i nu doar o tem trecut formal în tematica acestui organism cu roluri foarte importante în via a colii. M-am referit în cadrul acestei teme la tipurile de p rin i, rela ia p rin i - copii i bineîn eles la rolurile p rin ilor.

Am decis s discut m această tem deoarece elevii no trii provin din medii diverse, cu familii diferite constituite cu p rin ii biologici, naturali, sau p rin i adoptivi, familii cu ambii p rin i sau familii monoparentale, familii ai c ror p rin i sunt pleca i unul sau chiar ambii în str in tate la lucru iar copiii sunt crescu i de bunici sau alte rude dar i copii care sunt crescu i în plasament.

Subliniez c din acest punct de vedere reprezint o coal adev rat cu o mare diversitate de copii i familii adic o societate real în miniatur , deoarece nu select m elevii pe anumite criterii considerând c merit to i i oferindu-le anse egale la educa ie.

Revenind la rela iile p rin i - copii am subliniat necesitatea de a-l face pe copil s se tie iubit, sprijinit continuu, s i se ofere încredere în for ele i capacit ile proprii i am exersat modalit i de dezvoltare a abilit ilor de a discuta cu copii în mod asertiv, dar i a capacit ii de a-i asculta pe copii zilnic i, în mod special, atunci când au mare nevoie de aceasta.

Este adev rat c p rin ii din zilele noastre sunt foarte ocupa i, lucreaz i mama i tata, unii au chiar mai multe joburi solicitante, ajun i acas trebuie s se ocupe i de activit ile casnice dar ceea ce este mai important trebuie s discute cu copilul, s tie ce a f cut la coal ce note a luat, ce a înv at nou, dac i-a f cut temele sau are nevoie de ajutor i dac i-a înv at pentru ziua urm toare. Categorie, p rintele trebuie s fie la dispozi ia copilului atunci când el are nevoie! Conteaz tonul pe care discut m i faptul c trebuie s avem r bdare. O replic de genul „Spune repede ce ai de spus c doar am destule pe cap” îl poate inhiba complet.

Copiii au nevoie de aten ie, afectivitate, aprobare, ghidare i disciplin . Personal, nu sunt de acord cu teoria de a nu- i s ruta copilul decât atunci când doarme, dar nici cu acei p rin i care î i alint peste m sur copii fiind foarte permisivi cu ace tia ,oferindu-le absolut ce dore te micu ul i nedisciplinându-l deloc. În aceste cazuri rolul colii este îngreunat i bine în eles c aici vorbim de educa ia celor „7 ani de acas ” care f cut deficitar î i va pune amprenta pe evolu ia ulterioar a copilului. La vârsta de 7 ani copiii descoper c p rin ii nu sunt chiar atât de puternici, nici chiar atât de perfec i i încep s „contreze”, s p c leasc , s testeze limitele.

Dac p rintele este atent i implicat în via a i educa ia copilului va interveni eficient înainte ca acest comportament s devin permanent. În familiile cu mai mul i copii ace tia pot fi foarte diferi i - au temperamente i personalitate diferite , unii sau n scut capricio i iar al ii ascult tori, unii sunt precoci iar al ii pot fi copii problem . Aici p rin i trebuie s aplice adev rate strategii educa ionale pentru fiecare copil în parte. Trebuie descoperit un program educa ional adecvat fiec ruia, prin g sirea dozajului corect i prin instinctul matern de a g si cele mai bune solu ii pentru copii ei.

Este tiut faptul c **mama** ofer copilului protec ie afectiv , **tata** îl conduce prin lumea exterioar i spre viitor, **bunica** face leg tura cu tradi ia i obiceiurile str vechi, **bunicul** îi

Împreună cu experiența de viață, **prietenii** satisfac nevoia celor de aceeași vârstă iar **profesorii** sunt utili pentru ceea ce copilul nu poate învăța de la ceilalți.

În evoluția lor copii au nevoie de aprobarea sau dezaprobarea părinților în funcție de situație. Tot părinții îi învață pe copii să nu depășească anumite limite, despre nivelul de toleranță la bine și la rău, părintele decide când și ce este destul. Am discutat despre faptul că părinții sunt primele „modele” ale copiilor, mai târziu acest rol îl avem și noi, profesorii. De exemplu, dacă în familie tatăl rezolvă orice problemă utilizând violența, copilul la școală este de asemenea violent și reacționează ca atare oricâtă educație s-ar face la clasă respectiv. Bineînțeles, că este valabil și reversul un comportament elevat al părinților, înclinarea acestora spre studiu, lectură și nouă, aprecierea și valorizarea adevăratelor caractere vor constitui cel mai bun exemplu pentru propriii copii. Am pus accentul pe comunicarea părinte – copil deoarece copii au simțul de a percepe tot: 7% din limbajul verbal, 38% din mesaj, 55% din limbajul trupului și expresia facială; de aceea ei preferă comunicarea „față în față” și contactul vizual atunci când vorbesc, pentru a înțelege tot. Copiii simt când părintele este supărat chiar dacă acesta joacă teatru și de obicei este mai bine să le spunem adevărul decât să-și lăsm pe ei să-și imagineze tot felul de lucruri.

Profesorul Peter Struck de la Universitatea din Hamburg spunea „Educația poate fi ușoară dacă avem în vedere scopurile și nevoile copiilor la lumea pentru care îi creștem”, respectiv ușor să educi copiii dacă le înțelegi nevoile și dacă poți înțelege încotro se îndreaptă societatea, cum, va arăta lumea când vor fi ei părinți. Copilului îi este mai aproape viitorul decât adultului, trebuie să fie crescut pentru generația viitoare și nu pentru cea a părinților lor, el se va maturiza într-o altă lume. Dacă părinții putem face multe greșeli cum ar fi idealizarea copilăriei, înțelegerea copilului departe de tot ce este complicat, periculos sau chiar dureros, pendularea între dezinteres și comportament „de cloacă”, între a-l lăsa fără sprijin și a-l proteja excesiv, între a nu-i cere nimic și a-l suprasolicita, între a lăsa totul la voia întâmplării și a planifica totul excesiv.

Copiii nu ne apar în noi, avem doar voie să îi însoțim un timp pe drumul vieții, străduindu-ne ca ei să accepte granițele și imperatiile, să consimtă asupra priorităților și obligațiilor: ordine, punctualitate, disciplină, sarcini gospodărești. Nu trebuie să uităm că din greșelile făcute de copii pot învăța foarte multe. Ei trebuie educați pentru a-și comporta corect într-o situație conflictuală, prin multă practică, răbdare, autoritate, și nu prin vorbe mari și complicate. Copilul vrea și trebuie să aibă libertate de opinie. Educația copilului trebuie să se facă prin încurajare nu prin coerciție. Ce ne facem însuși cu acei copii de care nu se ocupă nimeni altcineva decât școala? Avem foarte puține situații de genul acesta, dar aici școala ocupă locul primordial în viața copilului, aceasta trebuind să preia cam toate rolurile parentale. Aici ne implicăm cu toții, în aceste cazuri sociale: școala, Asociația părinților din școală, Pro Educație și Consiliul Consultativ al părinților. Bineînțeles că atunci când demersurile noastre conjugate au sorți de izbândă concretizate în rezultate colare și sociale a acestor copii satisfacția noastră este imensă.

În concluzie, din slujba de părinte nu se demisionează și nici nu se pleacă în vacanță.

Copilul are nevoie de părinți și acesta contează enorm.

Să le oferim dragoste, atenție, acceptare, aprobare și o educație bună.

Aspectele ale managementului consilierii părinților

**Coordonator de proiecte și rograme educative colare și extra colare,
prof. Greta Airinei**

În contextul unei societăți care evoluează rapid, cu cerințe multiple, determină individul la o adaptare alertă pentru situații noi. Un părinte depășit de stresul zilnic căruia trebuie să-și facă față, are nevoie de abilități de confruntare eficientă și de înțâmpinare a dificultăților cu calm și optimism. Lipsa unor elemente de sprijin din partea colii și a societății în consilierea familiei poate avea ca o consecință renunțarea la rolul de părinte sau continuarea meninerii acestui rol însoțit de comportamente care pot pune în pericol sănătatea fizică și psihică a copiilor lor. Rolul de părinte

implic foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi. Problema este că aceste abilități nu sunt înșcate și nici nu apar atunci când devii părinte.

Creșterea unui copil sănătos, echilibrat și capabil să-și ocupe locul în societatea viitorului presupune o mare responsabilitate. Experiența de părinte este complexă, generatoare de satisfacții dar și provocatoare prin multitudinea de experiențe pentru care trebuie să-și aleasă cele mai potrivite decizii. În primii ani de viață, familia reprezintă pentru copil, primul reper pentru principiile și regulile lumii în care trăiește, de aceea este necesar ca părinții să utilizeze metode pozitive de creștere a copiilor.

Lupta pentru asigurarea traiului zilnic, a unei poziții profesionale cât mai înalte sau chiar lipsa unui loc de muncă, determină degradarea treptată a rolului familiei, a rostului membrilor ei, implicit pierderea sensului esențial al acesteia, în viața copilului, de ghid și de suport pentru o dezvoltare psihică, fizică și emoțională pozitivă.

Nu înseamnă că în lumea modernă ne iubim copiii mai puțin dar timpul dedicat creșterii și îndrumării lor este din ce în ce mai limitat. Provocările societății moderne îngustează disponibilitatea părinților de a aprofunda problemele cu care se confruntă copiii. Alegerea aleatorie unor modalități de disciplinare, uneori tradiționale, poate afecta relația cu propriul copil în mod ireversibil.

Conceptul de educație parentală apreciativă este legat de cel de pedagogie apreciativă și a fost introdus de L. Yballe și D. O'Connor pentru semnificativ acel tip de pedagogie care să producă o schimbare în educație, punând accentul pe valorificarea și aprecierea experienței umane și a momentelor de vârf ale acestei precum și pe orientarea către proiectarea acțiunilor viitoare spre maximă valorizare a potențialului uman și creator.

Programul de **educație parentală**, modelul HOLT, „Cum să devenim părinți mai buni” vine în sprijinul părinților care doresc să-și înțeleagă și să-și respecte copiii. Curricula programului cuprinde noțiuni teoretice despre dezvoltarea copilului, disciplinarea și metode de control și gestionarea stresului și furiei care apar inevitabil în viața de familie. Ceea ce aduce nou acest program sunt sesiunile de dezvoltare personală ale părinților, care au rolul de a relaxa și de a aduce o stare sufletească pozitivă, de a învăța metode de încercare cu energie și bună dispoziție, în vederea eliminării sau diminuirii stresului parental. Simpla participare la aceste întâlniri, de grup, a părinților, are toate caracteristicile unei intervenții și reprezintă o modalitate de eliminare a stresului cotidian și de a binedispune.

Programul subliniază ideea că părinții sunt modele, pe care de cele mai multe ori copiii le urmează și că familia trebuie să fie un spațiu care să dea sentimentul de securitate și bucurie. Deci, copiii-adulții vor fi oglinda autocontrolului pe care părinții îl vor afișa, promovând la rândul lor un stil de viață învățat și exersat în mediul familial. Pentru părinți, programul nu este o soluție pentru probleme majore ale vieții, ci este gândit ca un punct de pornire –un loc în care părinții pot să învețe mai mult despre stilul lor de părinți, de alternativele pe care le au pentru educarea copiilor, precum și un spațiu în care să câștige mai mult încredere în ei înșiși, ca oameni, și ca părinți.

Educația parentală are toate argumentele unei intervenții în modelarea adulților de mâine prin părinți de azi. Pe măsură ce părinții participă la programele de educație parentală devin capabili să ofere o îngrijire mai atentă copiilor. Producerea unor schimbări la nivelul comportamentelor exclude simpla informare și presupune în alegerea complexă a fenomenelor, factorilor personali și sociali, asigurarea unor contexte de interacțiune și control social, capabile să motiveze și să susțină schimbarea. Părinții implicați în acest program de educație parentală, învățând grijă de ei înșiși pot să-și îngrijească mai bine copiii. Punctele cheie pentru părinți sunt: tratarea stresului și învățarea abilităților de comunicare, în alegerea copiilor, abordarea disciplinării pozitive și construirea unei rețele de sprijin.

Avantajele educației parentale invocate de literatura de specialitate sunt: îmbunătățirea cunoașterii părinților în domeniul dezvoltării copiilor, a nevoilor acestora și a modului cum pot fi satisfăcute în așa fel încât să susțină sănătatea fizică și psihică a copilului, informarea părinților în legătură cu drepturile copilului și modul în care acestea trebuie respectate, îmbunătățirea abilităților părinților de a comunica cu copiii, de a-și ajusta așteptările față de aceștia în mod realist,

îmbunătățirea atitudinilor responsabile și de suport ale părinților față de copii, a capacității lor de a sprijini autonomia copiilor prin disciplinarea pozitivă a lor etc.

Cursurile sau sesiunile de educație parentală pot fi înțelese ca activități capabile să asigure contextul unor interacțiuni între părinți care prin schimbul de idei și tehnici de educare pot constitui veritabile comunități de învățare. Părinții pot interacționa, își pot împărtăși propriile experiențe, pot schimba idei, soluții, credințe, pot să realizeze comparații între propriile comportamente și cele ale altor părinți.

În anul școlar 2010-2011 am desfășurat, în calitate de educator parental, acreditat pentru un an, cursuri de educație parentală, în cadrul proiectului coordonat de "HOLT" și Inspectoratul școlar al Județului Suceava, cu următoarele sesiuni: „Cum să fii un părinte mai bun?”, „Cum să învingi stresul și furia?”, „Cum să comunici eficient cu copilul tău?”, „Cum însoțești copilul pe calea dezvoltării sale?” „Cum să fii un partener de încredere în relația cu copilul tău”, „Cum abordezi pozitiv disciplinarea copilului din învățământul primar?”, „Cum prevenim abuzul și efectele lui asupra copilului?”. Toate activitățile s-au desfășurat conform Manualului educatorului parental aprobat de MECTS în colaborare cu Holt România -Fundatia de consultanță și servicii sociale pentru copii și familii și UNICEF și în conformitate cu programa cursului.

Sesiunea 1-„Cum să fii un părinte mai bun?” are la bază câteva mesaje cheie pe baza cărora se desfășoară activitatea, și anume:

- a) parentalitatea este cea mai importantă și motivantă menire;
- b) părinții sunt fundamentul familiei;
- c) abilitățile pozitive de părinte nu sunt ceva înnăscut, ele se învață, întreaga familie este avantajată când părinții găsesc metode potrivite de a se îngriji pe ei înșiși și în fiecare zi.

Până la sfârșitul acestei sesiuni, părinții vor experimenta un mediu primitiv, sigur, confidențial, în care își pot împărtăși experiențele.

În cadrul acestei sesiuni vor învăța metoda „Cum să umplem cana / paharul” –o demonstrație care ilustrează cu succes nevoia părinților de a se îngriji de ei înșiși. Ei vor vedea că toată capacitatea lor de a rezolva lucrurile crește sau scade pe măsură ce nivelul de stres crește sau scade.

Concluzia acestei demonstrații va fi că: este greu unui părinte să supraviețuiască unei zile în care nu se întâmplă nimic pozitiv. Dacă paharul este gol nu vom avea nimic de dăruit copiilor noștri, nouă înșine, partenerilor, prietenilor sau acasă. Numai atunci când putem să ne acordăm nouă înșine atenție pozitivă vom putea să acordăm o atenție pozitivă copiilor noștri.

Pentru a le oferi părinților șansa de a face ceva pentru ei, îi îndemnăm să numească o activitate concretă de făcut în cursul săptămânii prin care să se îngrijească de buna dispoziție personală.

Sesiunea 2: „Cum să învingi stresul și furia?”- activitatea poate începe cu motto-ul: "Oricine poate să se înfurie, este ușor; dar să te înfurii pe cine trebuie, cât trebuie, când trebuie, pentru ce trebuie și cum trebuie - a a ceva NU este ușor"- Aristotel.

Mesajele cheie pe care se structurează activitatea sunt:

- a) Stresul este o componentă normală a vieții și a rolului de părinte;
- b) Reducerea stresului permite un control mai eficient și sigur asupra vieții;
- c) Abordarea eficientă a stresului pentru a fi părinți buni;
- d) Furia este un sentiment normal. Modul de percepere și reacția poate să ajute sau să facă rău familiei;
- e) Părinții sunt modele pentru copii. Cum îi învățăm pe copii să învingă stresul și furia.

La sfârșitul sesiunii, părinții vor putea identifica cauzele și simptomele individuale ale stresului, vor exersa tehnici de reducere a stresului, vor explora relația dintre factorii stresori și autoadresare și vor identifica sentimentele fizice și emoționale care pot să însoțească sau să precedă furia.

Ca rezultat concret, părinții vor alcătui un Plan personal de management al furiei în care vor identifica situațiile care declanșează furia. Se vor înregistra evenimentele, semnele de alarmă și abilitățile de acțiune.

Se poate încerca exprimarea emoțiilor într-un mod asertiv și se observe rezultatele. Un exemplu ar fi: „Când tu te comporți așa (furios) simt că mi-e teamă de tine și mă gândesc că ai putea să mă lovești. Mi-ar plăcea să te gândesc la felul în care mă faci să simt înainte să reacționezi așa.”

Copiii noi învață privindu-ne pe noi. Ei au să vadă pașii pe care îi facem noi pentru reducerea propriului stres.

Sesiunea 3: „Cum să comunicăm eficient cu copilul tău?” - pornește de la ideea că „O imagine face cât o mie de cuvinte” și „Loviturile mă pot răni dar cuvintele sunt cele care îmi fac rău cu adevărat” - Seneca.

În această sesiune părinții vor învăța importanța comunicării ca o legătură între oameni, vor identifica stilul propriu de comunicare nonverbal, vor învăța și practica tehnici nonverbale și verbale, vor exercisa abilitățile de ascultare ca parte a comunicării eficiente și vor exercisa mesajele de tip „Eu”.

Mesajele de tip „eu” vorbesc despre propria experiență, fără a ataca sau a critica pe alții, doar pentru că aceștia nu răspund la propriile tale nevoi. Aceste declarații pot opri escaladarea ostilă a unui proces, clădind încrederea și sensibilitate. Presupunerea este că dacă oamenii văd ceea ce ești tu cu adevărat, ceea ce simți tu cu adevărat sau ceea ce dorești cu adevărat atunci ei vor încerca să răspundă de o manieră corespunzătoare. (John Amodeo and Kris Wentworth, „Self-revealing Communication: A Vital Bridge between Two Worlds” 1995).

Prin intermediul acestor mesaje de tip „Eu” ne învățăm copiii să vorbească despre sentimente, despre lucrurile care ne supără și a învinovăți, a critica sau a genera o ceartă.

Exemplu de mesaj de tip „Eu”: „Sunt îngrijorat, când nu-mi spui adevărul, pentru că mi-e teamă să nu îmi se fi întâmplat ceva” în locul mesajului de tip „Tu”: „Ești un mincinos” care dă sentimentul unei acuze, al unui atac, al manipurii și pedepsirii.

Sesiunea 4: „Cum însoțești copilul pe calea dezvoltării sale?” - „Un copil poate oricând să-ți învețe pe un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată și cum să ceară cu insistență ce-ți dorește” (Paulo Coelho).

Mesajele cheie care însoțesc această sesiune sunt:

- Fiecare copil este unic și se dezvoltă în ritm propriu.
- În alegerea procesului de dezvoltare a copilului ajută părinții să-și aprecieze mai bine copilul și să aibă așteptări realiste de la acesta.
- Exprimarea emoțiilor pozitive față de copil – primul pas pentru dezvoltarea abilităților empatice ale copiilor.

Studiile de psihologie afirmă că inteligența emoțională și abilitatea de a stabili relații cu ceilalți din jur reprezintă principalul factor de predicție privind reușita în viață.

În această sesiune se insistă asupra conceptului de inteligență emoțională a copilului și se pune accentul pe importanța echilibrului minții cât și a emoțiilor.

În lucrarea lui Mark Brandenburg, „Top ten Ways Emotionally Intelligent Kids” se spune:

- Fii un exemplu de inteligență emoțională;
- Fii dispus să spui NU copiilor tăi;
- Fii conștient de zonele tale „fierbinți”;
- Încearcă să nu judeci oamenii;
- Începe să-ți antrenezi copiii;
- Participă la problemele copiilor;
- Implică-te în copiii, încercă de mici, în sarcinile gospodărești;
- Limitează accesul copiilor tăi la mass-media;
- Discută despre sentimentele din cadrul familiei;
- Copiii tăi sunt minunați.

Sesiunea 5: „Cum să fii un partener de încredere în relația cu copilul tău?”

În această sesiune se vorbește despre asumarea de responsabilități și încrederea în sine a viitorului adult care se formează prin participarea și implicarea în deciziile și activitățile care îl

privesc pe copil. P rerea unui copil este la fel de important ca i p rerea unui p rinte i tratarea cu respect a acestei rela ii conduce la cultivarea unei rela ii pozitive.

Foarte des, p rin ii iau decizii în numele copiilor, în virtutea statului de p rinte i a experien ei de via pe care o au i în numele c reia pot afirma” eu tiu ce e bine i ce e r u i de aceea eu decid”.

Educatorul parental va îndruma p rin ii spre a în elege c implicarea copiilor în luarea deciziilor trebuie s aib un caracter permanent. Pe m sur ce cresc, copiii devin din ce în ce mai capabili s aib anumite responsabilit i. E important s le atribui i copiilor dumneavoastr responsabilit i astfel încât ei s în eleag mai bine ce înseamn s duc un lucru la bun sfâr it. (Editorii Don` t Sweet Press, 2001, p.144)

Sesiunea 6: „Cum abordezi pozitiv disciplinarea copilului ?”- Aceast sesiune ofer p rin ilor cunoa terea de tehnici i metode specifice prin care s poat influen a i direc iona pozitiv comportamentul copilului, înv area de metode constructive pentru tratarea comportamentelor nedorite ale copiilor, în elegerea disciplinei, autodisciplinei i importan a aten iei pozitive.

P rin ii deprind câ iva pa i pentru încurajarea comportamentului pozitiv, cum ar fi: observarea acordarea aten iei apropiate, stabilirea unui bun contact vizual, zâmbetul, l udarea comportamentului i nu a copilului, afec iunea i repetarea mesajului într-o manier diferit .

Sprrijinirea comportamentului pozitiv printr-o diversitate de tehnici. P rin ii sunt consilia i pentru deprinderea unor metode i concretizarea lor prin exemple. Aceste metode sunt: înlocuirea, îndep rtarea fizic i redirec ionarea, enun area motivelor, ignorarea, enun area propriilor sentimente, consecin ele naturale, consecin ele logice i ascultarea sentimentelor

Scopul disciplin rii este s -l înv m pe copil autocontrolul, s accept m c exist comportamente normale i comportamente agresive, rolul p rin ilor fiind de a fixa limite rezonabile i s fie consecven i pentru a-i înv a pe copii s - i însu ease reguli i valori conforme cu un comportament acceptat în societate.

Pentru con tinentizarea de c tre p rinte a rolului s u educativ este important s -l provoc m la a da r spunsuri la urm toarele întreb ri:

Ce doresc s înve e copilul meu din aceast experien , situa ie sau ocazie?

Ceea ce fac eu îl ajut pe copilul meu s înve e ceva?

Exist efecte negative generate de comportamentul meu?

Dac este a a, ce pot eu s fac diferit?

Sesiunea 7: „Cum prevenim abuzul i efectele lui asupra copilului?”- Sesiunea î i propune în elegerea de c tre p rin i a termenilor de neglijare, abuz, formele de abuz asupra copilului, simptomatologia copilului abuzat i modalit ile de interven ie.

Neglijarea i abuzul în cadrul intrafamiliar afecteaz dezvoltarea copilului în dimensiunile sale esen iale i marcheaz copilul pentru toat via a. Cunoa terea i în elegerea nevoilor copilului, în func ie de etapele de dezvoltare ale acestuia, de c tre p rin i i adul ii cu care le interac ioneaz reprezint posibilitatea de a rela iona corect cu ele i de a sesiza elementele unor traume ac ionând profilactic i terapeutic

La încheierea programului se concluzioneaz c dezvoltarea abilit ilor pozitive de p rinte reprezint un proces continuu. P rin ii sunt premia i cu diplome care confirm calitatea lor de participan i la acest curs i abilit i dobândite pentru a fi p rin i mai buni.

Programele dedicate p rin ilor reu esc s stabileasc un climat de încredere i respect atât fa de coal cât i fa de educator. P rin ii apreciaz mai mult ajutorul colii în descoperirea unor solu ii pentru problemele lor imediate i se stabile te o punte de comunicare mult mai clar , real i pragmatic . coala devine un mediu familiar, educatorul este un partener cinstit i obiectiv iar copilul face parte din aceast comuniune interesat de succesul lui în viitor.

Modalit ile de încurajare de c tre profesori/educatori a implic rii p rin ilor în educa ia copiilor

Pentru ca p rin ilor s le fie încurajat comportamentul de implicare în programele educa ionale este necesar ca ace tia s perceap beneficiile acestor întâlniri i s se simt confortabil emo ional

când interacționează cu cadrul didactic. Ambii parteneri în educație au nevoie de sprijin pentru a învăța cum să colaboreze atunci când apare un comportament problematic al copilului și cum poate fi ajutat acesta ca să își schimbe atitudinea prin modificarea propriului comportament.

Contactul constant al educatorului cu părinții este unul din mijloacele prin care poate fi încurajat comportamentul de implicare al părinților. Modalitățile prin care pot fi realizate aceste contacte sunt:

- a) Întâlnirile individuale cu părinții, planificate la intervale mici de timp (ex. lunar, sau săptămânal) pentru a le oferi acestora informații despre progresele pe care le-a făcut copilul lor.
- b) Întâlniri de grup cu părinții care au ca obiectiv prezentarea și discutarea unor teme de interes pentru toți părinții-ca de exemplu: "Metode de disciplinare pozitivă a copiilor" sau „Cum valorizăm timpul liber al copilului” etc..
- c) Accesul părinților la informațiile despre programele educaționale derulate de școală;
- d) Primirea de către părinți a unui raport scris cu progresele copiilor la sfârșitul fiecărui an, cu accent pe aspectele pozitive și pe acele abilități și comportamente pe care părinții să le încurajeze;
- e) Participarea părinților la diverse evenimente organizate în mediul școlar: festivități, campanii de strângere de fonduri, sesiuni de educație parentală în care sunt invitați, psihologul, consilierul psihopedagogic, logopedul etc..

Temerile sau îngrijorările părinților în legătură cu workshop-uri /sesiuni educaționale

Părinții au propriile întrebări și temeri despre cum să își educe copilul. Oferirea unui cadru în care părinții pot găsi răspunsuri la aceste întrebări este un beneficiu imediat. Motivele pentru care părinții nu se vor implica de la început în număr mare pot fi multiple:

- a) Fiind un proiect nou, părinții nu au experiența unor întâlniri în care ei „învață” cum să fie părinți și ar putea să respingă ideea pentru că nu-și dau seama cum și-ar putea ajuta aceste întâlniri.
- b) Unii părinți au experiențe negative cu sistemul de educație și asociază acest program cu respectivele experiențe; ei pot să aibă convingerea că ”o să fie la fel de rău pentru mine, mă voi simți umilit și neputincios”.
- c) Unii părinți se pot simți jenați sau rușinați să vină să vorbească despre dificultățile lor, gândindu-se că un părinte trebuie să fie întotdeauna ce se face și să fie „perfect”; cea mai frecventă convingere este că „nu sunt un părinte bun dacă nu îți sîm descurc cu copilul meu.
- d) Unii părinți pot avea convingeri de tipul „nimeni nu îmi poate spune cum să îmi cresc copilul” „nu am nevoie de sfaturi!”

Aceste temeri sau convingeri pot fi modificate prin prezentarea beneficiilor pe care le-ar putea transmite părinții care au participat deja la întâlniri și care pot spune cum gestionează mai bine anumite comportamente ale copiilor-ex. reacții agresive ale copiilor, crizele de furie sau faptul că au învățat cum să optimizeze dezvoltarea cognitivă, socială și emoțională a copilului.

Bibliografie:

- Cojocaru, Ștefan, Cojocaru, Daniela-Educația parentală în România-București 2011
- Petrovai, Domnica și colaboratori-Vârsta școlară /pre școlară - Ghid pentru părinți -„Cu părinții la școală” Speed Promotion, 2008
- Trif, Livia și colaboratori - Manualul educatorului parental – „Cum să devenim părinți mai buni” Unicef, Holt Romania-Fundația de consultanță și servicii sociale pentru copii și familii, 2010

Semnificații contemporane ale parteneriatului școală - familie

Lector univ. dr. Nadia Laura SERDENCUIU
Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava

Literatura de specialitate abordează problematica relației școală- familie fie în termenii responsabilităților pe care și le asumă cele două instanțe în planul formării diverselor dimensiuni ale personalității, fie în termenii gradului de implicare cu intenția creșterii performanțelor academice.

Dimensiunea recomandată a relației școală- familie se structurează de cele mai multe ori sub forma parteneriatului. În cele ce urmează vom prezenta o serie de semnificații contemporane ale acestui parteneriat, în sensul construirii dimensiunii sale funcționale eficiente.

S.M. Sheridan și T. R. Kratochwill (2007) definesc parteneriatul ce se stabilește în contextul relației școală-familie drept un tip de relaționare care implică o strânsă cooperare între cele două părți care împart șes drepturi și responsabilități clar specificate.

Parteneriatul școală - familie este un proces intențional care se materializează la nivelul a patru coordonate (cei patru de A), după cum afirm Christensen și Sheridan (apud S.M. Sheridan și T.R.Kratochwill, 2007): Abordare, Atitudine, Atmosferă și Acțiune (*Approach, Attitude, Atmosphere, Actions*). Autorii consideră că dimensiunea acțională este susținută de acțiunea convergentă a celorlalte trei: Abordare, Atitudine și Atmosferă, determinând în final experiențe de învățare de succes, o perspectivă autentică asupra dezvoltării sociale, emoționale și comportamentale precum și rezultate pozitive în activitatea elevilor. În acest sens ni se subliniază faptul că o abordare favorabilă este cea a unei responsabilități împărtășite adoptate de școală și de familie în privința rezultatelor școlare. La nivel atitudinal este importantă percepția conform căreia eforturile cumulate ale celor două instanțe- școală și familie- sunt mult mai eficiente decât eforturile lor singulare. La acestea se adaugă intenția de construire a unor relații școală-familie pornind de la *ceea ce sunt* și nu prin prisma a *ceea ce ar trebui să fie* sau *ceea ce ar putea să fie*. În privința atmosferei, autorii atrag atenția asupra faptului că un climat pozitiv este întreținut de percepția apartenenței identitare a părinților la realitatea școlară precum și de înțelegerea rolului important pe care îl au în acest context, ceea ce ar putea intensifica eforturile lor de implicare (prinții trebuie să se simtă conectați la realitatea școlară și în consecință să se angajeze activ în susținerea parcurgerii traseului educațional de către copilul lor).

Cercetările în domeniu confirmă relația directă care se stabilește între gradul de implicare a familiei în viața școlii și performanțele școlare obținute de elevi.

S.L. Christenson (2002) sintetizează rezultatele unor cercetări ale unor demersuri aplicative vizând implicarea familiei în viața școlii și identifică o serie de puncte tari precum: determinarea efectelor implicării familiei asupra creșterii performanțelor academice ale elevilor, identificarea modelelor de implicare a familiei în viața școlii, sublinierea importanței stabilirii unor scopuri comune și a monitorizării succesului școlar, stabilirea tipurilor de activități de efectuat acasă, în colaborare cu prinții, pornind de la specificul unor sarcini de tip școlar. Autoarea punctează însă și o serie de disfuncționalități în planul relației școală-familie: distanța fizică și socială care se stabilește între unele cadre didactice și familie, resursele financiare insuficiente pentru implementarea de programe în cadrul parteneriatului școală-familie, insuficiența focalizare pe dimensiunea interacțională responsabilă de consolidarea relației dintre cadrele didactice și membrii familiei.

Cunoașterea punctelor tari și a disfuncționalităților ce pot apărea în planul relației școală-familie este utilă în intenția de a aplica unele măsuri de intervenție în planul funcționării instituției școlare pe dimensiunea deschiderii către comunitate, a creșterii gradului de satisfacție a beneficiarilor, asociate în același timp cu intenția de întărire a relației dintre cadre didactice și membrii familiei.

Factorii care influențează motivația implicării în relația școală-familie pot fi identificați în procesul construcției rolului paternal (suma percepțiilor părinților asupra responsabilităților pe care le au în privința educației copiilor lor precum și modelele comportamentale care derivă din acestea) și la nivelul autopercepției eficiente personale a părinților în susținerea parcursului școlar al copiilor lor (K. Hoover-Dempsey et al., 2005). La aceștia se adaugă și invitațiile de implicare generate de climatul

școlar general (atunci când acesta este un pozitiv, primitiv și este susținut de atitudinea suportivă a conducerii școlii), de cadrele didactice (ca expresie a încrederii în relația școală-familie ce poate lua forma diferitelor activități, a temelor pentru acasă cu caracter interactiv, a workshopurilor pentru părinți) și susținute chiar de elevi (acestea activează dorința părinților de a răspunde prompt nevoilor copiilor și de a susține succesul lor academic), consideră autorii.

S. L. Christensen (2002) delimitează trei categorii de modele relaționale familie-școală în funcție de specificul implicării familiei în activitatea de învățare a copiilor: primul model se caracterizează printr-o conexiune pozitivă care se stabilește între personalul didactic și membrii familiei (autorul asociază acest tip de relație cu imaginea unei nave care înaintază cu ușurință – *smooth sailing*), al doilea model plasează atât școala cât și familia într-o relație aflată în construcție având la bază intenția de identificare a punctelor comune de interes (*bridge building*) iar al treilea model se caracterizează printr-o relaționare defectuoasă, cu multe discontinuități și aspecte problematice (*troubled terrain*).

Fiecare model de relaționare exercită un impact distinct asupra performanței școlare a elevilor. N. E. Hill și L. C. Lorraine (2004) identifică două mecanisme care stau la baza unui determinism eficient al implicării familiei asupra creșterii performanței academice a copiilor: *livrarea către familie a unui capital social* (o sumă de competențe și informații care îl ajută pe părinte să vină în întâmpinarea așteptărilor școlii, să înțeleagă practicile educative, politicile școlare și specificul activităților extracurriculare - achiziții dobândite în interacțiunea cadre didactice – părinți sau părinți-părinți), *colaborarea școală – familie în vederea exercitării controlului social* (o dimensiune consensuală menită să regleze comportamentul copilului atât la școală cât și acasă prin raportare la o sumă de coordonate prestabilite).

Relaționarea școală-familie nu se produce într-un mediu izolat ci valorifică contextul comunității și coordonatele culturale ale acesteia (N. E. Hill și L.C. Lorraine, 2004). În condițiile în care apartenența culturală reprezintă un factor de influență asupra construcției raportului între oamenii școlii și membrii familiei, se impune identificarea acelor repere comune împărțite și abordarea lor într-o perspectivă general-umană.

În opinia lui Christensen și Sheridan, apud S. L. Christensen (2002), atitudinile constructive în planul consolidării relației școală-familie sunt determinate de:

- capacitatea de a asculta reciproc opiniile prezentate;
- abilitatea de a considera diferențele ca puncte tari;
- intenția de focalizare pe interesele mutuale;
- dorința de împărtășire a informațiilor pentru valorificarea unor coordonate comune ale interpretării situațiilor instructive și ale aplicării unor măsuri de intervenție;
- respectarea reciprocă a competențelor și a cunoștințelor deținute și schimbul de opinii și experiențe;
- planificarea comună și participarea la procesul decizional pentru a veni în întâmpinarea nevoilor părinților, ale elevilor și ale cadrelor didactice, prin raportarea la procesul instructiv;
- implicarea părinților în procesul decizional vizând traseul instructiv al elevului;
- valorificarea unui mesaj comun cu referire la specificitatea sarcinilor școlare și la comportamentele dezirabile în spațiul școlar;
- demonstrarea disponibilității de a rezolva conflictele;
- capacitatea de a se abține de la scoaterea în evidență a greșelilor;
- capacitatea de a se implica în inițiative de promovare a succesului.

Studiile demonstrează că gradul de implicare a familiei pe dimensiunea colaborării cu școala sunt influențate de statutul socioeconomic al acesteia, de apartenența etnică și de backgroundul cultural, afirmă N.E. Hill și L. C. Lorraine (2004). La toate acestea autorii menționează și rolul

experiențelor școlare ale părinților, din vremea copilăriei acestora, care influențează modul în care aceștia ajung să interpreteze experiențele școlare ale propriilor copii.

În intenția de a optimiza parteneriatul școală - familie, K. Hoover-Dempsey et al. (2005), sintetizând rezultatele mai multor studii de specialitate, propun mai multe modalități care vizează fie creșterea capacității școlii de a lansa invitația către părinți și de a menține o relație de colaborare cu aceștia, fie îmbunătățirea capacității părinților de a se implica eficient în viața școlii. Prezentăm în cele ce urmează o serie de sugestii de măsuri de intervenție susținute de autori:

a. Creșterea capacității școlii de a lansa invitația implicării către părinți și de a menține o relație de colaborare cu aceștia:

- *dezvoltarea în școală a unui climat primitiv* (materialele expuse în spațiile destinate publicului să reflecte vizual prezența familiei în viața școlii; să se focalizeze pe dimensiunea apartenenței la instituția școlară pentru dezvoltarea unui simț al identității, utilizarea formulărilor de genul: *școala noastră, noi aparținem acestui loc*; susținerea unui climat bazat pe încredere prin respect mutual, responsivitate și comunicare deschisă în relația cadru-didactic- părinte; delimitarea unor spații confortabile pentru părinți în interiorul școlii; implicarea părinților în acțiuni de promovare a școlii);
- *responsabilizarea cadrelor didactice în privința implicării părinților în viața școlii* (integrarea colaborării cu familia în rutina de zi cu zi a școlii și la nivelul culturii școlare; valorificarea sistematică a ideilor, perspectivelor și opiniilor părinților vizând rolul școlii și al familiei în activitatea de învățare a elevilor; alocarea unui timp particular de discuție pe tema implicării familiei în viața școlii în cadrul întâlnirilor corpului profesoral);
- *identificarea aspirațiilor părinților în privința traseului educațional al copilului lor, cunoașterea coordonatelor specifice familiei și a backgroundului cultural* (aceasta va face posibil recomandarea unor măsuri de susținere a activității de învățare a copilului în acord cu circumstanțele familiale; dezvoltarea unor relații școală- familie bazate pe o comunicare reciprocă).

b. Îmbunătățirea capacității părinților de a se implica eficient în viața școlii

- *Comunicarea explicită a faptului că toți părinții joacă un rol important în susținerea succesului școlar al copiilor lor*;
- *Informarea părinților în privința modalităților concrete de implicare în viața școlii* (discuții pe tema valorilor educaționale, implicarea în activități de celebrare a zilei școlii; comunicarea cu cadrele didactice; vizitele la școală; oferirea de întăriți pozitive cu referire la efortul depus de copil în activitatea de învățare și în privința performanțelor obținute; participarea la evenimentele școlare în care este implicat propriul copil; dezvoltarea unor deprinderi de colaborare cu copilul în vederea realizării unor sarcini de tip școlar; dezvoltarea unor ateliere de lucru pe tema optimizării susținerii copilului de către părinte în activitatea școlară);
- *Informarea părinților în privința efectelor generale ale implicării lor în viața școlii prin raportare la activitatea de învățare a elevilor* (informații referitoare la efectele în plan comportamental: creșterea timpului alocat sarcinilor școlare de către elevi, o concentrare mai bună a atenției la ore, o grijă mai mare în privința efectuării temelor pentru acasă și a executării sarcinilor similare, creșterea performanței școlare în general; informații referitoare la efectele în plan atitudinal: elevii manifestă o atitudine pozitivă față de învățare, au o percepție îmbunătățită asupra propriilor abilități de învățare, sunt mult mai încrezători în raportul direct care se stabilește între succesul școlar și efortul depus);

- *Informarea părinților în privința modalităților în care implicarea lor în viața școlii se reflectă asupra activității școlare a copiilor (încurajările părinților susțin motivația elevului pentru activitățile școlare; întăririle pozitive furnizează informații în privința așteptărilor și a rezultatelor de dorit; dezvoltarea unor deprinderi de colaborare cu copilul în vederea realizării temelor pentru acasă susține implicarea acestuia în realizarea sarcinilor școlare în general);*
- *Informarea părinților în privința finalităților educaționale și a conținuturilor curriculare vizate (furnizarea corectă a informațiilor specifice cu referire la rezultatele educaționale vizate într-un interval de timp determinat; alocarea de timp pentru clarificarea cerințelor educaționale; receptivitatea pentru preocupările, ideile și expectanțele părinților prin raportare la copii);*
- *Oferirea de feedback pozitiv părinților cu referire la implicarea acestora în viața școlii (focalizarea pe acțiunile individuale ale părinților și pe progresul elevilor, dezvoltarea de multiple oportunități pentru atingerea performanței).*

Multe programe de formare a cadrelor didactice nu includ cursuri pe tema modalităților de implicare a familiei în viața școlii și tot în responsabilitatea școlii este plasată problema compensării lipsei de implicare sau disfuncționalitățile din relația școală-familie (N.E.Hill și L.C. Lorraine, 2004). În acest sens împărțirea de experiențe și de bune practici poate funcționa în calitate de context al formării pe dimensiunea relației școală-familie, pentru a susține convergența între intenția de a obține rezultatele educaționale de dorit, expectanțele părinților prin raportare la copiii lor și misiunea educațională a instituției școlare.

Bibliografie:

- Christenson, Sandra L., 2002, *Families, educators and the family-school partnership: Issues or opportunities for promoting children's learning competence*, Future of School Psychology Conference, Indianapolis, Indiana
- Hill, Nancy E., Taylor, Lorraine C., 2004, *Parental School Involvement and Children's Academic Achievement. Pragmatic and Issues*, in *Current Directions in Psychological Science* Review, vol. 13 (4), 161-164
- Hoover-Dempsey, K., Walker, Joan M. T., Sandler, Howard M., Whetsel, Darlene, Green, C. L., Wilkins, A.S., Closson, K., 2005, *Why Do Parents Become Involved? Research Findings and Implications*, in *The Elementary School Journal*, vol. 106 (2), 105-130
- Sheridan, Susan M., Kratochwill, Thomas R., 2007, *Cojoint Behavioral Consultation: Promoting Family-School Connections and Interventions*, Second Edition, Springer Science and Business Media

Cum răspunde mama emoțiilor copilului? Dar tata?

**Psiholog dr. Liliana BUJOR Centrul de Consiliere și Orientare în Carier
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava**

Rezumat: *Socializarea emoțiilor se realizează în contextul educației parentale în funcție de mai multe dimensiuni: răspunsurile părinților la emoțiile copiilor, climatul emoțional al familiei, relațiile interparentale. Lucrarea de față explorează răspunsul părintelui la manifestările emoționale ale copilului din perspectiva a cinci stiluri teoretizate și operaționalizate printr-un instrument de măsură de Malatesta-Magai (1991): recompensă, pedeapsă, evitare, neglijare și amplificare. Fiecare dintre aceste stiluri, raportate la patru emoții (tristețe, frică, furie și fericire), au fost măsurate separat, pentru mamă și tată, pe un lot de 214 subiecți care s-au raportat la perioada copilăriei mijlocii. Din datele obținute, am constatat că există diferențe între răspunsurile celor doi părinți. Mamele sunt vizibil mai implicate emoțional decât tații și dezvoltă un număr mai mare de răspunsuri emoționale în relația cu emoțiile copiilor.*

Cuvinte-cheie: socializarea emoțiilor, părinți (mama, tata), copilărie, diferențe de gen, emoții.

1. Introducere

Unul din cele mai importante contexte sociale în care se construiesc experiențele emoționale relevante pentru individ este familia. Răspunsurile părinților la emoțiile copilului, climatul emoțional al familiei și relațiile interparentale sunt principalele dimensiuni identificate de teoria și cercetarea din domeniul socializării emoțiilor în context familial (Fosco, 2012). Reacțiile suportive ale părinților la emoțiile negative ale copilului îi permit acestuia să exploreze emoțiile și evenimentele din jurul său, să înțeleagă situațiile supărătoare și să învețe cum să răspundă emoțional adecvat (Baker, 2010). Interacțiunile emoționale sănătoase ale familiei devin resursă în reglarea emoțiilor copilului care trăiește chiar în comunitățile cu risc (Houlberg, Henry & Morris, 2012).

- În viziunea lui Eisenberg, dezvoltarea emoțională în familie este consecința reacțiilor/răspunsurilor părintelui la emoția copilului (factor explorat și în cercetarea noastră) dar și a expresivității parentale și discuțiilor despre emoții între părinți și copil; Baker (2010) susține că cei trei factori enumerați mai sus (reacție, expresivitate și discuție) pot fi relaționați într-o singură variabilă latentă - atitudinea de tip coaching emoțional a părintelui.
- Deși subiectul socializării emoțiilor prezintă importanță și relevanță în multiple arii ale psihologiei, există puține studii care au examinat socializarea emoțiilor negative specifice (ex. frica sau furia) sau pozitive (ex. fericirea) de către mamă și tată (Root & Denham, 2010). Senzitivitatea și certitudinea părinților senzitivă, suportivă și receptivă la experiențele emoționale ale copilului creează un context adecvat pentru învățarea deprinderilor adaptative de reglare emoțională. Cercetările care au utilizat rapoartele retrospective ale tinerilor adulți au pus în evidență faptul că strategiile parentale de socializare a emoțiilor proiectează efectele până în perioada adultă.
- Corelațiile semnificative între stilurile negative de socializare a emoțiilor și problemele de internalizare reprezintă o constantă a mai multor cercetări (Brand & Klimes-Dougan, 2010; Silk et al., 2011; Klimes-Dougan, 2007; Garside & Klimes-Dougan, 2002). Astfel, pedeapsa, neglijarea, amplificarea tristeții și fricii precum și răspunsurile care inhibă expresia emoțiilor negative (ca stiluri de socializare a emoțiilor cf. modelului Malatesta-Magai) au fost asociate cu niveluri înalte ale stresului psihologic în perioada adultă (Garside & Klimes-Dougan, 2002).
- Efectul stilului parental de socializare a emoțiilor asupra afectelor pozitive și negative rămâne constant de-a lungul timpului; o socializare de tip *recompensă* este pozitiv asociată cu afectele pozitive și negativ asociată cu afectele negative în timp ce socializarea punitivă este pozitiv asociată cu afectele negative atât pentru tineri cât și pentru adulți (Magai, 2004).

2. Un model teoretic

- Malatesta – Magai (1991) a propus un model care delimitează strategiile utilizate în mod curent de părinți pentru socializarea directă a emoțiilor negative discrete: recompensa, pedeapsa, evitarea, neglijarea și amplificarea.
- Un răspuns recompensator este un răspuns suportiv care asigură confort, empatie și ajutor copilului să-și rezolve problemele. Constă dintr-un set de comportamente parentale care înseamnă mângâierea copilului atunci când este trist, empatizarea cu copilul atunci când este furios sau asistarea acestuia în situație de frică. Toate aceste comportamente îi asigură copilului un confort afectiv atunci când trăiește emoții negative.
- Prin răspunsurile de tip evitare, părinții încearcă să îndepărteze emoția prin distragerea atenției și orientarea discuției în afara zonei emoționale.

- R spunsul de tip pedeapsă descurajează exprimarea emoțională prin mesaje dezaprobatore (ex. copilului îi se spune să-și fie rușine atunci când este furios sau că se face de râs atunci când îi manifestă frica).
 - Amplificarea presupune un răspuns egal sau superior ca intensitate prin comparație cu emoția trăită și exprimată de copil (ex. părintele devine el însuși trist atunci când copilul îi exprimă sau îi manifestă emoția de tristețe).
 - Neglijarea înseamnă ignorarea exprimării emoționale a copilului (Silk, J. et al., 2011).
 - Din perspectiva acestui model, răspunsurile parentale facilitatoare pentru exprimarea emoțională adecvată includ recompensarea și amplificarea, în timp ce pedeapsa, neglijarea și evitarea sunt strategii inhibitorii emoționale. Amplificarea operează ca strategie punitivă pentru furie dar nu și pentru emoțiile de internalizare și cele pozitive. Recompensarea și amplificarea facilitează emoțiile pozitive (Garside, 2003).
 - Aceste cinci răspunsuri sunt evaluate utilizând scala *Emotions as a Child* (EAC, Magai, 1996) care poate fi administrată atât părinților cât și adolescenților.
- În cercetarea noastră am utilizat o versiune actualizată a scalei (Version 2- Klimes-Dougan et al., 2007).

3. Investigație aplicativă

- Pentru întrebarea noastră am investigat un lot de 214 subiecți (147 fete, 67 băieți) constituit din studenții ai Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava și elevii ai liceelor din mun. Suceava (Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir”, Colegiul Național „Petru Rareș”). Pentru a controla variabila *tipul familiei de proveniență*, am ales doar chestionarele respondenților care provin din familii cu ambianță pozitivă biologică.
- Răspunsul mamei și al tatălui la emoțiile copilului a fost măsurat prin instrumentul EAC „Emotions as a Child Self-Rating Scale” (Version 2- Klimes-Dougan et al., 2007). Scala a fost furnizată de prof. Bonnie Klimes-Dougan, Universitatea Minnesota, SUA. Prin procedee statistice specifice, am găsit diferențe semnificative între răspunsul mamei și cel al tatălui la manifestările emoționale ale copilului.

4. Rezultate în răspunsul la întrebare

- *Recompensarea*, ca stil parental de socializare a emoțiilor, înregistrează cele mai mari diferențe între mamele și tații în socializarea celor patru emoții - mamele recompensează fericirea, frica, tristețea și furia mult mai mult decât tații.
- În cazul răspunsului de tip *pedeapsă*, furia este singura emoție care diferențiază mamele de tații, mamele au tendința de a pedepsi furia mai mult decât tații.
- *Evitarea*, un alt răspuns posibil al părintelui la manifestările emoționale ale copilului, nu prezintă diferențe între mamele și tații în privința emoțiilor de fericire și tristețe. În schimb, mamele evită mai mult emoțiile negative de internalizare (frica) și de externalizare (furia).
- Singura strategie pentru care tații înregistrează medii semnificativ mai mari pentru toate emoțiile este *neglijarea*. Tații neglijează semnificativ mai mult decât mamele atât emoțiile pozitive (fericire) cât și pe cele negative (tristețe, frică, furie).
- În cazul *amplificării*, mamele amplifică semnificativ mai mult tristețea copiilor decât tații. Se înregistrează diferențe semnificative și pentru celelalte emoții: fericire, frică, furie.
- Genul părintelui influențează practicilor de socializare a emoțiilor. Diferențele semnificative între mamele și tații în privința strategiei pozitive de socializare a emoțiilor (recompensarea) ne îndreptesc să afirmăm că mamele sunt vizibile mai mult implicate în viața emoțională a copiilor. Indiferent de tipul emoției (de internalizare sau de externalizare) acestea oferă răspunsuri mult mai adecvate

pentru o dezvoltare emoțională sănătoasă a copilului. În plus, mamele, confruntate cu emoțiile copiilor lor, activează un număr mai mare de strategii comparativ cu tații.

- Dincolo de faptul că mamele sunt mai implicate (cf. autorapoartelor adolescenților și tinerilor) în viața emoțională a copiilor comparativ cu tații (date concordante cu Fivush et. al., 2000; Bariola, 2012; Baker, 2010;), emoțiile bunei (tristețe, frică, furie și chiar fericire) sunt mai frecvent pedepsite, neglijate sau evitate comparativ cu manifestările emoționale ale fetelor.
- Sunt și studii care surprind, în mod interesant, relații semnificativ mai puternice între socializarea emoțională de către tatăl și competențele sociale și emoționale ale copilului (Baker, 2010). Connell și Goodman (2002) au realizat chiar o metaanaliză conform căreia au ajuns la concluzia că psihopatologia paternă este mai mult relaționată cu problemele emoționale și comportamentale ale copiilor decât cea maternă.
- Schimbările sociale din ultimul timp, cu implicații directe asupra rolurilor de gen în diverse contexte ale vieții (carieră, familie), pot să explice rezultatele studiilor de mai sus - implicarea mai intensă a femeilor la locul de muncă conduce spre o mai vizibilă participare a bărbaților/taților în creșterea copiilor.

5. Limite și direcții viitoare

- Datele obținute de noi, concordante cu literatura de specialitate, au și o serie de limite care ar putea să devină prioritare pentru cercetările viitoare: (1). au fost investigate exclusiv răspunsurile copiilor care au apreciat reacțiile emoționale ale părinților. Pe viitor ne propunem să investigăm și răspunsurile părinților pentru scala special destinată lor; (2). subiecții au făcut referire la aspecte relaționale legate de familie și părinți. Există evidențe empirice conform căreia adolescenții, din dorința de a diminua disonanța afectivă, au tendința de a idealiza relația cu părinții. Considerăm că și rezultatele studiului nostru ar fi putut fi contaminate de aceeași influență la care se adaugă omniprezenta tendință de fațadă; (3). în demersul științific proiectat poate fi anticipat o limită generală - investigația este una de tip transversal. Un demers longitudinal ar putea să surprindă cu mai multă acuratețe aspectele de dinamică.
- În concluzie, (ciuda limitelor identificate,) considerăm că rezultatele prezentului studiu pot constitui o resursă importantă în cercetarea diferențelor parentale de gen în procesul de socializare a emoțiilor copiilor și un plus explicativ cu privire la contribuția și rolul ambilor părinți în dezvoltarea emoțională a copiilor. Analiza efectuată separat pentru mama și tata oferă informație cu atât mai utilă cu cât, în literatura de specialitate, mamei li s-a acordat un credit necondiționat în procesul de socializare al emoțiilor, cu limitarea implicită a accesului informațional la rolul tatălui (Baker, 2010). Din aceste considerente, (devin utile) investigațiile viitoare (care) ar trebui să investigheze educația copiilor (inclusiv cea emoțională) din perspectiva practicilor mamei, respectiv tatălui (abordate separat).

Bibliografie (selectiv) :

- [1] Baker, J. K., Fenning, R., Crnic, K., (2010), Emotion socialization by mothers and fathers: coherence among behaviors and associations with parent attitudes and children's social competence. *Blackwell Publishing. Social Development*, 20/2, 412-430.
- [2] Bariola, E., Hughes, E.K., Gullone, E., (2012), Relationships Between Parent and Child Emotion Regulation Strategy Use: A Brief Report. *J Child Stud* 21, 443-448.
- [3] Brad, A. E., & Klimes - Dugan, B., (2010), Emotion socialization in adolescence: The roles of mothers and fathers. In A. Kennedy Root & S.
- [4] Cassano, M., Perry- Parrish, C., Zeman, J., (2007), Influence of gender on parental socialization of children's sadness regulation. *Blackwell Publishing, Oxford, UK*.

- [5] Chelcea, S., (2005) *Cum să redactăm o lucrare de licență, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor socioumane*, Ed. Comunicare.ro, București.
- [6] Connell, A. M., & Goodman, S. H., (2002), The association between psychopathology in fathers versus mothers and children's internalizing and externalizing behavior problems: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 128, 746-773.
- [7] Denham, S. A., Bassett, H., & Wyatt, T. M., (2010), Gender difference in the socialization of preschoolers' emotional competence. In A. Kennedy Root & S. Denham (Eds.), *The role of gender in the socialization of emotion: Key concepts and critical issues. New Directions for Child and Adolescent Development*, 128, 29-49. San Francisco: Jossey-Bass.

Succesul relației între părinți și copii acasă și la coală

selecție realizată de prof. Rangu Magdalena

din Elena Ciohodaru, Centrul Educația 2000+, București, 2004

Concluzii desprinse din proiectul „Start pentru succes”, coordonat de Centrul Educația 2000+

Beneficiile implicării părinților

- Creșterea stima de sine a copiilor
- Se îmbunătățește relația părinte-copil
- Părinții înțeleg mai bine ce se întâmplă la coală
- Elevii au note mai mari
- Elevii învață mai mult, indiferent de nivelul socio-economic, etnie sau de nivelul de educație al părinților
- Au mai puține absențe
- Își fac mai conștient temele acasă
- Copiii și părinții dezvoltă atitudini pozitive față de coală
- Profesorii au așteptări mai mari de la elevii ai căror părinți colaborează
- Scade riscul consumului de alcool, violenței
- Câștigurile nu sunt evidente numai în primii ani de coală, ci sunt semnificative indiferent de vârsta sau anul de studiu
- Elevii se vor adapta mai ușor la schimbările din clasa a V-a, a IX-a
- Elevii vor fi capabili să stabilească planuri realiste privind viitorul lor

Ce pot face părinții acasă ?

Strategii practice pentru părinți:

- Fiți un bun ascultător!
- Modelați comportamentul pe care-l căutați!
- Dezvoltați stima de sine a copilului, încurajați-l!
- Respectați diferențele: încurajați reușitele copilului! Fiecare copil are propriile abilități unice.
- Asigurați-i un loc unde să poată învăța!
- Stabiliți rutine: reguli, program zilnic!
- Stabiliți și explicați-i copilului programul zilnic: să aibă suficient timp pentru teme și pentru alte activități de timp liber.
- Monitorizați accesul copilului la televizor!
- Încurajați-vă copilul să citească!
- Atunci când citiți dumneavoastră împreună cu el, încurajați-l să pună întrebări, să povestească ce a înțeles sau ce crede că urmează să se întâmple.
- Când învață să citească, lăsați-l să răsfoiască poveștile sau revistele preferate!
- Încurajați copilul să-și asume responsabilități și să lucreze independent.
- Creați împreună cu copilul un moment de discuții zilnice despre ce s-a întâmplat la coală.

• Apelați la serviciile de sprijin (consilierul școlar, asistentul social), mai ales când familia trece printr-o criză. Copilul are nevoie să vorbească și cu un alt adult de încredere, indiferent cât este de apropiat de părinți.

Ce pot face părinții la școală?

Strategii practice pentru părinți

Prezentați-vă profesorilor. Aflați modul cum doriți să fie contactați (direct, telefon, anunț în dinaintea) și discutați despre cum percep activitatea copilului dumneavoastră.

Pregătiți-vă pentru întâlnirea cu părinții

- vorbiți cu copilul și aflați dacă dorește să discutați anumite subiecte cu profesorul diriginte;
- pregătiți o listă cu întrebări despre copil, privind achizițiile, comportamentele, relațiile cu colegii, încrederea în sine. Întrebați despre metodele de disciplină.
- vorbiți cu dirigintele despre anumite situații deosebite de acasă în cazul în care acestea afectează copilul (divorț, probleme de sănătate, pierderea unui membru al familiei etc.);
- fiți punctuali pentru a fi siguri că primiți un mesaj complet, de la început;
- preluați atitudinea „ce putem face?”, „cum pot ajuta?” dacă profesorul vă prezintă o problemă;
- oferiți profesorului datele dvs. de contact, telefonul de acasă și de la serviciu;
- rețineți că scopul acestei întâlniri este să împărtășiți cu profesorul diriginte date despre copil, astfel încât activitatea de predare/învățare să fie facilitată. Spuneți-i profesorului punctele tari ale copilului, obiectivele, interesele sale și ceea ce-l motivează pentru a învăța.

Interesați-vă de eforturile școlii

- Care sunt prioritățile stabilite pentru sprijinirea procesului de învățare în acest an școlar?
- și-a propus echipa managerială derularea unor campanii de prevenire a abandonului școlar, a violenței, a consumului de tutun/droguri?
- Cum este implicată școala în dezvoltarea unui angajament cu comunitatea?
- Are școala o ofertă pentru educația adulților? Școlile pot organiza cursuri de scurtă durată pentru părinți sau alții din comunitate (limbi străine, computere, consilierea carierei etc.)?

Organizați sesiuni, întâlniri cu invitați. Comitetele de părinți sunt încurajate să identifice experți în cadrul comunității care să vină și să le vorbească părinților și profesorilor pe diferite subiecte de interes.

Implicați-vă. Considerați voluntariatul pentru școală necesar pentru implementarea unui program de dezvoltare dintre școală și părinții elevilor.

Organizați împreună cu alți părinți evenimente și programe (de exemplu, pentru valorizarea diferitelor culturi existente în școală sau pentru implicarea ambilor părinți în educarea copiilor sau pentru promovarea unui stil de viață sănătos).

Inițiază discuția, dacă școala nu are nicio intenție de a dezvolta programe de implicare a părinților.

Contactați consilierul școlar pentru a discuta despre ce se întâmplă cu copilul dvs. la școală.

Strategii practice pentru profesori

Explicați-le părinților cum și când pot veni la școală să vă întâlnească; vorbiți-le despre modul cum faceți anunțurile pentru părinți și despre regulile clasei.

Clarificați-vă împreună în privința așteptărilor fiecăruia.

Folosiți periodic un chestionar privind interesele părinților, de exemplu, pentru subiectele următoarei întâlniri. Astfel, puteți planifica împreună următoarea întâlnire.

Asigurați părinții de respectul și încrederea acordate; esențial este să asigurați confidențialitatea.

- **V este util să reținem în minte faptul că părinții sunt cei mai puternici apărători ai copilului**, fiind fundamental pentru rolul de părinți (Katz, 1995).
- **Practica și politica uilor deschise.** Invită părinții la activități variate, nu doar la „edinele cu părinți”. Vor în elege mai uor obiectivele și practicile dumneavoastră.
- **Implicați părinții în activitățile clasei.** Ora de dirigenție poate fi ocazia în care părinții pot face prezentări sau pot propune teme.
- **Dați părinților posibilitatea de a participa în luarea deciziei.** Punctele de vedere exprimate de părinți sunt foarte utile. Este un drept al părinților care să implice într-un mod responsabil.
- **Creați un mediu confortabil în timpul întâlnirilor cu părinții**, astfel încât aceștia să se simtă liberi să-și exprime opiniile, să vă adreseze întrebări, să facă recomandări și să împărtășească informații.
- **Stabiliți împreună un calendar al întâlnirilor:** minim o întâlnire într-un interval de 3-6 săptămâni.
- **Stabiliți împreună modalitățile cele mai convenabile de comunicare** (scris, telefon, consultație) și frecvența acestora.
- **Centrați-vă pe progresele obținute de elevi** la învățatură, pe abilitățile lor.
- **Discutați cu părinții aspectele pozitive**, nu numai pe cele negative. Acordați feedback constructiv părinților!
- **Explicați-le părinților cum să se implice** în temele pentru acasă ale copiilor și cum să organizeze programul zilnic al copiilor. Oferiți-le un cadru de discuție, astfel încât diferiți părinți să-și împărtășească experiențele!
- **Propuneți la ore cu elevii și la edinele cu părinții activități despre relația părinți-copii.** Organizați chiar un eveniment la nivelul clasei/colii în care să fie implicați atât copiii, cât și părinții. Și mai ales, faceți-l cunoscut și altora, promovați în mass-media.
- **Valorizați resursele fiecărei familii**, oferindu-le oportunitatea de a-și utiliza abilitățile, pasiunile, experiențele de viață, competențele, informațiile despre carieră.
- **Învățați și exersați împreună rezolvarea problemei unui copil:** să nu fie văzută ca sarcina lui să o rezolve, ci cum poate fi sprijinit de colegi, familie, profesori. Creați studii de caz pe probleme specifice.

Asociația Părinților PRO EDUCAȚIE

președintele asociației prof. Vartolomei Lăcrămioara și prof. Lenuța Movileanu

Asociația noastră are sediul la Școala Gimnazială Nr.8, localitatea Suceava, Str. Al. Jupiter Nr. 12 și își desfășoară activitatea la nivel local, național și internațional.

ASOCIAȚIA PĂRINȚILOR PRO EDUCAȚIE a fost înființată în luna mai 2007 și urmărește îndeplinirea următoarelor obiective:

- promovarea comunicării și cooperării între elevi, părinți și cadre didactice;
- dezvoltarea de legături cu asociații de același tip sau conexe procesului de învățământ la nivel național;
- asigurarea unui mediu educațional necesar unui învățământ performant prin legătura permanentă cu managementul școlii, administrațiile locale, privind măsurile administrative, gospodărești și de securitate a copiilor care frecventează unitatea de învățământ preuniversitar;
- sprijinirea inițiativelor și proiectelor copiilor, inclusiv cele care privesc imprimarea caracterului practic-aplicativ și valorificarea pregătirii și inteligenței lor; protejarea tinerelor valori;
- conlucrarea cu organismele nonguvernamentale, inclusiv cu comisiile de ocrotire și autoritate tutelară în vederea respectării drepturilor copiilor și integrării lor în unitățile de învățământ preuniversitar și societate;

- promovarea și îmbunătățirea actului educațional ;
- susținerea unor activități ale elevilor cu caracter social, cultural, profesional, economic și sportiv;
- gestionarea fondurilor provenite din cotizații și alte surse.

Asociația a fost implicată într-o cercetare a Institutului de Științe ale Educației cu tema „Influența capitalului cultural al familiei asupra rezultatelor școlare”.

Asociația a lucrat la programe de consiliere a părinților pe teme de maximă actualitate „Influența calculatorului și televizorului asupra minții umane”, „Relația părinte - copil duet sau duel?”, „Vreau să fiu un părinte mai bun”. La aceste activități au participat și profesorul de logopedie al școlii și consilierul școlar.

- **Aprilie 2007**- participare la Simpozionul internațional „Educație și cetățenie Europeană- ediția a III-a cu lucrarea,, *ART-TERAPIA SOCIALĂ ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR*
- **Decembrie 2007**- acțiune de întraajutorare pentru copiii cu dizabilități de la Casa de Tip Familial Mihoveni Suceava, din cadrul Direcției de Asistență Socială și Protecție a Copilului Suceava - „*Inimi lângă inimi*”
- **Mai -iunie 2008**- proiect educațional antreprenorial *Târgul de jocuri*
- Decembrie 2008-protocol de colaborare cu Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațional Suceava (CJRAE)
- **Ianuarie 2009** - vizita și donații la Căminul de bătrâni Suceava- spectacol, oferirea unor felicitări confecționate de elevi -realizarea revistei „*Săptămâna omeniei*”)
- **Octombrie 2009**- participare la Conferința internațională „*Petit-Parental Education Together with it- support for the new generation*” în cadrul programului lifelong learning-Iași-Miroslava-16 octombrie 2009-certificat participare
- **Octombrie 2009** -Program pentru părinți cu copii cu CES-*Meseria de părinte se învață* (elevi cu părinți plecați în străinătate)
- **Noiembrie 2009**-activități în cadrul campaniei dedicate *Zilei Naționale fără tutun*, inițiate de Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Suceava
- **Martie 2010**-proiect comunitar-FABRICA DE BUCURIE
- **Aprilie 2010** - proiect educațional-*Lumina învierii*-vizita la Așezământul creștin filantropic „Acoperământul Maicii Domnului,- daruri pentru 88 de bătrâni
- **Aprilie 2010** - Moment artistic-daruri oferite elevilor cu dizabilități de la casa de tip familial Mihoveni
- **Decembrie 2010** -moment artistic, expoziție cu picturi pe sticlă cu tema „*Nașterea Domnului*” și acordarea de burse semestriale
- **Octombrie 2011**- program antiviolență- „*Violența nu te face mai puternic*”- parteneriat cu Inspectoratul Județean de Poliție Suceava, CJRAE, și Organizația Salvați Copiii Suceava
- **Oct-noiembr. 2011**-participare proiect „*Părinți competenți, copii sănătoși - dezvoltare de servicii de parenting în România*”
- **Septembrie 2011- iunie 2012**- organizarea unui atelier de artă „*Atelierul copilăriei*” pe parcursul întregului an școlar (la sfârșitul orelor de curs) - din fonduri proprii - confecționare de măști populare, picturi pe sticlă, pe pânză - prezentarea produselor în cadrul expoziției la Casa de Cultură - 30 mai 2012
- **Decembrie 2011**-moment artistic și acordare de burse semestriale
- **Iunie 2012** - organizare *Școala de vară*
- **Decembrie 2012** -proiect educațional „*Zâmbește de Crăciun*” - beneficiari direcți- 22 elevi ai școlii - colectare de jucării, târg de jucării cu vânzare, acordarea burselor semestriale, oferirea de cadouri pentru elevii nevoiași
- **Decembrie 2013**- acordarea de burse de merit elevilor școlii
- **Decembrie 2014** -acordarea de burse de merit

National Research and Development Centre
for adult literacy and numeracy

Meseria de părinți se învață

prof. Movileanu Lenuța

Recent a demarat un proiect de cercetare al Comisiei Europene în care se inventariază programele din țările Uniunii Europene, țările EFTA – EEA și țările candidate, program ce urmărește dezvoltarea abilităților de citit-scris ale copiilor din învățământul primar și pre-primar cu sprijin parental. Proiectul este coordonat de NRDC, Institute of Education, University of London și are ca parteneri: NIACE, Marea Britanie, UNESCO Institute for Lifelong Learning, Bogazici University, Turcia și Learn&Vision, România. Scopul este de a identifica bunele practici și de a sugera recomandări de politică educațională pentru viitor.

Principalele obiective ale proiectului de cercetare sunt:

- să ofere o prezentare a programelor care îi propun să ajute părinții să încurajeze abilitatea de a citi a copiilor lor în anii timpurii și să formuleze recomandări pe baza analizei bunelor practici din țările selectate;
- să furnizeze Comisiei și factorilor decizionali din statele membre informații practice și analize care pot servi ca bază pentru propuneri viitoare de politici și dezvoltare educațională ;

Cercetarea de față îi propune să scoată în evidență :

- 1.Factorii care determină calitatea suportului pe care părinții îl pot da copiilor pentru a-i ajuta să învețe citit-scrisul.
- 2.Obstacole întâlnite de politicile și programele de îmbunătățire a abilităților de citire și de suport a achiziției citirii ale părinților dezavantajați.
- 3.Cele mai eficiente abordări în îmbunătățirea abilităților de citire ale copiilor prin suport parental.

Au fost selectate țări (Irlanda, Norvegia, Turcia, Germania, Marea Britanie, România) pentru a participa la aceasta cercetare, în funcție de următoarele criterii :

- răspândire geografică
- diferite tipuri de programe
- diferite grupuri de studenți
- diferite tipuri de furnizori

proiectul urmând să producă un raport cu recomandări de politici care pot fi avute în vedere la nivel național și european pentru îmbunătățirea rolului părinților în achiziția abilităților de citire de către copiii lor și pentru îmbunătățirea suportului acordat acestor părinți.

Din România a fost selectată, pe baza propunerilor și a programelor desfășurate, școala cu clasele I-VIII, Nr. 8 Suceava care în parteneriat cu Asociația Părinților Pro Educație Suceava a derulat proiectul «Meseria de părinți se învață», proiect coordonat de inst. Lenuța Movileanu și Lăcrămioara Vartolomei. În cadrul acestui proiect, părinții au fost implicați în mai multe activități, cum ar fi: întâlniri săptămânale cu părinții copiilor din clasa I, în cadrul cărora părinții au fost familiarizați cu conținutul programelor școlare, cu programul școlar, cu disciplinele de studiu, cu modul cum pot fi ajutați copiii acasă în învățarea citit-scrisului, când, cum și cât trebuie să-i ajute, înănd cont de faptul că efortul depus de micșii școlari în primul an de școală în achiziția abilităților de citit-scris este uriaș precum și rolul acestor achiziții în dezvoltarea ulterioară a școlărilor.

Alte activități desfășurate au fost: studii tematice pe teme propuse de copii, realizate cu ajutorul părinților în weekenduri, achiziționarea de cărți de lectură adecvate vârstei copiilor etc.

Ms. Karen Fairfax-Cholmeley, NIACE senior project officer family learning, este cea care se ocupă de această cercetare, cea care a selectat propunerile de programe desfășurate cu părinții pe tema propusă, cea care a venit în România și s-a documentat, urmând ca la sfârșitul lunii august să încheie cercetarea.

În concluzie, s-a subliniat că existența în cadrul organizației colare unei asociații a părinților poate aduce beneficii elevilor, cadrelor didactice și comunității. În urma discuțiilor, Ms. Karen Fairfax-Cholmeley a fost plăcut surprinsă că toate aceste acțiuni rezist financiar doar prin eforturi proprii.

Asociația Părinților - Proiectul „Dependenți de ecran”

prof. Vartolomei Lăcrămioara și Movileanu Lenuța

Este utilizarea îndelungată a calculatorului un pericol pentru sănătatea copiilor? Mulți părinți sunt îngrijorați pentru că, mai mari sau mai mici, copiii lor rămân prea mult timp lipiți de calculator. Și medicii spun că da, computerul poate deveni un dușman dacă este folosit în exces, mai ales la vârste fragede. Există sute de studii care au demonstrat că viața petrecută în fața monitorului perturbă sănătatea și dezvoltarea armonioasă a copilului și adolescentului. Părinții și profesorii și, mai ales, colarii înșiși, trebuie să afle care sunt riscurile abuzului de computer și care sunt metodele prin care această minună a tehnologiei moderne îi poate ajuta în viață, însă fără să le creeze probleme.

Având în vedere modificările survenite în ultimii ani în comportamentul copiilor și al tinerilor, și ne referim nu numai la manifestările violente, este important să fie cunoscută influența pe care televiziunea, calculatorul și mesajele mass-mediei, în general, o au asupra dezvoltării abilităților mentale, a mentalităților și a comportamentelor tinerilor noii generații.

Deficiențele de atenție și concentrare, slăbirea capacităților mentale, a puterii de judecată și a motivației sunt probleme care se află de câteva zeci de ani în atenția cercetătorilor din lumea occidentală. În ultima vreme aceste afecțiuni au început să fie observate și la mulți dintre copiii și tinerii din țara noastră, sindromul anunțându-se a avea o largă răspândire în următorii 10 ani.

Proiectul „Dependenți de ecran”, inițiat de Asociația Părinților Pro Educație, în colaborare cu Școala Gimnazială Nr. 8 Suceava, și-a propus concretizarea elevilor, dar și a părinților, în privința unui nou tip de dependență care se manifestă din ce în ce mai mult în rândurile copiilor: dependența de “ecrane” (computer, TV, jocuri video), precum și a pericolelor asociate postării datelor personale pe Internet. În acest proiect sunt implicați 250 elevi (din ciclul primar și gimnazial), 400 părinți și cadrele didactice de la școala noastră.

Părinții și elevii vor fi informați asupra riscurilor la care se expun prin utilizarea excesivă a calculatorului și televizorului, mai cu seamă când aceasta se manifestă în primii ani de viață.

Proiectul are ca parteneri Inspectoratul Școlar Județean Suceava, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Suceava și Inspectoratul Județean de Poliție Suceava.

La prima întâlnire din cadrul proiectului, părinții au completat câte un chestionar pentru a analiza anumiți factori ce conduc la elaborarea unor concluzii și identificarea unor soluții. Printr-un acord semnat, părinții implicați în proiect au hotărât că vor renunța o zi pe săptămână la calculator și televizor. Timp de patru săptămâni, ei vor desfășura cu copiii alte genuri de activități, de la plimbări în aer liber, lectură, la jocuri și activități sportive.

Activitățile propuse în proiect sunt: „O zi fără televizor și / sau calculator” februarie- martie, „Siguranța pe internet” -aprilie și „Impactul publicității asupra copiilor”. Proiectul se va încheia cu un studiu privind efectele calculatorului și televizorului asupra copiilor, cu aducerea la cunoștința opiniei publice, a părinților, a comunității, asupra pericolului pe care aceste mijloace îl reprezintă pentru sănătatea mentală a tinerilor.

Primii care ar trebui să-i salveze copiii de această dependență sînt părinții, oferind un exemplu de persoane raionale, care folosesc computerul cu măsură. La fel, frații mai mari ai colarilor. Cea mai bună cale de a trezi interesul colarilor pentru viața reală este ca adulții să comunice cu ei, să facă împreună excursii în natură, să îl provoace cu jocuri, hobby-uri și lectura cărților, în general la activități sănătoase prin care cei mici să învețe să iubească realitatea. Calculatorul și internetul nu trebuie interzise. Fără aceste unelte moderne nu se mai poate în societatea de azi, iar copilul nici n-ar mai face față exigențelor colii. Însă cheia unei vieți armonioase stă în cumpănă, deci și computerul trebuie folosit cu măsură.

apte reguli pentru părinți

1. Timpul petrecut pe Internet trebuie reglementat: până la vârsta de 6 ani nu se recomandă mai mult de 20 de minute pe zi, între 7 și 8 ani, 30-40 de minute pe zi, după 9 ani, nu mai mult de două ore pe zi. Preșcolarii nu au nevoie de un calculator personal, le este suficient calculatorul părinților.
2. Filmele, imaginile și clipurile vizionate de copii trebuie selectate. Dacă nu poți pe ce site-uri navighează copilul, instalează programe care să-l blocheze accesul la anumite pagini. Ca să poți să știi care sunt aceste pagini, urmărește istoricul navigărilor.
3. Jocurile electronice nu sunt deloc toare, dar jocurile reale au un folos mai mare pentru dezvoltarea fizică și psihică a copilului. Face-i-i program zilnic de ieșit afară.
4. Nu interzice-i total accesul la computer. Jocurile bune sunt o metodă eficientă de autoeducare, iar capacitatea de utilizare a Internetului, poate deveni un ajutor în căutarea și selectarea informației pentru teme la școală.
5. Explică-i clar, prietenos copilului de ce este bine să închidă calculatorul la timp.
6. Rezolvă-i-v problemele din familie. Deseori, copiii se cufundă în computer ca să nu mai audă neînțelegerile din familie, din cauza singurătății sau pentru că le este dificil să comunice cu cei din jur. Cere-i ajutorul psihologului, al profesorilor, al altor adulți în care copiii au încredere.
7. Explică-i copilului ce înseamnă o poziție corectă la calculator și necesitatea pauzelor pentru odihnirea ochilor și destinderea musculaturii. Verifică-i-l dacă respectă îndrumările.

Testul dependenței

Kimberly Young (1998) a propus un chestionar (Internet Addiction Test) cu 8 întrebări pentru identificarea dependenței de calculator.

1. Are sentimentul că este preocupat de Internet?
2. Are impresia că trebuie să petreacă din ce în ce mai mult timp pe Internet pentru a obține o stare de bine?
3. Pierde controlul timpului petrecut pe Internet?
4. Are senzația de iritabilitate când te oprești din utilizarea Internetului?
5. Folosești Internetul pentru a scăpa de probleme, pentru a-ți "ridica moralul"?
6. Aminții familia și prietenii pentru a putea prelungi timpul dedicat Internetului?
7. A riscat pierderea relațiilor sociale, a oportunităților în mediul educațional?
8. A devenit mai neliniștit odată ce a întrerupt activitatea online și se gîndește la cea viitoare?
9. Rămîne conectat mai mult timp decît era prevăzut?

O persoană este considerată dependentă dacă și se atribuie răspuns afirmativ la cel puțin 5 criterii enumerate mai sus. Testul este valabil și pentru adulți.

CHESTIONAR PĂRINȚI - CLASELE I-IV pentru proiectul „Dependenți de ecran”

Vă rugăm să răspundeți la toate întrebările din acest chestionar. Chestionarele sunt anonime.

*Obligatoriu

- alegerea unui singur răspuns
- alegerea mai multor răspunsuri

Top of Form

1. Știți dacă fiul/fiica dvs. se uită la televizor și anume câte ore pe zi ? *

- 1 or
- 2 ore
- mai mult de 2 ore
- nu cunosc

2. Fiul/fiica dvs. utilizează calculatorul și anume, câte ore pe zi ? *

- 1 or
- 2 ore
- mai mult de 2 ore
- nu cunosc

3. Precizați care sunt emisiunile preferate pe care le vizionează ? *

- desene animate
- filme pentru copii
- știri și filme pentru adulți(vizionate împreună cu părinții)
- muzic
- alte emisiuni

4. Cunoașteți riscurile utilizării în exces a televizorului/calculatorului? *

- da
- nu

5. Ați încercat să-i faceți un program copilului dvs, în ceea ce privește utilizarea televizorului/calculatorului? *

- da
- nu

6. În caz afirmativ, a fost respectat acesta ?

- da
- nu

7. Precizați vârsta copilului dvs. ? *

CHESTIONAR PRIVIND IMPACTUL UTILIZĂRII CALCULATORULUI ȘI TELEVIZORULUI ASUPRA CONDUITEI

1. Vă place să vă uitați la TV?
DA
NU
2. Vă place să utilizați computerul?
DA
NU
3. În ce măsură vă influențează comportamentul timpul petrecut în fața TV/computerului?
În foarte mare măsură
În mare măsură
În potrivit măsură
În mică măsură
Deloc
4. Ce emisiuni TV preferați?
Culturale
Documentare (tehnice/ științifice)
Desene animate
Filme
Divertisment
Publicitate/reclame
Sport
Altele
5. Câte ore petreceți în medie, pe zi, în fața televizorului?
Nici una
Mai puțin de o oră
Între 1-3 ore
Între 3-5 ore
Peste 5 ore
6. Câte ore petreceți în medie, pe zi, în fața computerului?
Nici una
Mai puțin de o oră
Între 1-3 ore
Între 3-5 ore
Peste 5 ore
7. Care sunt motivele pentru care utilizați TV/computerul?
Mă relaxez
Înving plictiseala
Sunt interesat de anumite emisiuni
Îmi oferă mai rapid informații
Mă distrez
Altele
8. Care sunt motivele pentru care nu utilizați TV/computerul?
Am multe teme de rezolvat
Îmi interzic părinții
Mă întâlnesc cu prietenii
Îmi petrec timpul cu familia
Desfășor alte activități (sport, muzică, dans, etc.)
9. Specialiștii au dovedit că petrecerea timpului îndelungat în fața TV/computerului are următoarele consecințe. În care dintre acestea vă regăsiți?
Oboseală
Insomnie

Izolare
Plictiseală
Dependență
Stare de somnolență
Obezitate
Agresivitate, agitație, nervozitate
Neatenție

10. Realizați un top 5 al efectelor pozitive în ceea ce privește TV/computerul asupra dvs. (1- cel mai important, 5- cel mai puțin important)

Comunicare
Informare
Relaxare
Educație
Învățare

11. Realizați un top 5 al efectelor negative în ceea ce privește TV/computerul asupra dvs. (1- cel mai important, 5- cel mai puțin important)

Imitație
Dificultăți de comunicare (slabă capacitate de a asculta)
Dificultăți de atenție, afectarea capacității de concentrare
Probleme de învățare
Violență/agresivitate

12. Ce alte activități ați putea desfășura în timpul liber dacă nu ați avea posibilitatea de a petrece timpul în fața TV/computerului?

Citesc
Mă plimb prin parc (role, bicicletă, etc.)
Desenez/pictez
Ascult muzică
Mă întâlnesc cu prietenii
Mă pregătesc suplimentar pentru școală
Mă odihnesc
Altele

13. Ce preferați să faceți atunci când folosiți computerul?

Să stau pe chat/messenger cu colegii/prietenii/persoane noi
Să caut informații
Să mă joc (jocuri video)
Să „descarc” filme, muzică
Să explorez diverse pagini WEB
Să rezolv sarcinile pentru școală
Altele

14. În ce măsură vă ajută TV/computerul în activitatea școlară?

În foarte mare măsură
În mare măsură
În mod potrivit
În mică măsură
Deloc

15. Cum reacționează familia față de utilizarea TV/computerului?

Este împotriva folosirii în mod exagerat
Consider că este folositor
Impun respectarea unui program
Folosesc în aceeași măsură ca și mine
Îmi este indiferent

STUDIU DE SPECIALITATE

Stilul educativ parental-definire, tipologii și rol în dezvoltarea psihică a copilului

Prof.înv.primar Marioara Rotaru

Educația parentală este prima formă de educație pe care copilul o primește. De aici și rolul decisiv al acesteia în formarea și dezvoltarea copilului. Maniera în care părintele îl educă copilul este specifică, unică, originală, reflectând nivelul de cunoștințe pe care îl posedă, atitudinile sale, concepția despre educație pe care o posedă.

Stilul parental este probabil una din cele mai importante probleme ale societății publice, o variabilă care constituie o cauză a maladiilor și accidentelor petrecute în perioada copilăriei: gravitatea la adolescenți și consumul de droguri la adolescenți; abandonul școlar, perturbarea cursurilor școlare și subperformanța; violența asupra copiilor, delincvența juvenilă și maladia mentală. Acești factori sunt gravi prin ei înșiși, dar sunt și mai importanți ca precursori ai problemelor la vârsta adultă și pentru generația viitoare.

Oare, înainte de alegerea unui stil educativ, părintele se informează, cercetează? Sau se practică cea mai cunoscută din experiența educației date de propria părinți? Poate că mulți gândesc astfel: „Nu îmi voi crește copilul așa cum m-au crescut părinții mei pe mine!”.

În literatura de specialitate nu există o definiție clară a acestui concept, fiind folosiți o serie de termeni, insuficient diferențiați: *stil educativ, atmosferă familială, practică educativă, strategie educativă, tehnică de influență*.

Strategiile educative se referă la toate interacțiunile părinți-copii, vizând nivelul atitudinilor, comportamentelor, obiectivelor de învățare/achiziție și cel al transmiterii valorilor. Acestea sunt influențate de trecutul părinților și de prezentul familiei. Însă acestea orientează, de asemenea, viitorul copilului și dinamica familială. Cu alte cuvinte, este vorba despre o spirală familială, pentru fiecare generație, cei care devin părinți educându-și copiii în aceeași manieră sau opus felului în care, la rândul lor, au fost crescuți și învățați.

Stilul educativ adoptat de părinți în transmiterea valorilor, atitudinilor, cunoștințelor, se referă la natura și caracteristicile raporturilor familiale în cadrul cărora se realizează procesul educativ.

Darling (1993) definește stilul parental ca o constelație de atitudini și practici parentale care sunt transmise copilului și care creează un climat emotiv în cadrul căruia sunt exprimate comportamentele parentale.

A adopta în creșterea copilului un stil parental care să îi permită acestuia achiziționarea acelor capacități necesare adaptării efective în perioada copilăriei, adolescenței și a vârstei adulte, definește competența parentală.

Tipologii ale stilurilor parentale

Literatura de specialitate acordă o foarte mare importanță tipologiilor stilurilor parentale, definirea acestui concept realizându-se succint.

În stabilirea tipurilor de stiluri parentale, se identifică *tipologii unidimensionale* (se ia drept criteriu de clasificare o singură dimensiune) și *bidimensionale*. Prima categorie utilizează drept criteriu autoritatea, mai precis, maniera de exercitare a autorității. Reprezentativ este tipologia lui **Lewin**, elaborată în **1939**, aceasta vizând motivația grupurilor de muncitori. Cele trei stiluri propuse sunt: *stilul democratic, stilul autocratic, stilul laissez-faire*.

Schaefer (1959) vorbește despre stilurile *democratic-cooperant, indulgent, autorizat și de neglijare/indiferență*.

Malrieu și alții au stabilit stilurile: *stimulator, „couveur”, securizant-protector și laissez-faire/liber*.

Vandenplas identifică patru stiluri parentale: *control, rigid, ostilitate, neglijență*.

Lautrey (1980) identifică trei stiluri parentale: *suplu/flexibil, rigid și slab*.

Realizând o sinteză a lucrărilor ce abordează tema clasificării stilurilor parentale, se constată că acestea sunt stabilite în funcție de două axe:

- axa autoritate/liberalism sau constrângere/permisivitate ;
- axa dragoste/ostilitate sau ata ament/respingere (**Reuchlin, 1972; Kellerhals & Montandon, 1997 cit. în St nciulescu, 1997**).

Astfel, autoarea consider c definatorii pentru prima ax sunt: limitele i constrângerile impuse de p rin i activit ii copiilor; responsabilit ile atribuite acestora;modalitatea de exercitare a controlului parental; rigoarea aplic rii i control rii regulilor.

A doua ax se define te prin: gradul de angajare a p rin ilor în activitatea copilului; suportul pe care ace tia îl acord ; timpul pe care îl consacr ; receptivitatea fa de st rile lui emo ionale i fa de nevoile sale.

Stilul denumit *democratic* sau *echilibrat* se atribuie, dup spusele lui **B ran-Petrescu (2004)**, figurilor parentale importante din via a noastr . Totu i, aceasta se poate întâmpla numai pentru cei care într-adev r au adoptat în educarea copilului lor acest stil. Copilul devenit adult poate aprecia m sura în care p rintele s u a reu it la momentul respectiv s echilibreze sau nu variabilele „*Dragoste*” i „*Impunerea limitelor*”.

P rin ii permisivi sunt cei care au un stil bogat de dragoste, considerând c aceasta este mai important decât fixarea unor limite. Se bazeaz pe ata ament, pe leg tura cu copiii, petrec mult cu copiii, comunicând, negociind. Pun mare accent pe cre terea autoîncrez toare a copilului sau pe crearea sentimentului de a se sim i importan i.

La extrem se situeaz p rin ii autoritari ti, pentru care fixarea limitelor este mai important decât dragostea ar tat copiilor. Folosesc controlul pentru a-i înv a ceea e e bine sau ceea ce este r u. Copiii negociaz rar cu p rin ii care pun mare accent pe disciplin , pe însu irea respectului.

St nciulescu (1997) vorbe te despre existen a unui pluralism al stilurilor educative, existând numeroase încerc ri de clasificare a acestora. Criteriile avute în vedere de **Baumrind (1980)** sunt variabilele *control parental* i *suport parental*. Prin combina ia acestora, se stabilesc patru modele de ac iune parental : **modelul permisiv, autoritar, autorizat i respingere/neglijare**.

Modelul permisiv- se caracterizeaz prin nivelul sc zut de control, p rintele identificându-se cu st rile emo ionale ale copilului. Adultul impune acestuia prea pu ine norme de conduit i responsabilit i, iar modul în care copilul r spunde a tept rilor p rin ilor este supus unui control slab. P rin ii se str duiesc s în eleag i s r spund nevoilor copilului. Exist o confruntare în cazul unor probleme de comportament. Copiii sunt mai pu in asertivi i mai pu in competen i din punct de vedere cognitiv. Sunt adesea mai iste i, îns mai pu in orienta i spre achizi ii. Manifest o slab responsabilitate social .

Modelul autoritar- se caracterizeaz printr-un înalt nivel al controlului i o slab sus inere a activit ii copilului. Acestuia i se impun principii i reguli de conduit f r a i se permite înc lcare a lor. Valorile promovate de p rin ii autoritari sunt tradi ia, munca, ordinea, disciplina, autoritatea. Ei descurajeaz discu ia i dezbaterea, î i supravegheaz îndeaproape copiii-ace tia din urm prezint o multitudine de probleme, demonstrând o slab interiorizare a valorilor prosociale i ob inând rezultate slabe la teste cognitive.

Modelul autorizat- este descris de îmbinarea controlului sistematic cu un înalt nivel al suportului parental. P rin ii formuleaz reguli, controleaz respectarea lor -dar nu le impun, sunt deschi i comunic rii cu copiii, exprim ra iunile pentru care regula trebuie respectat i situa iile în care se aplic . P rin ii „*autoriza i*” sunt flexibili, dar fermi. Studiile au ar tat c ace ti p rin i au copii maturi, orienta i spre achizi ii, responsabili, cu înalte rezultate la testele de evaluare a competen elor cognitive.

Modelul de respingere/neglijare- se caracterizeaz printr-un sc zut nivel al controlului i un sc zut nivel al suportului parental. Ei nu structureaz , nu organizeaz , nu disciplineaz , nu supravegheaz conduita copilului. Copiii cu asemenea p rin i manifest comportamente antisociale, ob in scoruri joase la teste cognitive, sunt mai imaturi, comparativ cu copiii ai c ror p rin i adopt alte stiluri parentale i î i resping p rin ii ca modele de rol.

Baumrind (1991), în urma unei cercet ri, adaug la cele de mai sus alte trei stiluri parentale: **Non-authoritarian directive**: înalt control i manifestarea suportului parental la nivel mediu;

Democratic: control parental mediu și înalt suport acordat copilului. Acești părinți sunt la fel de calzi ca și cei permisivi, diferența între cele două stiluri constând în faptul că cei democrați sunt mai organizați atunci când iau decizii; **Good Enough:** control și suport parental medii.

Un model complex al stilurilor parentale a fost elaborat de echipa de la Geneva (**Kellerhals și Montandon, 1991, cit. în Stănculescu, 1997**), având drept criterii: statutul socio-economic al tatălui, nivelul educațional al mamei și tipul de interacțiune familială.

Se utilizează noțiunea de *tehnică de influență*, stabilindu-se patru tipuri: **control, relație, motivație și moralizare.**

Tehnică de influență prin control se caracterizează prin încercarea părinților de a obține comportamentul dorit din partea copiilor, formulând o serie de obligații, practicând un sistem de obligații și interdicții, a unui sistem de sancțiuni, mai ales de ordin material. Controlul este o tehnică externă și utilitaristă.

Tehnică relațională se bazează pe credința părinților că manifestările copiilor nu sunt decât răspunsuri la conduitele persoanelor cu care ei vin în contact. În consecință, modelarea comportamentului copilului este posibilă prin „ajustarea” contextului relațional.

Tehnică de motivare- părinții încearcă să convingă copilul să raporteze dintr-o acțiune și, pe această bază, să renunțe la o acțiune sau să accepte o altă.

Tehnică de moralizare constă în stimularea sau inhibarea unei conduite a copilului prin apelul la valori deja interiorizate (religioase, morale, estetice) considerate superioare.

După cum se poate constata, de-a lungul timpului, autorii au propus trei sau patru strategii parentale. Raportul puterii legitimează diferențele dintre diferitele stiluri și justifică mai mult decât orice alt lucru important a chiar și a strategiilor educative.

Aspectul privind securitatea emoțională nu apare deloc sau apare prea puțin. Autoritatea este asociată cu ostilitatea, aceasta explicând observațiile făcute cu privire la violența reciprocă între adulți și tineri, între instituții și persoane. Referințele cu privire la afectivitate sau securitate intervin mult mai frecvent în cercetările privind atașamentul, în special relația mamă-copil.

Părinții pot adopta stiluri parentale diferite, contradictorii sau complementare. Sunt situații rare întâlnite care îi determină pe părinți să gestioneze conflictele apărute între ei, să-și regleze diferențele dintre ei, atât în ceea ce privește stilurile adoptate imediat sau de-a lungul timpului, cât și în ceea ce privește sensul și valoarea acordate acestor practici educative și situațiilor în care se înscriu.

Adina-Băran Petrescu (2004) aduce un element de noutate în descrierea stilurilor parentale. Este vorba de prezentarea avantajelor și dezavantajelor practicării unui stil sau a altuia.

Stilul parental de respingere/neglijare este apreciat ca stil parental „indiferent” datorită lipsei de implicare emoțională și de control asupra copilului. Părinții și copiii sunt angajați frecvent în cercuri vicioase de interacțiune, în cadrul cărora copiii au rol de jucători. Comportamentele pe care le manifestă în vederea prevenirii reacțiilor abuzive ale părinților, îi fac pe aceștia să creadă că și-au determinat pe copii să se supună, indiferent de mijloace.

Stilul parental autoritarist presupune limite înalte și dragoste scăzută. Într-un părinte autoritar își iubește copilul, însă el pune accent pe disciplina acțiunii și nu pe disciplina relației. Părinții autoritari îi promovează supunerea și respectul. Nu negociază reguli și treburi casnice. Pedepsa constituie forța externă, cu ajutorul căreia părinții controlează. Aceștia confundă disciplina cu pedeapsa. Acești părinți au tendința de a folosi bătăia ca metodă de forță externă. Totuși, se cunoaște faptul că bătăia reprezintă un act de violență și de agresivitate, fiind în detrimentul dezvoltării sănătoase a copilului.

Este adevărat că bătăia oprește temporar comportamentul inacceptabil al copilului; copilul se află în atenția părintelui, fiind cându-l pe acesta să se simtă mai puternic; totodată, părinții se pot întoarce la activitățile desfășurate înainte de incident și simt că au procedat corect.

Însă, prin bătăie, copilul este rănit, simte durere, furie împotriva adultului, simte teamă de cel care l-a bătut, învață dragostea rănește, că lovirea este o metodă de rezolvare a conflictului, se concentrează asupra trăirilor sale afective și nu pe comportamentul care a provocat pedeapsa. Lista argumentelor „contra” bătăii continuă cu faptul că cel mic învață să mintă și să pască pentru a

evita btaia, înva s - i exprime furia sau frustrarea prin ac iuni violente; de asemenea, stima de sine a copilului va fi mult redus , iar leg tura p rinte-copil va fi mult sl bit .

Blocarea comunic rii dintre p rinte i copil constituie un efect dezastruos al b t ii. În locul pedepsei, exist o serie de alternative ce pot defini o atitudine decent , respectuoas fa de copil: c utarea nevoilor ascunse, oferirea de informa ii i explica ii, schimbarea mediului, g sirea unor alternative acceptabile, mici concesii, comunicarea propriilor sentimente, participarea la jocul copiilor.

Stilul parental permisiv caracterizeaz p rin ii care sunt de acord cu nevoile de dezvoltare i emo ionale ale copiilor lor, dar au dificult i în stabilirea de limite ferme. Caracteristica de baz a acestor p rin i este inconsecven a. În activitatea lor educativ , ei sunt când prea „severi”, când inadmisibil de îng duitori cu comportarea copilului. Aceast atitudine parental îl deruteaz pe copil, el nu mai tie ce s cread i se afl într-o continu stare de a teptare. În plus, copiii au o comportare oscilant , lipsindu-le orice posibilitate de a- i forma deprinderi mai stabile de conduit .

Astfel, de-a lungul timpului, copiii înva s î i manipuleze p rin ii pentru a fi l sa i s fac ceea ce vor. Îi manipuleaz pentru c pot i pentru c p rin ii permisivi îi las . Copiii dobândesc un fals sentiment de control asupra adul ilor, aspect care constituie premisele dezvolt rii comportamentului lor manipulator.

O alt consecin negativ a permisivit ii parentale, pentru p rin i, const în faptul c sfâr esc prin a deveni sclavi i martiri în fa a copiilor lor. Stabilirea de limite inconsecvente este un simptom al inabilit ii de a stabili limite clare pentru sine. Asemenea p rin i nu au grij de ei sau nu se valorizeaz suficient. Au grij de oricine altcineva în afar de ei, considerând c acesta este comportamentul unui „bun p rinte”. Întrucât lucrurile nu stau chiar a a, este nevoie ca p rintele permisiv s î i regleze tr irile emo ionale înainte de a încerca s îi pese de altcineva, s î i foloseasc punctele tari ale comunic rii pentru a stabili limite mai clare.

Comunicarea deschis este decisiv . Este nevoie ca p rin ii s fie cei mai importan i ascult tori ai copilului lor i s fie cei care le apreciaz realiz rile i eforturile f r exager ri.

Stilul parental democratic/echilibrat are la baz egalitatea i încrederea. Principiile dup care se ghideaz p rin ii democratici se refer la promovarea binelui i r ului, apelând la puterea exemplului i a explica iilor, considerarea disciplinei ca fiind diferit de pedeaps , asumarea responsabilit ii i a consecin elor propriilor fapte, încurajarea ini iativei copiilor în încercarea de noi activit i i de solu ionare a problemelor.

Dup cum se poate observa, aceste principii ofer independen i responsabilitate copilului.

Este adev rat c g sirea unui echilibru între dragoste i stabilirea limitelor este o sarcin nu atât riscant , cât mai ales dificil , îns este necesar i posibil de îndeplinit.

Un alt aspect ce se impune a fi luat în discu ie se refer la consecin ele adopt rii de c tre p rin i a unor stiluri educative diferite. Literatura de specialitate prezint dou situa ii: prima se refer la stiluri parentale opuse- autoritar-permisiv, iar a doua se refer la stilurile parentale complementare- autoritar-democratic, democratic-permisiv.

Având în vedere cele dou axe, **Dragoste** i **Control**, cu modul lor de manifestare, înalt- sc zut, se poate constata c pentru a doua situa ie, cele dou stiluri parentale se intersecteaz . Acest lucru poate fi considerat un câ tig în plan educativ, comparativ cu prima situa ie, unde opozi ia dintre cele dou stiluri este mai mult decât evident .

Când p rin ii î i disciplineaz în mod diferit copiii, ace tia din urm sunt deruta i. Teama dat de disciplina inconsecvent cre te în timp i poate fi miezul unor temeri, cum ar fi cea de respingere. Dezirabil este ca adul ii s stabileasc reguli i s le aplice împreun .

În familiile cu un singur copil i cu mult prea mul i adul i, intersec ia cerin elor duce pân la anularea acestora. Explica ia rezid în „bombardarea” copilului cu cele mai diverse i contradictorii cerin e.

De-a lungul timpului au fost desf urate o serie de cercet ri care au considerat stilul parental un factor cu influen deosebit asupra anumitor componente ale vie ii psihice umane. În cele ce

urmează vor fi exemplificate o serie de studii, ai căror autori au avut în vedere stabilirea unui anumit tip de relație (corelațională sau causală) între stilul educativ parental și alte trăsături ale personalității.

Coopersmith (1959) a analizat impactul atitudinilor parentale și al strategiilor educative asupra copiilor în cazul acceptării și relațiilor cu alții în perioada copilăriei. Autorul a constatat că părinții care manifestă comportamente de acceptare, atitudini implicate afectiv și care tratează cu receptivitate interesele copiilor, favorizează acestora o înaltă stimă de sine.

Conform teoriei atribuirii, copilul internalizează valorile parentale. Capacitatea sa de a-și dirija și controla propriile comportamente, de a se autoregla, provine din factori cognitivi și afectivi fondati pe calitatea relațiilor trăite în prima copilărie.

Studii recente demonstrează, într-o manieră consensuală, că este necesar a lua în considerare comportamentele parentale pentru a verifica rolul acestora în construcția relațiilor reciproce între copil și părinți, precum și efectele lor asupra personalității copilului.

S-a pus, de asemenea, în evidență, impactul autorității parentale asupra variabilelor psihologice, în special, asupra identificării și conceptului de *sine în dezvoltare*.

Block (1971, 1980) a propus o tipologie fondată pe existența grupurilor de părinți ale căror strategii educative au fost analizate, precum și cele ale propriilor lor părinți.

Primul grup corespunde indivizilor laxiți, care nu exercită control. Majoritatea dintre ei au avut părinți neglijenți și indiferenți care nu au investit în parentalitate, aflându-se în dezacord cu ei. Al doilea grup este alcătuit din indivizi rigizi, hiperverificatori. Mediul în care au copilărit a fost autoritar, puțin vesel și constrângător. Părinții acestui grup sunt conservatori și inhibitori. Pedepsele impuse copilului pentru realizarea unei sarcini sunt numeroase și regulate. Se poate spune că este vorba de un „supracontrol” exercitat la vârstele timpurii. Al treilea grup este cel al indivizilor încrezători în sine. Sunt proveniți din familii cu mame iubitoare, răbdătoare, care încurajează schimbarea, ambii părinți împărtășesc aceleași valori educative.

Studiul demonstrează practic existența unui proces de reproducere a stilurilor de către copilul devenit părinte la rândul său. Pe de altă parte, unii autori contrazic această ipoteză, precizând că o pedeapsă însoțită de o explicație rațională permite suprimarea efectelor și imitării viitoare a comportamentelor autoritare.

Unii autori au pus în evidență limitele binarității autoritate/dragoste, precum și ale stilurilor parentale decupate din această binaritate. Ei consideră că adoptarea unui stil sau a altuia, depinde de numeroase alte variabile, cum ar fi: efectul originii sociale a acestor strategii, sexul copilului. Cu alte cuvinte, în fiecare sistem familial se practică modalități specifice de comunicare între copil și părinți. Fiecare dintre membrii familiei este actor al socializării și se implică diferit în strategii educative.

Cercetări privind interacțiunea socială în afara familiei tind să arate că patternuri ale interacțiunii familiale afectează interacțiunile în alte situații. În funcție de contextul educativ, dezvoltarea adolescentului va fi modificată în afara familiei, influențând interacțiunile cu persoanele nefamiliare și cu cei de-o vârstă.

În funcție de practicile educative parentale, dezvoltarea autonomiei va fi diferită la adolescent. Autori ca **Cicognani și Zani (cit. în Pourtois, 2000, pag. 103)**, au studiat stilurile educative parentale și autonomia adolescentului. Sunt de părere că această cântărire a autonomiei nu se realizează fără conflicte. De altă parte, capacitatea de a lua singur decizii, de a fi real și a trăi singur, tind să reactiveze bazele chiar familiale sau să le pună sub semnul întrebării.

Harter (1983, 1985, 1993, 1997 cit. în Pourtois, 2000, pag. 96) în studiile sale privind construcția stimei de sine, a analizat influența strategiilor educative parentale asupra dezvoltării copilului și adolescentului. El evocă diverse cercetări ce evidențiază faptul că atitudinile autodirijate și conduitele autonome se formează prin interacțiunea cu ceilalți. Primii cu care interacționează copiii sunt părinții; prin comportamentele lor, ei dezvoltă la copii atitudini pe care, conform lui **Winnicott (1958)**, le vor utiliza ulterior. Un părinte este apreciat ca fiind adecvat dacă îi susține, ajută și încurajează copilul.

Macoby și Martin (1983) afirmă că familia este un sistem ale cărui elemente sunt dependente reciproc și ale cărui interacțiuni nu se confundă cu caracteristicile elementelor care îl compun.

Într-un studiu dedicat impactului divorțului asupra atașamentului copilului, autorii au constatat că relația divorț-atașament securizat este mediată de stilul parental. Mamele din familii complete tind să adopte mai mult stilul autorizat/democratic decât mamele divorțate. O altă concluzie la care au ajuns autoarele acestui studiu, **Hira Nair și Ann D. Murray**, a fost aceea potrivit căreia, stilul parental influențează direct securitatea atașamentului. Disoluția maritală este asociată cu sindroma psihică maternă, aceasta din urmă afectând calitatea stilului parental, implicit, prevăzând nivelul securității atașamentului. Contribuția teoretică a acestui studiu constă în elaborarea unui model conceptual potrivit căruia stilul parental este adoptat în funcție de o serie de variabile. Este vorba despre variabile demografice (statut marital, vârsta mamei, educație), acestea influențând sindroma psihică a mamei, precum și variabile ce țin de copil- genul și temperamentul acestuia.

Rezultatele acestui studiu sunt în acord cu observațiile lui **Baumrind**, conform cărora stilul autorizat determină obținerea unor rezultate pozitive de către copii. Aceste rezultate obținute sugerează faptul că stilul democratic descris de **Baumrind** a fost asociat cu atașamentul securizat la copii. Autoarea descrie mamele democratice, ca fiind mai responsabile afectiv, iubitoare și suportive, precum și creative în construirea mediului pentru copii.

Au fost ilustrate o serie de efecte ale stilului democratic, considerate a fi cele mai benefice, comparativ cu celelalte practici educative. Ca exemplu, se oferă concluzia autorilor **Deslandes & Royer (1994)** care, în studiul lor despre adolescenții din mediul școlar, afirmă că stilul democratic pare a fi cel mai favorabil dezvoltării adolescentului, aceasta, din mai multe aspecte: stima de sine, independența și competența în domeniul social și școlar. **Steinberg, Lamborn și Darling (1992)** împart stilul democratic în trei factori ce compun socializarea: angajamentul parental, supravegherea parentală și încurajarea autonomiei.

Elevii proveniți din familii permissive aflate rezultatele cele mai slabe (**Dornbush et alii, 1991**). Studiile lui **Doucet (1993)** și ale lui **Deslandes & Royer (1994)** demonstrează că stilurile parentale de tip autoritar sau permisiv sunt ambele asociate dificultăților de învățare întâmpinate de elevii din gimnaziu. Din contră, stilul parental de tip democratic este asociat pozitiv reușitei școlare și angajamentului tânărului față de coală.

Stilurile educative parentale și reușita școlar

Numeroase anchete indică o dependență reușitei școlare de un stil parental caracterizat printr-o combinație nuanțată și flexibilă între afecțiunea și susținerea parentală a activității școlare a copilului, pe de o parte, controlul și exigența față de această activitate, pe de altă parte.

Totuși, o condiție importantă a reușitei școlare este afecțiunea maternă. Absența ei, cu atât mai mult, respingerea maternă, influențează negativ atât reușita școlară, cât și rezultatele pe termen lung. Afecțiunea maternă conduce la insucces atunci când este dublată de permisivitate.

Din nou se ajunge la ideea acordului/dezacordului între părinți cu privire la școlaritatea copilului: eșecul școlar pare să vină de la sine în cazul în care există un nivel înalt al dezacordului între stilurile educative parentale.

Ceea ce se poate afirma cu certitudine este că mediul familial are o importanță considerabilă în dezvoltarea copilului și în reușita școlară.

Stilurile educative parentale și integrarea socială

Integrarea socială presupune un nivel corespunzător al dezvoltării cognitive și al abilităților motrice, precum și o anumită implicare emoțională a individului: încredere, sentiment de securitate, respectul de sine, respectul față de ceilalți.

Copiii ai căror părinți adoptă în educația lor un stil democratic, echilibrat în ceea ce privește manifestarea dragostei și impunerea unor reguli în conduită, prezintă o serie de caracteristici în planul dezvoltării social-afective. Astfel, aceștia își fac prieteni, întrețin cu ușurință relații cu cei de-o vârstă cu ei, nu au probleme în a face față relațiilor cu adulții, în condițiile în care aceștia impun norme exterioare.

În familiile cu părinți autoritari, permisivi sau supraprotectori, pentru copiii lipsiți sau „sufocați” de securitatea emoțională, lumea socială apare ca instabilă, periculoasă și greu de controlat. Se caracterizează prin lipsă de încredere în ei înșiși și în ceilalți, dificultatea de a-și face prieteni,

incapacitatea de a face față solicitărilor unui mediu pe care îl percep ca ostil. Vârsta critică pentru constituirea structurilor emoționale pare să fie cuprinsă între 0-5 ani.

Având în vedere relația directă stil educativ parental-devianță comportamentală /delincvență, s-a constatat că aceasta este mediată de alte variabile mai ușor de cuantificat: structuri familiale „disimetrice”, conflicte și violențe conjugale asociate aproape întotdeauna cu conflicte între părinți și copii.

S-a demonstrat că fenomenul criminalității este corelat cu: limite ale competenței materne-aceasta definindu-se prin disciplina mamei, încrederea ei în sine, afecțiune pentru copil, exercitarea rolului matern; nivelul scăzut al afecțiunilor familiale- definit prin controlul matern, supervizarea parentală și nivelul exigențelor parentale; formele parentale (violente) de manifestare a autorității paternale.

Dimensiunea afectivă a relației mamă-copil are o importanță mai notabilă: mamele copiilor delincvenți manifestă mai frecvent atitudini de respingere/ostilitate; absența afecțiunii pare să-i afecteze mai mult pe băieți.

Se subliniază faptul că modul în care părinții se comportă este mai important decât faptul de a locui sau nu cu copiii lor. De aici se poate formula următoarea întrebare: „Cum este mai bine să mă comport cu copilul meu?” Nu se poate furniza o „rețetă” a comportamentului parental optim. Aceasta nici pentru dezvoltarea cognitivă, reușita școlară a copilului sau pentru integrarea socială. Argumentul constă în faptul că interacțiunea părinți-copii este foarte complexă, fiecare parte implicată constituind o complexitate ce acționează /reacționează într-o situație particulară. Ceea ce contează este autocunoașterea și cunoașterea adultului, disponibilitatea sa, răbdarea și acceptarea.

În cazul adoptării unor strategii educative greșite, vor apărea o serie de conflicte ce vor perturba atmosfera familială, dacă nu manifestă conduite de apăsare. El se opune adultului, mai precis stilului educativ al acestuia, prin nesupunere, neascultare, încăpățănare, neîndeplinire a sarcinilor.

Părinții autoritari pretind copilului subordonare oarbă, fără să explice regulile impuse, cauzele indicațiilor și interdicțiilor lor. Aceștia controlează drastic toate sferele vieții, însă adesea, modul lor de a proceda nu este cel corect. Se pun bazele unei personalități introvertite, iar comunicarea cu părinții este distrusă. Totul se complică dacă cerința exagerată de control se îmbină cu atitudinea distantă și respingătoare a părintelui față de copil.

Dificultățile apar și din cauza afecțiunilor prea mari ale părinților căroră copilul nu este capabil să le facă față. Acest lucru se poate întâmpla din mai multe motive: părintele dorește ca alături de copil să devină ceea ce el însuși nu a putut deveni- împlinirea propriului destin prin intermediul copilului; pe de altă parte, din lipsă de cunoștințe privind posibilitățile adecvate vârstei copilului, părintele îi cere acestuia lucruri pe care el nu poate să le ofere. Încă nu dispune de capacitățile respective, nu și-au dezvoltat; un alt motiv care ar putea cauza practicarea unor stiluri educative nepotrivite, se referă la necunoașterea propriului copil, a posibilităților și limitelor sale, datorate timpului redus petrecut alături de acesta. Uneori, părinții ajung să își construiască o imagine ideală a propriului lor copil, bazată tot pe expectanțe și continu să o alimenteze pe baza unor „frânturi” de experiențe trăite alături de copilul lor. „ocul realității” îi descumpănește pe părinți, care adesea refuză să accepte realitatea. Încearcă însă să adopte stiluri educative cât mai potrivite copilului lor. De multe ori, efortul depus este atât de mare, încât părinții pot să piardă din vedere exact ceea ce este esențial pentru dezvoltarea copilului lor, la un anumit moment dat. Nu întotdeauna, ceea ce părintele îi oferă copilului este ceea ce are acesta nevoie.

Stilurile educative parentale și influențele culturale

Conceptul de stil parental este adesea influențat de diferențele culturale. Separând practica parentală de stil, acesta din urmă este considerat context prin intermediul căruia părinții dezvoltă conduită socială a copiilor lor în cultura în care se dezvoltă.

Copiii pot interpreta diferit în alesul comportamentului parental, în funcție de aspectul cultural și etic. De exemplu, **Chao (1994)** notează că părinții chinezi tradiționali sunt adesea descriși ca

autoritari-restrictivi, controlând sau respingând îns mul i chinezi echilibreaz stricte ea, controlul ferm i supunerea, cu grija parental i implicarea.

Alte studii au ar tat c un mare control parental este asociat cu o mare c ldu r i dragoste de copii din familiile coreene, dar acesta este departe de a fi apreciat ca pozitiv de copiii din familiile nord-americane i europene.

Într-un alt studiu privind specificul cultural al practicilor educative i al efectelor acestora, disciplina fizic sever /aspr , cum ar fi b taia sau plesnitul- s-a dovedit a fi un predictor timpuriu pentru comportamentul ostil, agresiv al copiilor europeni, dar nu i pentru afro-americani. Disciplina sever , sub form de abuz fizic, de altfel, s-a demonstrat c are efecte negative asupra tuturor grupurilor socio-economice i etnice.

Disciplina eficient depinde de capacitatea p rintelui de a realiza un echilibru între dragoste i autoritate, de a fi blând i hot rât. Este extraordinar s te distrezi cu copiii t i , s râzi de lucrurile nostime i s faci jocuri tr snite , dar copiii pot duce, uneori, aceste lucruri în extremis. În acel moment, s-ar putea s fie nevoie s spui cu fermitate: „Destul!”. Alteori, trebuie ca, dup o pedeaps strict , s urmeze o îmbr i are pentru a ar ta c totul a fost iertat i uitat.

Echilibrul func ioneaz cel mai bine atunci când dragostea i autoritatea se îmbin într-o abordare total – când po i spune cu amabilitate i cu fermitate în acela i timp: „S tii c nu glumesc!”

Preten iile mari, nedrepte, nu- i au locul în comportamentul unui p rinte care aplic disciplina a a cum trebuie. Dar, dac e ti intransigent într-o anumit ocazie , o scuz i pu in dragoste vor ajuta la vindecarea r nii suflete ti.

Vechea poveste, cum c un copil r sf at este un copil iubit, este doar atât – o poveste veche. Nu prea mult dragoste r sfa un copil, ci prea pu in disciplin ! Este imposibil s oferi unui copil prea mult dragoste adev rat . Copiilor le merge bine dac primesc o dragoste care le poart de grij , care îi respect , îi accept , îi iart i le acord încredere.

Bibliografie selectiv :

- ARRANZ, E. et alii (2002). Family Context and Theory Of Mind Development din Early Child Development and Care. vol. 172 (1). pag. 9-22, Carfax Publishing.
- BARAN-PETRESCU, A. (2004). Parteneriat în educa ie. Editura Aramis, Bucure ti.
- BERNSTEIN, B. (1978). Studii de sociologia educa iei. E.D.P. , Bucure ti.
- BIRCH, A. (2000). Psihologia dezvolt rii. Editura Tehnic , Bucure ti.
- BRETHERTON, I. (2000). Emotional Availability: an attachment perspective din Attachment and Human Development”. vol. 2. nr. 2, Ed. Routledge.
- CHAO, R. (1994). Beyond parental control and authoritarian parenting style: Understanding Chinese parenting through the cultural notion of training. Child Development, 65 (4), 1111-1119.
- CIOFU, C. (1998). Interac iunea p rin i-copii. Editura Medical Almatea, Bucure ti.
- DARLING, N.; STEINBERG, L. (1993). Parenting Style as context: an integrative model. Child Development, 113, 487-496.
- DIMITRIU, C. (1973). Constela ia familial i deform rile ei. E.D.P. , Bucure ti.
- DURNING, P. (1995). L'éducation familiale. Presses Universitaires de France.
- GRIEG, A.; HOWE, D. (2001). Social Understanding Attachment Security of Preschool Children and Maternal Mental Health din British Journal of Developmental Psychology. 19. 381-383. The British Psychological Society.
- MITROFAN, I.; MITROFAN, N. (1991). Familia de la A la...Z. Editura tiin ific , Bucure ti.
- NOLTE, D.L.; HARRIS, R. (2001). Cum se formeaz copiii no tri. Editura Humanitas, Bucure ti.
- OSTERRIETH, P. (1979). Copilul i familia. E.D.P., Bucure ti

Proiectele activităților

PROIECTUL ACTIVITĂȚII EXTRAȘCOLARE LABORATORUL DE JOACĂ

DATA: 20.03.2015

INIȚIATORUL ACTIVITĂȚII: Cabinetul Individual de Psihologie *Psychology University*
Suceava

PARTENER: școala Gimnazial nr.8 Suceava

LOCUL DESFĂȘURĂRII: școala Gimnazial Nr.8 Suceava

DURATA ACTIVITĂȚII: 50 minute

BENEFICIARI : 15 elevi din clasa pregătitoare B și clasa I A (prof. Rotaru Mariana și prof. Pasare Daniela) de la Școala Gimnazială Nr. 8 Suceava și 15 părinți (fiecare elev participant la activitate va fi însoțit de unul din părinți)

FORMATORI: Psiholog dr. Liliana BUJOR
Lector dr. Nadia Laura SERDENCUIUC

TEMA ACTIVITĂȚII:

LABORATORUL DE JOACĂ – Relaționarea în familie în termeni de joc și joacă

SCOP: Familiarizarea participanților cu o serie de posibilități de utilizare a jocului, în contextul interacțiunii părinte - copil, din perspectiva dezvoltării unei relații de cooperare cu implicații directe asupra optimizării performanțelor școlare ale elevilor

OBIECTIVE:

- Stimularea interacțiunii părinte- copil într-un context nonformal ce îmbină activitatea de joc cu cea de învățare
- Stabilirea unor implicații ale acțiunii de a dăruie în contextul raportului părinte- copil
- Conștientizarea rolului părintelui în gestionarea emoțiilor școlarului mic implicat în realizarea unei sarcini de lucru
- Experimentarea impactului alegerilor personale la nivelul funcționării eficiente a relației părinte- copil

METODE, PROCEDEE ȘI STRATEGII UTILIZATE: jocul, conversația, explicația, exercițiul, învățarea experiențială, învățarea prin cooperare

MODALITĂȚI DE ORGANIZARE: frontal, pe grupe, individual

MATERIALE NECESARE: etichete cu numele participanților, fișe de lucru, creioane colorate, markere, post-it-uri adezive colorate, foi de flipchart, laptop, scaune pentru participanți și mese care să permit rearanjarea în funcție de cerințele aplicațiilor.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

1. **Momentul organizatoric**

Înainte de începerea activității mobilierul din sală este așezat astfel încât să favorizeze atât comunicarea de pe poziții de egalitate a moderatorilor activității cu participanții, cât și posibilitățile de interacțiune dintre participanți (mesele sunt dispuse în lateral, iar scaunele formează un cerc). Participanții sunt invitați să ia loc pe scaune astfel încât elevii să ocupe un semicerc iar părinții celălalt semicerc.

Formatorii distribuie participanților etichete adezive cu numele fiecăruia și se asigură că sunt îndeplinite toate condițiile pentru buna desfășurare a activității.

Materiale: etichete cu numele participanților

Timp: 2 minute

2. Momentul de „spargere a gheții”

Se lansează exercițiul de spargere a gheții: *Ce avem în comun?*

În intenția de a construi o atmosferă favorabilă unei comunicării deschise și de a ajuta participanții să se cunoască mai bine între ei, formatorii prezintă o serie de afirmații pe care participanții le vor evalua individual și își vor exprima acordul sau dezacordul în legătură cu acestea. Specificul exercițiului constă în faptul că exprimarea acordului/dezacordului nu se va face verbal ci optând pentru anumite conduite specificate de formatori (participanții se vor ridica/ nu se vor ridica de la locurile lor, se vor deplasa spre un anumit loc indicat din sala, în funcție de opțiunea personală).

Lista de afirmații:

- *Îmi place culoarea roșie.*
- *Îmi place ciocolata.*
- *Îmi place să merg cu bicicleta.*
- *Îmi plac desenele animate.*
- *Îmi place să mă dau cu rolele.*
- *Îmi place să întârzii.*
- *Îmi place să fiu singur.*
- *Îmi place să merg cu liftul.*
- *Îmi place să spun minciuni.*
- *Îmi place să mi se spună același lucru de mai multe ori.*

În decursul desfășurării aplicației, formatorii vor lansa încurajări verbale, vor stimula conduita observativă a participanților astfel încât aceștia să sesizeze acele persoane din sală cu care au preferințe comune.

Exercițiul are rolul de a arăta că atât cei mari (părinții) cât și cei mici (elevii) se întâlnesc în planul opțiunilor personale depășind bariera vârstei și a statutului, ceea ce favorizează facilitarea relaționării (avem multe lucruri în comun). În același timp participanții vor avea ocazia să-și confirme/ infirme anumite ipoteze, verificând cât de bine se cunosc reciproc și uneori vor trăi surpriza descoperirii unor preferințe nebanuite până în acel moment.

Materiale: fișa ce cuprinde lista de afirmații

Timp: 7 minute

3. Anunțarea temei și a obiectivelor activității

Formatorii vor informa participanții în legătură cu tema și specificul activității, făcând o scurtă prezentare a grupului de beneficiari și justificând rolul *Laboratorului de Joacă* în spațiul relației școală- familie.

Timp: 2 minute

4. Desfășurarea propriu-zisă a activității

Formatorii lansează o secvență de activitate individuală. Fiecare participant va primi o fișă de lucru pe care va identifica desenul unei flori cu trei petale (*Floarea familiei 1*). Desenul de pe fișă reprezintă de fapt un pretext de reflecție asupra evenimentelor petrecute în familie, în decursul săptămânii curente.

Participanții trebuie să completeze fișa consemnând (părinții) sau desenând (copiii) niște elemente distincte pe fiecare petală a florii, în funcție de indicațiile primite: prima petală este destinată unui eveniment plăcut petrecut în familie în intervalul de timp menționat (*ce m-a bucurat*), a doua petală este destinată unui eveniment neplăcut petrecut în familie (*ce m-a întristat*).

iar cea de-a treia petal va g zdui un dar simbolic pe care fiecare participant îl va adresa celuilalt membru al familiei (p rinții vor nota un dar pentru copil, iar copilul va desena un simbol al darului pentru p rinți).

În explicarea sarcinii de lucru formatorii vor insista pe reflecția asupra evenimentelor din familie la care atât copilul cât și părintele prezent la activitate au fost participanți. Se va atrage atenția asupra faptului că darul trebuie să fie ales în funcție de elementele completate în spațiile primelor două petale, ca o consecință directă a acestora. În vederea completării fișelor de lucru fiecare participant va ocupa un loc la m suțele a ezate în lateral.

Materiale: Fi a de lucru - *Floarea familiei 1* (floarea desenat pe fi are un post-it detasabil în locul celei de-a treia petale, cea destinat darului simbolic), creioane colorate, markere.

Timp de lucru: 10 minute

Dup completarea individual a fișelor se reorganizează grupul de participanți astfel încât fiecare echip : p rinte- copil s ocupe locuri la aceeași măsută de lucru. Formatorii vor lansa o secvență de activitate care se va „consuma” în familie. Fiecare echipă va avea un scurt timp pentru analiza fișelor completate în secvența anterioară. Copiii vor fi încurajați de părinți să exprime alegerile f cute și să motiveze opțiunea pentru un anumit dar. La nivelul echipei este important reflecția asupra elementelor comune identificate și asupra diferențelor în percepție. Formatorii vor face un scurt instructaj p rinților astfel încât aceștia să preia rolul de moderator, la nivel de echip , i în acela i timp s reflecteze la opiniile exprimate de copil.

În urma acestei analize fiecare echip va fi încurajat s identifice acele modalit și pe care le-ar putea folosi pentru a putea determina producerea acelor evenimente pl cute i dorite în planul relaționării părinte-copil, precum și acele elemente care ar putea susține depă irea unor momente mai puțin plăcute. Pentru a sintetiza rezultatele activității la nivel de echipă se va completa fi a *Floarea familiei 2* (pe fi este desenat o floare cu cinci petale). În timp ce fiecare familie lucreaz la fi a 2, formatorii vor aduna petalele detașabile din fișele completate în secvența anterioar și le vor lipi pe o foaie de flipchart ce urmează a fi vizualizată în de toți participanții în finalul activit și (formând *Floarea darurilor în familie*).

Material: fi a de lucru – *Floarea familiei 2*, foi flipchart, creioane colorate, markere

Timp de lucru: 10 minute

Formatorii vor realiza o reorganizare a participanților în 5 grupe de lucru (fiecare grup va cuprinde trei echipe de tip p rinte- copil, adic 6 participanți). Mobilierul va fi a ezat astfel încât s permit lucrul în echip . La nivelul fiec rei echipe, pornind de la fi a *Floarea familiei 2*, se vor alege câte trei modalit și/ recomandări cărora participanții le acordă o mai mare credibilitate (folosind propunerile notate în secvența anterioară pe fiecare floare a familiei). Alegerile fiecărei echipe vor fi consemnate pe trei post-it-uri adezive colorate. P rinții primesc sarcina de a implica copiii în procesul decizional. Produsele activit șii fiecărei echipe sunt afișate pe o foaie de flipchart alc tuind *Ingredientele Laboratorului de Joacă de acasă*. Formatorii accentueaz asupra faptului c activitatea desf șurată reprezintă doar un pretext al reflecției și al deschiderii reciproce în procesul de comunicare îns aceasta trebuie prelungit la nivelul conduitelor de acas . Laboratorul de joac mijlocește astfel relația școală- familie furnizând un context al întâririi, un prilej de autocunoa tere i intercunoa tere, o dovad a faptului c coala e interesat de buna funcționare a raportului p rinte- copil în sensul în care acesta se dovede te a fi un factor care determin semnificația performanței școlare.

Material: post-it-uri adezive colorate, foaie de flipchart, markere

Timp: 10 minute

5. Încheierea activității

Se vizualizează *Floarea darurilor în familie* și se argumentează semnificația acesteia, nominalizându-se și câteva exemple de daruri din cele notate de participanți. Participanții care doresc să exprime câteva gânduri vizând activitatea desfășurată sunt invitați să ia cuvântul.

Formatorii fac o scurtă apreciere asupra modului în care participanții s-au implicat în desfășurarea întregii activități și concluzionează făcând referiri la finalitățile activității.

Timp de lucru: 9 minute.

PROIECT DE ACTIVITATE

coala Gimnazial Nr. 8 Suceava

Data: 20 martie 2015

Elevi din clasele a III-a și a IV-a

Profesori : Guri Oana și Muntean Adriana

Coordonatorul activității: Netedu Carmen

Tema: *Cercetaș la orice vârstă*

Scop: Optimizarea relației dintre școală și familie prin folosirea metodei scout.

Obiective operaționale: elevii vor fi capabili:

- să inițieze jocuri în care să-și antreneze părinții;
- să depășească eventualele bariere dintre copii și adulți;
- să demonstreze părinților beneficiile activității cercetășești pe planul dezvoltării personale;

Strategii de realizare:

• metode: metoda scout – învățarea prin joc și acțiune.

Învățarea prin acțiune asigură o însușire activă a cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor. În opoziție cu învățarea teoretică, învățarea prin acțiune înseamnă învățarea din experiențele de zi cu zi.

• strategii: mixte

Resurse:

- umane: un părinte cercetaș, două cadre didactice implicate în cercetare, elevi din clasele a II-a, a III-a și a IV-a, părinții ai elevilor de la aceste clase
- materiale: coli albe, creioane, ecusoane, ecrane, coli tip flipchart

Bibliografie:

Robert Baden Powell - „Scouting for boys”, ONCR – „Ghid pentru lideri de lupi noi”, ONCR „Ghid pentru liderii de exploratori”, „101 idei de activități nonformale”

SCENARIUL PROPRIU-ZIS

1. Organizarea activității:

- explicarea regulilor după care se va desfășura activitatea

2. Spargerea gheții:

- se realizează prin intermediul unui cântec „Copacul ce crește într-o poiană”

3. Anunțarea temei: *Cercetaș la orice vârstă*

- prezentarea organizației „Cercetașii României” și a misiunii acesteia.

4. Motivarea elevilor:

Copiii se pot juca învățând, iar părinții învață să se joace. Copiii își doresc să se joace cu părinții lor, iar părinții își doresc copii care să învețe prin joacă. Cercetașii oferă ocazia combinării acestei dorințe și astfel toți să fie fericiți. Ne jucăm cu un scop.

5. Desfășurarea activității:

Pasul 1 – Joc de cunoaștere

Materiale

- coli imprimare cu un ceas care indică mai multe ore, pixuri

Desfășurare

1. Se împarte câte o foaie fiecărui participant și pixuri doar la jumătate dintre ei.
2. Participanții sunt rugați să găsească în sala și să noteze numele persoanelor după următoarele criterii:

- la ora 12 v. dați întâlnire cu 3 persoane care sunt născute în aceeași lună cu voi. Notați numele lor în dreptul orei de pe ceasul imprimat. Dacă nu aveți pix imprumutați numai de la persoane care se potrivesc cerinței.

- la ora 14 v. întâlniți cu 3 persoane a căroră nume începe cu aceeași inițială cu al vostru
- la ora 16 v. întâlniți cu 3 persoane născute în aceeași zi cu voi
- la ora 18 v. întâlniți cu 3 persoane cărora le place marea
- la ora 20 v. întâlniți cu 3 persoane cărora le place să danseze
- la ora 22 v. întâlniți cu 3 persoane cărora le place școala.

După ce toată lumea și-a completat ceasul, vor fi rugați prin sondaj să prezinte persoanele cu care și-au dat întâlnire la o anumită oră.

Pasul 2 - Joc de comunicare

Materiale

- foi de desen
- creioane colorate

Desfășurare

1. Se împarte fiecărui participant câte o foaie și un obiect plat tare pe care să deseneze.
2. Rugăm participanții să se așeze spate la spate, dar nu prea îndepărtați, astfel încât să poată comunica fără să se vadă.
3. O persoană va fi emițător, iar cealaltă - receptor. Emițătorul începe să descrie ceea ce desenează, iar receptorul încearcă să deseneze același lucru, urmând indicațiile. De exemplu: „În colțul de sus, în stânga foii desenez un soare mare și galben, în mijlocul foii fac o casă și un acoperiș de iglă roșie și un gard negru”. Emițătorul continuă să descrie desenul până ce îl sfârșește, apoi se confruntă ambele desene și se verifică cât de eficientă a fost comunicarea.

Pasul 3 – Joc de mișcare

- Desfășurare

Jucătorii se numără de la 1 la 3. Numărul 1 vor fi poliția, 2 – oameni, iar 3 – hoți.

Animatorul va povesti o istorie despre aceste grupuri de oameni. De fiecare dată, când va rosti denumirea grupului, grupul trebuie să se ridice și să se așeze repede.

Exemplu de povestire:

Oamenii trăiau într-o casă. Într-o seară când oamenii au mers la culcare, au venit hoții pentru a le fura banii. În timp ce hoții căutau banii, oamenii s-au trezit de la zgomotul pe care-l făceau ei. Hoții s-au speriat și s-au ascuns. Oamenii au hotărât să sune la poliție și să comunice că în casa lor se află hoții. Poliția a întrebat oamenii dacă ei știu unde se află hoții. Oamenii au zis că hoții s-au ascuns în subsol. Când a venit poliția, hoții au fugit din subsol în pod. Poliția a început să-i caute pe hoți. Oamenii ajutau poliția. Oamenii și poliția erau foarte bucuroși când i-au găsit pe hoți. Hoților le-a părut rău că au intrat în casa oamenilor și ei au rugat să fie iertați. Hoții au început să plângă. Oamenii și poliția i-au iertat pe hoți și ei împreună au luat cina.

Pasul 4 – Imnul cerceta ilor

6. Asigurarea feed-back-ului

În conturul unui copac participanții vor desena un chip care să exprime cum s-au simțit. Cuplul copil-părinte va nota la rândul său opiniile copilului care joacă din cele prezentate și îl vor juca și în familie.

PROIECT DE ACTIVITATE

Școala Gimnazială Nr. 8 Suceava

Data: 20 martie 2015

Elevi: din clasele a V-a, a VI-a

Profesor: Strejac Oana

Tema: *O zi de primăvară împreună*

Scop: Dezvoltarea la părinți a abilităților de interacționare și empatizare cu propriii copii prin desfășurarea unor activități comune, organizate în mediul școlar.

Obiective operaționale: elevii și părinții vor fi capabili:

- să se implice în activități comune;
- să promoveze principiile democratice în relația părinte-copil;
- să se accepte reciproc în realizarea unor sarcini comune;
- să empatizeze reciproc;
- să manifeste interes față de activitățile culturale, muzicale.

Strategii de realizare:

- metode: metoda piramidei, explicația, conversația euristică, descoperirea, asaltul de idei.
- forme de organizare: activități frontale;
activități de grup;
activități individuale.

Strategii: adaptare integrată a conținuturilor interdisciplinară și transdisciplinară

Resurse:

- umane: părinții elevilor din clasele a V-a A, B a VI- a A, B (6 părinți de la fiecare clasă), elevii claselor a V- a A, B , a VI- a A, B (6 elevi de la fiecare clasă).
- materiale: sala de clasă, calculator, videoproiector, imprimantă, aparat foto, cameră video.

SCENARIUL PROPRIU-ZIS

1. Organizarea activității:

Se realizează 4 grupe de lucru, ce conțin părinții elevilor clasei a V-a, elevii claselor a V-a, părinții elevilor clasei a VI-a, elevii claselor a VI-a și se împart sarcinile de lucru. Fondul muzical "Anotimpurile - Vivaldi" va crea o atmosferă de concentrare și colaborare.

2. Spargerea gheții :

Coordonatorul pornește conversația de la citatul "Primăvara este ca un copil care știe poezii" de Reiner Maria Rilke și le cere elevilor și părinților să explice în viziunea lor această maximă, folosindu-se de un singur cuvânt. Apoi folosind unul din cuvintele găsite să numească grupa din care face parte.

3. Anunțarea temei

Prin ei sunt invitați să empatizeze cu copiii, sugerându-li-se să-și imagineze că nu mai sunt adulți, ci elevii trebuie să îndeplinească aceleași sarcini de lucru ca și copiii lor.

4. Motivarea elevilor

Elevii sunt invitați să urmărească felul în care lucrează și colaborează părinții pentru a putea realiza o paralelă a creativității și imaginației, a informațiilor și abilităților pe care le dețin.

5. Desfășurarea activității

Pasul 1

Activitatea 1. Fiecare atelier de lucru conține o serie de citate sau proverbe despre primăvară sau educație. Fiecare grupă va trebui să pună în ordine cuvintele citatelor și să explice în 2-3 rânduri semnificația fiecăruia.

Activitatea 2 Exercițiul conține 4 cuvinte din domenii diferite, pe care grupele trebuie să le explice, termenul poate fi din geografie, istorie, literatură, biologie și să creeze cu ajutorul lor un cântec, care să aibă ca temă „Primăvara”.

Fiecare grupă își prezintă rezultatele, care vor fi apreciate de celelalte grupe cu note de la 1-5.

Pasul 2. Activitatea 1

Etapă presupune lucru în echipă. Fiecare părinte și copil li se vor înmâna materiale pentru realizarea în colaborare a unei felicitări ce va avea ca temă ”Primăvara”. Rezultatele finale vor fi apreciate cu note de la 1-5 de fiecare pereche părinte-copil.

6. Asigurarea feed-back-ului

Se va realiza prin completarea unui chestionar care va arăta implicarea părinților și a elevilor, modul în care aceștia au colaborat și empatizat.

PROIECT DE ACTIVITATE

Școala Gimnazială Nr. 8 Suceava

Data: 20 martie 2015

Elevi din clasele a VII-a și a VIII-a

Profesor: Rangu Magdalena

Consilier psihopedagog: Solovistru Camelia

Tema: *Părinții noștri – modele pentru o carieră de succes*

Scop: Valorificarea potențialului profesional al părinților în informarea elevilor privind stabilirea traseului educațional pentru o carieră de succes.

Obiective operaționale: elevii vor fi capabili:

- să opereze cu termeni specifici: meserie, profesie, ocupație, funcție, carieră;
- să adopte o atitudine activă și responsabilă față de cariera personală;
- să aprecieze rolul modelelor oferite de părinți ca sursă de informare pentru stabilirea traseului educațional;
- să identifice posibile trasee de urmat în alegerea viitoarei profesii.

Strategii de realizare:

- metode: interviul, expunerea, explicația, descrierea, demonstrația.
- strategii: activitate frontală și pe grupe.

Resurse:

- umane: elevi din clasele a VII-a și a VIII-a, invitați părinți cu diferite profesii, funcții, cariere.
- materiale: fișe, coli, afișe, markere, flipchart, post-it-uri.

Bibliografie:

Mihai Jigău - *Consilierea carierei*, Editura Sigma, București, 2001
Marcela Marcinschi Călineci – *Start pentru o carieră de succes*, Centrul Educația 2000+, București, 2004
Elena Salomia, Marcela Marcinschi – *Ghidul carierei mele*, Colecția 2000+, Editura Humanitas, București, 2003
Marilena Elena Gulei – *Consiliere pentru viitorul tău – manualul elevului*, Alternative sociale, București, 2004
Tatiana Vîntur, Loredana Bevezan, *Ghidul profesorului diriginte*, Editura „George Tofan”, Suceava, 2007

SCENARIUL PROPRIU-ZIS

1. Organizarea activității

Se prezintă modalitatea de desfășurare a activității: elevii selectați pe baza unui chestionar aplicat de psihopedagogul colii privind orientarea spre o carieră, la nivelul claselor a VII-a și a VIII-a, grupați pe echipe denumite prin termenii-cheie, precum „profesie”, „meserie”, „ocupație”, „funcție” și „carieră”, se întâlnesc cu reprezentanți ai părinților, persoane cu diferite meserii/profesii, ocupații, funcții.

Invitații, părinți ai unor elevi de la clasele VII-VIII, sau de la altele, vor oferi exemple de parcursuri în carieră, posibile modele pentru elevii aflați în etapa căutărilor unui drum în viață și în carieră.

2. Spargerea gheții

Cu scopul de a depăși emoțiile, barierele, pentru a deveni mai relaxați și mai deschiși spre activitate, se vor face prezentările, și pentru aceasta, atât elevii cât și invitații vor juca jocul „Cine sunt eu?”, fiecare participant trebuind să se prezinte folosind trei cuvinte prin intermediul cărora să se reliefeze caracteristicile dominante ale propriei persoane, aspecte pozitive și/sau negative. Elevii vor adăuga ce își doresc să devină în viață.

3. Anunțarea temei

Se anunță tema: *Părinții noștri – modele pentru o carieră de succes*

4. Motivarea elevilor

În afară de identificarea propriilor competențe, deprinderi și domenii de interes, elevii ajunși în clasa a VII-a și a VIII-a trebuie să știe să folosească surse formale și informale de obținere a informațiilor despre carieră. O sursă valoroasă de informare pentru stabilirea unui traseu educațional o reprezintă modelele oferite de părinți. Activitatea de față are rolul de a facilita o întâlnire, un dialog între elevii și cei care pot să ofere eventuale modele pentru diferite profesii, cariere.

5. Desfășurarea activității

Pasul 1.

Elevii vor prezenta termenii-cheie care denumesc viziunile lor, pentru a se familiariza cu aceștia și să le folosească în mod corect.

Pasul 2.

Părinții invitați sunt prezentați de către câte un reprezentant din fiecare grupă, pe baza informațiilor obținute într-un interviu realizat în prealabil. Întrebările din interviu sunt identice pentru toți invitații.

Părinții vor aduce completări acolo unde vor considera că este necesar.

Elevii pot aduce completări privind părerea lor despre profesia, meseria sau funcția părinților lor, acolo unde sunt prezenți.

Pasul 3.

Pe baza prezentărilor se completează un tabel afișat pe flipchart cu profesii, meserii, ocupații, funcții, cariere identificate la invitați, pentru a se observa diversitatea acestora.

Pasul 4.

Elevii adresează întrebări invitaților, în funcție de interesele lor.

Pasul 5.

Realizarea unei activități comune, elevi- invitați, care să fie relevantă domeniului în care activează invitatul sau unei pasiuni, unui hobby care completează aria de preocupări a acestuia. Coordonatorul activității este părintele invitat pentru fiecare grupă.

Pasul 6.

Prezentarea produselor finale.

6. Asigurarea feed-back-ului

Elevii și părinții sunt rugați să scrie pe câte un post-it un cuvânt reprezentativ pentru a defini o stare, o impresie în urma participării la această activitate. Post-it-urile vor fi prinse într-un copac realizat grafic, aflat la ieșirea din sală.

Anexe

Termeni-cheie

Meseria = complexul de cunoștințe obținute prin școlarizare și practică, necesare pentru executarea anumitor sarcini profesionale.

Profesia = calificare (specialitate) obținută prin studiu;

Ocupația = activitate utilă, exercitată la un loc de muncă, sursă de existență pentru o persoană activă într-o unitate economică sau socială;

Funcția = activitate desfășurată de o persoană într-o ierarhie de conducere;

Cariera = treaptă superioară în cariera profesională.

Interviu

1. Cum vă numiți?
 2. Cum se numește copilul dumneavoastră și în ce clasă este?
 3. Ce meserie/profesie aveți?
 4. De ce v-ați ales-o?
 5. Ce rol a jucat pasiunea dvs. în alegerea ei?
 6. Ce profesii erau la modă atunci?
 7. Astăzi practicați meseria/profesia dvs. ?
 8. Considerați că este o meserie/profesie grea sau ușoară?
- Ce abilități trebuie să ai pentru o asemenea meserie/profesie?

Atelierele de lucru ale cercului pedagogic

Proiectul atelierului 1

Parteneriatul coal - familie în abordarea eficient a dificult ilor de învățare profesor logoped Emilia Crîmariu

MOTTO: „*Lectura domului plenitudine, vorbirea sigură și scrisul precizie.*”
FRANCIS BACON

DEFINIȚII - OPERAȚIONALIZARE CONCEPTUALĂ

Termenul „dificultăți specifice de învățare” înseamnă o tulburare la nivelul unuia sau mai multor procese implicate în înțelegere sau în utilizarea limbajului scris sau oral, care se pot manifesta într-o imperfectă abilitate de a asculta, vorbi, citi, scrie, pronunța sau efectua calcule matematice. Termenul include condiții ca handicap perceptiv, afecțiuni ale creierului, disfuncții minimale ale creierului, dislexie și afazie de dezvoltare. Termenul nu include copiii cu dificultăți de învățare care se datorează în primul rând handicapurilor vizuale, auditive sau motorii, deficiențe de intelect, tulburările emoționale, dezavantajelor de natură culturală, economică sau de mediu (**United States Office of Education, 1977**)

„Copiii ce prezintă dificultăți de învățare sunt aceia care manifestă o discrepanță educativă semnificativă între potențialul lor intelectual estimat și nivelul actual de performanță, discrepanță asociabilă cu tulburări bazice în procesele de învățare care pot fi sau nu conectate cu disfuncții demonstrabile ale sistemului nervos central, dar care nu sunt consecință întârzierii mintale generalizate, carențelor culturale sau educative, al tulburărilor emoționale severe sau al unor deficiențe senzoriale” (**Bateman 1965 cf. Ungureanu, 1998**)

CAUZE

Dificultățile de învățare au un caracter intern, cauzele situându-se la nivelul unor disfuncții ale sistemului nervos central. Aceste disfuncții se traduc în alterarea proceselor de achiziție și procesare a informațiilor.

MANIFESTĂRI

În ciuda faptului că dificultățile de învățare sunt asociate cu școala, ele apar încă din copilăria timpurie și se manifestă pe parcursul întregii vieți.

Dificultățile de învățare se manifestă în achiziția și utilizarea unuia sau a mai multora dintre următoarele funcții instrumentale: auz fonematic, pronunția sunetelor, citit, scris, raționament sau abilități matematice.

Dificultățile în achiziția cititului-**dislexia**

Dificultățile în achiziția scrisului- **disgrafia**

Dificultăți în ceea ce privește calculul matematic și raționamentul logico-matematic- **dyscalculia**

DIAGNOSTICAREA ȘI EVALUAREA DIFICULTĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Deși la baza dificultăților de învățare stau disfuncții ale sistemului nervos, este posibil ca examinarea medicală neurologică să evidențieze sau nu astfel de disfuncții. De aceea se consideră că elementele esențiale în diagnosticarea dificultăților de învățare sunt obținute prin intermediul evaluărilor de natură psihologică, educațională sau prin evaluarea limbajului.

INTERVENȚIA ÎN CAZUL DIFICULTĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Persoanele cu dificultăți de învățare pot primi sprijin atât din partea unui **personal specializat** (medici, logopezi, psihologi, psihopedagogi, pedagogi), cât și din partea **cadrelor didactice**, prin intermediul unui curriculum adaptat sau a **programelor** implicați în educarea eficientă a propriilor copii. Trebuie subliniat însă **nevoia de intervenție specializată, prin programe individualizate.**

ROLUL FAMILIEI ÎN ABORDAREA EFICIENTĂ A DIFICULTĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

SCOP: Conștientizarea existenței reale a dificultăților de învățare și popularizarea cunoștințelor legate de acestea

OBIECTIV: Căutarea permanentă a celui mai bun drum în educarea copiilor cu un nivel intelectual normal, dar care, din cauza tulburărilor de învățare au dificultăți de învățare în școală

METODE ȘI TEHNICI: brainstorming, lucru în echipă, joc de rol, scenariu metaforic, dezbateri, comunicare

BENEFICIARI: responsabilii parteneriatului școală-familie

RESURSE: markere, creioane, foi albe și colorate, joc didactic „Oul de pe zid”, flipchart, cocori origami

TIMP: 60 minute

SCENARIUL ACTIVITĂȚII II:

1. Prezentare Power Point despre dificultățile de învățare

2. Constituirea a trei grupe reprezentând COPILUL CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE, FAMILIA ȘI ȘCOALA. Simbolurile celor trei grupe vor fi reprezentate în ordine de o FLOARE, o INIMĂ și o ȘCARĂ

3. Fiecare grupă va primi un mesaj care cuprinde efectele dificultăților de învățare. **(lucru în echipă, joc de rol)** „Actorii” conștientizează și exprimă propriile trăiri, gânduri, puncte tari, limite, obstacole, soluții privind dificultățile de învățare. Pornind de la aceste mesaje, fiecare echipă va iniția discuții și va stabili un reprezentant care să se transpună în situația de „confruntare” cu dificultățile de învățare de pe poziții diferite (școală-Familie-Copil).

ȘCOALA (EXEMPLE DE MESAJE CĂTRE FAMILIE)

„Copilul nu reușește să înțeleasă pasul cu ceilalți copii în ceea ce privește scrisul și cititul. Cititul este deosebit de lent, citește pe silabe sau pe litere deși citirea trebuia să fie deja cursiv, este nesigur în privința literelor, nu înțelege deloc conținutul textului citit, ocolește citirea de câte ori este posibil și, deseori refuză să citească sau începe să plângă. **(simptome ale dislexiei)**

Face multe greșeli la scriere, confundă literele, se oprește de multe ori în timpul scrisului gândindu-se la forma literei următoare, omite, schimbă sau adaugă silabe, scrie cuvinte legate sau chiar întregă propoziție într-un singur cuvânt, desparte încorect cuvintele în silabe, scrie cuvântul invers, nu reușește să scrie pe linie, se orientează greu în pagina caietului, se descurcă foarte greu la dictare, omite cuvinte, copiază încorect textul de pe tablă. **(simptome ale disgrafiei)**

La matematică calculează lent, nesigur. Nu poate învăța tabla înmulțirii, are dificultăți în recunoașterea și scrierea cifrelor (le scrie invers sau greșit), nu înțelege problemele de matematică, nu reușește să transpună problemele în limbaj matematic, încurcă ordinea de efectuare a operațiilor, efectuează greu calcule mintale. **(simptome ale discalculiei)**

Copilul este dezamăgit, frustrat, imposibil de motivat pentru învățat. Are greutate în organizarea activităților zilnice, păstrarea obiectelor în ordine. Pe bancă este mereu dezordonat. Se plânge deseori de dureri de cap, de stomac, stare de vomă etc. Nu participă activ și cu plăcere la activitățile din clasă este greu de motivat.

Consilierul școlar a identificat atitudinea nesigură, lipsa de încredere în sine, dificultățile în relațiile sociale, atitudinea opoziționistă.

Trebuie să vâștă ocupați mai mult de el, să lucreze suplimentar altfel decât decalajul dintre el și ceilalți se merită.

Sarcini: Imaginați un dialog profesor-elev și un dialog profesor – părinți evidențiind problemele apăsătoare în cadrul procesului instructiv-educativ și a integrării socio-emoționale a copilului cu dificultăți de învățare.

FAMILIA

„Este o lupt zilnic atât pentru noi cât și pentru copil. De multe ori, învățăm până seara târziu, dar, în comparație cu timpul și energia alocată, rezultatele școlare ale copilului rămân mult sub așteptări. Ca părinți, cea mai groaznică senzație este când îți vezi copilul suferind. Din păcate, asta vă dă zi de zi când îl priviți, fiindcă degeaba învățăm ore întrerupte, de vreme ce a doua zi primele teste tot sunt slab. Vede cum copilul din vecini, cu doi ani mai mic decât el, citește deja cursiv: colegii lui de clasă aloc mult mai puține timp pentru învățat, totuși, primesc note mai bune decât el. Devine din ce în ce mai nesigur, poartă povara insuportabilă a insucceselor acumulate, consideră învățatul inutil, deoarece oricum nu are rezultate și îți rămâne mai puțin timp pentru coală și prieteni

Este greu să alini suferința unui copil când și tu, ca părinți, ești plin de amar, de sentimentul nerezultat...Dacă mi-ar fi spus cineva încă de la grădiniță că acest copil are probleme, m-aș fi adresat imediat unui specialist pentru a-l ajuta în dezvoltare. Astfel, cu siguranță astăzi lucrurile ar fi stat altfel, nu ar fi suferit atât de mult nici copilul, nici familia ca urmare a repetatelor eșecuri școlare.” – (gânduri exprimate de părinți cu copii dislexici în lucrarea „*Eu citesc mai bine! Îndrum tor pentru tratarea tulburărilor lexico-grafice*”- Eva Bartok coordonator -2010)

Sarcini : Imaginați un dialog părinți -profesor și un dialog părinți –copil evidențiind dificultățile pe care le întâmpină în efectuarea temelor pentru acasă și la gestionarea eșecurilor școlare.

COPILUL

„Adulții au inventat școala ca să-i chinuie pe copii...”

Este un sentiment apăsător când nu îți știi citește. Crezi că nu vei reuși niciodată și devii tot mai puțin motivat. Colegii tăi te disprețuiesc fiindcă nu îți știi citește.

Când eram în clasele I și a IIa, încă nu am înțeles ce se întâmplă cu mine și de ce. Am trăit situații de atunci ca pe o înfrângere. M-am simțit învins, am fost dezamăgit de mine însumi. Numai de ceva timp mi-am dat seama ce se întâmplă atunci cu mine, ce înseamnă să fii dislexic.

„Simt că pe mine mă desparte un zid de ceilalți copii, pentru că ei au mai mult timp de joacă **Dumneavoastră, ca pedagog, cu înțelegerea Dumneavoastră, puteți ajuta la dărâmarea acestui zid...** (gânduri exprimate de un copil dislexic în lucrarea „*Eu citesc mai bine! Îndrum tor pentru tratarea tulburărilor lexico-grafice*”- Eva Bartok coordonator -2010)

Copilul cu dificultăți de învățare care rămâne în urmă simte că are deficiențe față de colegii săi. Nu înțelege ce se întâmplă cu el, suferă având sentimentul că pentru el este inaccesibil ceea ce pentru colegii lui este natural. Îl apăsă sentimentul așteptărilor părinților și ale profesorilor și îl macină neîncrederea în sine pe zi ce trece. În plus, din cauza necunoașterii dificultăților de învățare, în majoritatea cazurilor, cei din jurul lui, părinții, școala îl încurajează, îl amenință, îl antajează sau pur și simplu îl fac de rușine și explică greșelile copilului prin lene, neatentie, lipsă de caracter, prostie etc.

Sarcini : Identificați trăirile copilului cu dificultăți de învățare .

4. Construirea unui zid simbolic cu dificultățile cu care se confruntă Copilul, Familia și școala

Fiecare grup va primi 14 cărți mici cu care vor construi un zid alcătuit din exprimarea trăirilor negative generate de dificultățile de învățare (scenariu metaforic).

În această etapă a activității se va utiliza jocul „Oul de pe zid”. Participanții vor denumi pentru fiecare carte un obstacol pe care ei îl consideră important în evoluția copilului cu tulburări de învățare. Astfel zidul va fi construit din perspective diferite asupra dificultăților de învățare (COALĂ -FAMILIE-COPIL) ceea ce va duce la conștientizarea și sensibilizarea participanților asupra acestei problematice.

5. Găsirea unor modalități de „dărâmarea zidului” prin găsirea unor soluții și „ancore” emoționale de susținere. (brainstorming)

Această etapă a activității urmărește să evidențieze necesitatea comunicării în cadrul parteneriatului școală-familie și găsirea unor resurse emoționale pozitive care să întărească această colaborare pentru a însoți eficient elevul cu dificultăți de învățare în evoluția școlară .

Zidul va fi „dărâmat” prin înlocuirea cărților mici cu soluții și mesaje pozitive pe care participanții le vor nota pe flipchart.

Pentru fiecare mesaj participanții vor primi un cocor origami care va simboliza zborul cu aripi de încredere al copilului cu dificultăți de învățare.

BIBLIOGRAFIE

1. Bartok E. coord., 2010- *Eu citesc mai bine*, Editura Asociației Române pentru copii dislexici
2. Schipor, D.M., 2012- *Dificultăți de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică
3. Ungureanu, D., 1998- *Copiii cu dificultăți de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică București
4. United States Office of Education, 1977- *Definition and criteria for defining students as learning disabled*, Federal REGISTER, 42:250, p.65083. Washington, DC: U.S. Government Printing Office

Proiectul atelierului 2

“Părinții au fost elevi”

Consilier psihopedagogic, prof. Camelia Solovistru

- A. Prezentarea invitațiilor
- B. Împărțirea pe grupe a invitațiilor se va realiza folosind tehnica atribuirii rolurilor de tată, mamă, fiu, fiică. În funcție de numărul participanților, “familiiile” astfel formate vor avea 2 sau 3 “copii”. Părinții și copiii vor primi câte un mesaj scris, rezumând importanța rolului lor în cadrul activității. Participanții vor lucra pe patru grupe, sarcina de lucru fiind trasată pe un bilet pe care îl va extrage o persoană din fiecare cele patru echipe.

- C. Activitatea pe grupe

Exercițiul 1: ”Casa”

Sarcina: Pe o coală flipchart, fiecare din membrii familiei va trebui să deseneze acele elemente ale unei case, elemente în care se regăsește. La prezentare, fiecare membru va motiva alegerea făcută. În finalul prezentării, profesorul coordonator va adăuga câteva semnificații psihologice ale elementelor desenului.

Materiale: coli flipchart, markere, carioca.

Exercițiul 2: “Școala - mai mult decât teme”

Sarcina: Realizarea unui colaj din materiale naturale. Prezentarea va include expunerea de către membrii “familiei”, a modului în care și-au împărțit rolurile și au cooperat pentru a realiza colajul, semnalarea sentimentelor trăite de “părinți” și “copii”.

Materiale: șculeți cu pietre, mușchi de pământ, semințe de diverse tipuri, pământ de flori, nisip, poliester.

Exercițiul 3: “Munca înseamnă o zi scurtă și o viață lungă”

Sarcina: “Copiii” li se vor prezenta imagini cu diferite instrumente necesare diverselor profesii; ei vor alege câte două astfel de imagini, în funcție de profesia ideală. “Părinții” au ca sarcină să discute cu “copiii” lor despre alegerile făcute de aceștia; întrebările-cheie sunt reprezentate în “Hexagonul motivației pentru educație”. Prezentarea va include feed-back-ul părinților către “copii” și va descrie eventualele neînțelegeri cu aceștia.

Materiale: imagini cu diverse obiecte care aparțin diverselor profesii, coli A4, instrumente de scris.

Exercițiul 4: “Piramida reușitei”

Sarcina: Pe coli colorate A4, fiecare din membrii “familiei” va nota cuvinte care desemnează baza reușitei în viață. Prezentarea va include motivația fiecărui membru, în calitate de “părinte” sau “copil”, de a alege un concept sau altul. În final, profesorul coordonator va face referire la modelul psihologic YAVIS.

Materiale: cartoane colorate A4, markere, patafix.

Sarcina finală a întregului grup va consta în găsirea cuvântului-cheie care să definească interacțiunea părinte-copil în relația colar-socială.

Climatul familial și impactul asupra dezvoltării de sine a copilului

Prof. Pas re Daniela

Societatea contemporană consideră că cea mai mare parte din răspunderea formării tinerilor dincolo de copilărie o are familia, totuși societatea nu tolerează creșterea liberă și dezordonată a unei ființe omenești a cărei viață oscilează între lărgirea cunoștințelor dar care trebuie să le limiteze.

Tipul tradițional de educație, precum și mentalitățile referitoare la copil, văzute nu ca o personalitate distinctă, ci ca un adult în devenire, fac ca majoritatea celor care lucrează cu copiii sau îi îngrijesc să privească cu indiferență sau suspiciune participarea copiilor. Vocea copiilor nu este niciodată auzită, în ciuda faptului că multe decizii politice și economice îi afectează direct sau indirect.

A devenit o tradiție ca atunci când un copil sau un adolescent are dificultăți, să acuze de ele educația pe care a primit-o în familie sau „neglijența” sau „delăsarea” părinților săi. Asemenea atitudine îi încurajează pe părinți să se intereseze de problemele de educație, atitudine care îi culpabilizează pe aceștia, dându-le o stare de neliniște. Din teama părinților de a proceda rău și teama de a nu „rata” o educație adecvată copilului lor se naște ideea potrivit căreia în jurul acestuia nu se naște o atmosferă perfect sănătoasă și tocmai din această cauză am considerat importantă climatul familial atât în educația copilului cât și în realizarea încrederii în sine pe care o va avea ulterior acesteia.

Părinții au, în general, o idee foarte exactă despre copiii lor și despre scopurile educației pe care le-o dau. Se întrebă mai rar ce imagine a lor înșiși le oferă copiii și cum și-i reprezintă această imagine pe adulți, cum le în aleg rolul. Totuși educația nu poate exista decât prin intermediul schimbului intelectual sau afectiv.

În cadrul familiei, în mod inevitabil copiii, în plin proces de dezvoltare a personalității, sunt supuși fenomenului de identificare.

Identificarea constă în adoptarea de copil a caracteristicilor, convingerilor, atitudinilor și comportamentelor unor persoane semnificative. Identificarea este o consecință a observării și imitării unui model. Cel mai frecvent, modelul îl constituie părintele, dar poate fi și unul dintre bunici, un frate mai mare, un profesor sau o personalitate TV. Copiii preiau frecvent caracteristicile mai multor modele, pe care le selectează și le aglutinează. Selecția modelelor se face fie pe baza puterii pe care o dețin aceste modele, fie a prestigiului de care dispun. Copiii vor să fie asemeni modelului lor, vor acționa și vor trăi emoții similare modelului. De aici decurge importanța modului de comportament al adultului (părinte, profesor) și mai puțin a „prelegerilor” educative pe care adultul le oferă copiilor. Acest lucru se face în mod frecvent prin respectarea drepturilor copiilor.

Aadar, una din sarcinile majore ale copilului o reprezintă formarea unei identități personale prin dezvoltarea cât mai rapidă a unei stime de sine pozitive și în alegerea propriei persoane drept o entitate distinctă de toți ceilalți care este în același timp coerentă de-a lungul diferitelor situații.

Omul este însoțit în întreaga sa existență de familie, care s-a dovedit a fi una din cele mai vechi și stabile forme de comunitate umană, care asigură perpetuarea speciei, evoluția și continuitatea vieții sociale.

Fiind concepută ca formă de comunitate umană se poate spune despre familie că este cea mai trainică dintre ele. Ea este caracteristică pentru toate treptele de dezvoltare istorică și având o mare stabilitate de structură socială ocupă un loc aparte în raport cu toate celelalte forme de comunitate.

Contactul dintre părinți și profesori se dovedește a fi necesar dar este totuși destul de dificil. Cele medii schimbă o cantitate mică de informații și raporturile lor nu sunt întotdeauna lipsite de „agresivitate”. Nu sunt rare cazurile când părinții se arată geloși pe profesor, ceea ce-i face să-l critice în mod sistematic. Se întâmplă să comenteze metodele sau temele date, să spună că e prea puțin, să-l

cople easc pe copil cu lec ii particulare, sau s spun c -i prea mult i s le fac în locul copilului, sau chiar s mearg la controvers deschis i pân la plângere oficial .

Este destul de periculos pentru copil s distrugi astfel în închipuirea lui imaginea profesorului. Dar nici cealalt extrem nu este bun : atitudinea p rin ilor care aprob sistematic tot ceea ce se face la coal , un iretlic pentru a se dispensa s se gândeasc la asta i a arunca profesorilor întreaga r spundere a educa iei copilului.

Pe de alt parte, profesorii nu se arat întotdeauna liberi de conflictele lor personale i de reac iile lor emotive, i nici disponibili întotdeauna. Nu este bine nici ca ei s fac apel la p rin i pentru a- i înt ri autoritatea prin pedepse.

P rin ii i profesorii nu trebuie niciodat s ac ioneze ca ni te complici uni i pentru a-l strivi pe copil.

Astfel, este imperios necesar constituirea unei leg turi directe i foarte strânse dintre climatul familial i stima de sine a copiilor, pornind de la dou din func iile principale ale familiei (asigurarea protec iei materiale i emo ionale pentru descenden i i formarea unui climat de dezvoltare a personalit ii tuturor membrilor ei). În cadrul familiei, în mod inevitabil copiii, care sunt în plin proces de dezvoltare a personalit ii, sunt supu i fenomenului de identificare de unde rezult i importan a modului de comportament al adultului (p rinte, profesor), acest lucru realizându-se în mod frecvent prin respectarea drepturilor copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. B ban, Adriana (coord.),2001 „*Consiliere educațională*”, Editura Ardealul, Cluj-Napoca;
2. Cosmovici, Andrei, Iacob, Lumini a (coord.),1993, „*Psihologie școlară*”, Editura Polirom, Ia i,;
3. Chiopu,Ursula, Verza, Emil „*Psihologia Vârștelor. Ciclurile vieții*”, 1995, Editura Didactic i Pedagogic , Bucure ti;
8. Voinea, Maria, „*Sociologia familiei*”, 1993, Editura Universit ii din Bucure ti, Bucure ti.

Biblioteca colar – Spa iu cultural al interac iunii sociale

bibliotecar, Ungureanu Mihaela

O radiografie a societ ii actuale a avut menirea de a semnala și impasul în care a ajuns, în momentul de față, cultura scrisă, lectura cărților ce permit accesul tuturor la informație, cunoaștere, formare (conform unui studiu realizat de IRSS afl m c în România mai mult de jum tate dintre locuitori nu au citit în anul 2014 m car o carte).În acest sens exist numeroase modalit i prin care atât bibliotecile publice cât i cele colare, ca urmare a invaziei i tot mai greu de st pânit a cuceririlor mass-mediei i informatiz rii, încearc s resusciteze interesul pentru cartea tradi ional , s promoveze lectura, s aduc – în special în rândul tinerilor, a copiilor (contamina i brusc de Internet, tablete iPad i Smartphone – uri) – un plus de încredere i de respect pentru bibliotec , una dintre institu iile cele mai reprezentative ale societ ii.

Promovarea eficient a bibliotecii, informa iilor, resurselor, serviciilor, evenimentelor este foarte important pentru a atrage aten ia utilizatorilor, bibliotecile, i nu numai cele colare, având înc mari restan e la acest capitol. Internetul i instrumentele web ofer multiple posibilit i de promovare, în condi iile în care comunitatea virtual se extinde rapid, comunicarea virtual devine tot mai u oar , astfel c bibliotecarilor nu le r mâne decât s înve e s pun aceste noi oportunit i la dispozi ia bibliotecii.Mai mult, internetul ofer multiple posibilit i de îmbun t ire a imaginii bibliotecii colare i a bibliotecarului în comunitate i în rândurile p rin ilor elevilor, precum i de livrare a unor servicii de calitate.

Comunitatea implică o împărțire a obiectivelor, o comunicare a intereselor, o organizare a activității în funcție de scopuri – un consens al existenței, conștiință socială. Omul fiind ează într-un mediu social, deoarece ca om el este o ființă destinată să fie „legat de alte ființe” și nu-și poate îndeplini propriile sale activități fără să se amestece în seama de activitățile altora, deoarece acestea constituie condițiile indispensabile pentru realizarea propriilor tendințe. Atunci când ființa umană reacționează, ea își pune în acțiune și pe ceilalți reciproc. În cele din urmă, este evident aportul pe care îl au părinții în actul educațional și mai ales importanța stabilirii unei relații cu școala, respectiv cu biblioteca.

Revenind la rolul pe care îl are biblioteca menționăm că susțin și subscriu activităților de acest gen: ateliere de creație, cluburi de lectură, întâlniri cu autorii de creație, concursuri de creație literară, programelor culturale cum sunt *dimineața de basm*, *personajul literar- inspirație pentru tânărul cititor*, *hoinar în lumea cartilor*, sau, proiectelor cum ar fi *Ziua internațională a cărții pentru copii*, *Noaptea bibliotecilor*, *Săptămâna națională a bibliotecilor*. O formă prin care o bibliotecă poate atrage utilizatorii și, de asemenea, un mijloc de a face cunoscute colecțiile pe care le adăpostește sunt expozițiile de carte. Succesul unei expoziții depinde în mare parte de calitatea și nivelul științific al publicațiilor expuse, de nivelul de aprofundare a studierii materialului ce urmează să fie expus.

Marketingul de bibliotecă subliniază importanța cunoașterii de către școală a percepțiilor și a tepturilor utilizatorilor (aici fiind incluși și potențialii părinți care citesc alături de copii), prin intermediul lui, biblioteca are posibilitatea de a răspunde exigențelor cititorilor sau preveni și interpreta nevoile acestora. Cercetările de marketing în biblioteci fie ele, școlare sau publice câștigă teren, fiind necesare în primul rând, ca modalitate de creștere a implicării activității în ansamblul cultural, educațional și științific al societății, cunoașterea și aplicarea metodelor de cercetare făcând parte din munca bibliotecarului modern.

O bibliotecă școlară contemporană urmărește inovația și creativitatea, astfel încât să-și poată împlini rolurile esențiale de a învăța, de a performa, de a încuraja elevii, părinții și comunitatea să interacționeze, pentru că biblioteca este un spațiu cultural al dezvoltării permanente.

Bibliografie

John Dewey - *Trei scrieri despre educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977

Din inimă, pentru părinți

consilier psihopedagogic, prof. Camelia Solovistru

În urmă cu câțiva ani, la un post de televiziune din SUA, apărea o reclamă, în care doi copii, un băiețel și o fetiță, frați de altfel, strecurându-se în podul unei case, au scos dintr-un dulap o rochie de mireasă pe care număidecât o îmbracă fetița și un costum de mire pe care fratele ei se chinuia să-l îmbrace. Probabil, vă încolțește un zâmbet pe buze când vă imaginați cum atârnavă mânecile cămășii băiețelului sau cum plutea fetița în rochia cea albă, chinându-se în același timp să nu piardă din picioare pantofii cu toc. Mesajul reclamei suna astfel: „Las-te de fumat! Copiii vor face peste timp asemenea părinților!”

Dar nu despre fumat vorbim aici, ci despre cât de responsabilă este în mintea copilului figura parentală, persoana părintelui, cu tot ce ține de aceasta.

Părinții constituie primul model social de influențare a copiilor, aceștia contribuind la formarea concepției despre viață, a modului de comportament și de relaționare a copiilor. Ereditatea constituie premisa, mediul - condiția, iar educația reprezintă factorul determinant al dezvoltării personalității umane. Personalitatea viitorului adult este determinată de modul în care părinții înțeleg și-l educă și-l formează.

Copilul nu e educat de c tre p rinți doar atunci când se află față-n față cu aceștia. Poate părea ciudat, îns modelul p rintelui acționează chiar și atunci când acesta este la serviciu sau la cump r turi, la sala de fitness sau în vizita la prietenii de familie. Atitudinile pe care le au p rinții față de copii pot influența evoluția viitoare a acestora stimuland-o sau, din contr , frânând-o.

P rinții trebuie să găsească un echilibru în ceea ce privește organizarea și controlul copilului, cerințele adresate acestuia, precum și înlăturarea extremelor. Prin utilizarea unor strategii educaționale necorespunz toare pot ap rea o serie de consecințe nedorite, în funcție de atitudinile părinților față de copil.

P rin ii hiperprotectori sunt, în aparen , p rin i-model: sunt extrem de aten i la nevoile copilului i se dedic cu toat fiin a „meseriei” de p rinte. Prioritatea lor este s -i ofere copilului securitate, deoarece con tientează c un copil este o fiin foarte fragil , care are nevoie în permanen de sprijin i protec ie.

Studii longitudinale întreprinse asupra copiilor supu i unor astfel de maniere educative au dus la concluzia c hiperprotec ia parental din timpul copil riei generează lips de eficien i competitivitate social , tulbur ri emo ionale i sexuale la vârsta adult (Ciofu, 2004). Situa ia este o consecin direct a întârzierilor apreciabile în maturizarea psihic a copilului hiperprotejat. El ajunge s simt continuu i în mod exagerat nevoia de a fi îndrumat, ap rat, consolat, nevoia de a trece r spunderile pe seama altora, având ca i caracteristic principal dependen a de alte persoane, sub toate raporturile. Ca urmare, „ciocnirea” cu via a va fi mai târziu dur pentru adul ii astfel educa i, ei având dificult i în a- i organiza independent via a i vor c uta adeseori un tutore, un mentor, un ef care s le asigure orientarea i stabilitatea în via a social .

În cazul p rintelui autoritar, consecin a fireasc este reprimarea ini iativei personale a copilului, care va interioriza, în schimb, o nevoie acut de a cere avizul parental prealabil pentru orice ac iune întreprins . De asemenea, copilul se va obi nui s îndeplineasc întocmai orice preten ie a p rin ilor, dar nu pe baza propriei convingeri cu privire la juste ea respectivei preten ii, ci pentru a evita sanc iunea ce urmează neconform rii. Conflictele în rela ia p rinte-copil tot vor ap rea, întrucât, mai devreme sau mai târziu, copilul va refuza supunerea absolut , fie printr-o înfruntare f i (în cursul c reia manifest rile copilului este posibil s ating intensit i extreme, sub presiunea frustr rii acumulate), fie prin refugiul într-o lume imaginar ce îi va satisface trebuin ele de autostim negate în existen a familial cotidian . Astfel, p rin ii care suprim ini iativa i orice tendin spre independen i afirmare a copilului vor ob ine în final un copil aparent supus, dar fie cu imprevizibile i extrem de violente izbucniri sau chiar cu tendin e despotice – preluând incon tinent modelul parental, fie cu propria realitate alternativ care îi asigur plenitudinea personal , dublat în via a cotidian de timiditate i neîncredere în sine. În ambele cazuri, capacitatea de rela ionare social va fi grav afectat , întrucât modalit ile adaptative de r spuns înv ate se vor referi în permanen la un model hiperautoritar a c rui absen va genera dezorientare.

Demersurile de interac iune p rin i-copii caracterizate prin indulgen pot diferi semnificativ de la un caz la altul i depind în planul efectelor de modalitatea concret în care este utilizat indulgen a. În acest sens, indulgen a poate s duc la consecin e negative în plan educativ când este folosit , într-o manier extrem , de p rin i tributari unor tr s turi de personalitate sau unor antecedente dezavantajoase; astfel, exist p rin i prea ezitanți (care, poate, au fost înv a i s a tepte interve ii externe în propriile decizii), prea *vinovați* (pentru gre eli trecute i pentru modul de comportare fa de proprii p rin i, pe care nu vor s le r sfrâng asupra copiilor), prea *supuși* fa de copiii lor (în baza temerii c nu vor fi iubi i de copiii lor dac nu cedează întotdeauna). Indulgen a excesiv nu educ nici independen a, nici ini iativa, nici spiritul de r spundere, iar copilul nu înva regulile de convie uire, de munc , de colaborare. Ini iativa i independen a nu presupun ignorarea normelor de conduit , ci posibilitatea de a g si modalit i originale de a fi util colectivit ii i sie însu i în condi iile unor norme echilibrate de convie uire i cooperare.

Deficite de autoritate sunt întâlnite mai ales în familiile de dezorganizate, mai ales acolo unde b iatul este lipsit de autoritatea i exemplul tat lui sau acolo unde p rin ii nu au fost capabili s asigure inuta moral minim a familiei (manifest rile de imoralitate, de incorectitudine, scandalurile, be iile creând imaginea unor fiin e pe care copilul nu are cum s le respecte). Cu toate acestea, putem constata deficite de autoritate i în familiile cu o via demn , dar care, dintr-o anumit imaturitate sufleteasc sau pornind de la o filozofie educativ gre it , practic în raport cu copiii un fel de democratism exagerat care duce la efecte negative în dezvoltarea copilului.

Aceast atitudine parental favorizeaz dezvoltarea agresivit ii i negativismului la copil, reprezentând, în consecin , un aspect disruptiv al rela iei p rinte-copil, ce survine cu prec dere în situa ii familiale dizarmonice în cazul unui ata ament inadecvat p rinte-copil (Ciofu, 2004).

Exist îns un grup de copii greu de disciplinat, eticheta i drept „*copii dificili*” – cei care au anumite caracteristici temperamentale, un anumit grad de impulsivitate, intoleran la frustrare, rezisten la însu irea unor experien e noi; cu toate acestea, aceast categorie de copii va dobândi mai repede autonomie, calit i creatoare i organizatorice. Berge consider c „*un copil dificil e adesea un copil nefericit, iar climatul familial conflictual este favorabil dezvoltării unor tulburări de caracter și a agresivității*”. Totu i, tulbur rile caracteriale ale copiilor forma i de p rin i indulgen i nu se reduc doar la un „caracter r u”; ele cap t uneori anumite forme greu de deosebit de simptomele nevrotice sau chiar de reac iile de delincven (Ciofu, 2004).

De-a lungul timpului, cercet torii au analizat rela ia p rin i-copii i au încercat s g seasc r spunsuri la întrebarea: „*care ar fi calitățile părintelui competent?*”; ca urmare, constituirea unui tablou psihocomportamental al p rintelui-model a fost în centrul preocup rilor de specialitate înc din 1900, când Borgovanu considera c „*părintele competent este acela care recurge la metode educative centrate pe pilde*”, deoarece acestea fac, în educa ia copilului, mai mult decât toate vorbele i îndemnurile p rin ilor (Borgovanu, 1900, p. 277). Tr s turile psihocomportamentale ale p rintelui competent corespund modelului „*umanist*” descris de J.M. Bouchard, 1988 (*apud* St nciulescu, 1997), ce este considerat a reflecta sistemele de valori, de atitudini i de credin e care sus in comportamentele educative i care plaseaz p rintele mai degrab pe o pozi ie de „*ghid*” al copilului, l sându-l s aib propriile op iuni i s decid autonom. Rela ia p rin i-copii este centrat pe respect reciproc, empatie, schimb de opinii, persuasivitate i valorificare complementar , îmbinate cu stimularea autonomiei i având la baz exemplul pozitiv al p rin ilor (Ciofu, 2004; Boro , 1992) i pe un stil parental „*autorizat*”, caracterizat printr-o îmbinare a controlului exercitat sistematic cu un nivel corespunz tor al sprijinului din partea p rin ilor.

O metod optim de disciplinare const în încurajarea comportamentelor pozitive, cooperarea cu copilul, promovarea acelor comportamente care sunt acceptate social prin intermediul disciplinei pozitive (Ciofu, 2004). Studiile au demonstrat c p rintele competent este acela care dispune de aptitudini parentale ca i componente instrumental-opera ionale ale personalit ii p rin ilor ce favorizeaz cre terea eficien ei influen elor exercitate în rela iile cu copiii i care reu e te s r spund adecvat nevoilor copilului sau s dezvolte nu obedien a, ci respectul individualit ii i autonomia de la vârstele cele mai fragede.

Conduita copilului este influen at profund de exemplul pe care i-l ofer p rin ii. Atitudinea just a acestora fa de munc ,modestia i corectitudinea lor în rela iile cu vecinii,colegii, precum i buna în elegere din familie marcheaz pozitiv conduita copilului. Lipsa unor calit i p rinte ti (respectul,ajutorarea,afec iunea,în elegerea,încrederea,etc.) îl s r ce te pe copil în exersarea i însu irea acestor conduite, ele r mânându-i în foarte mare m sur str ine. Pornind de la realitatea c totul se înva ,putem spune c orice copil înva de la p rin i cele mai multe din atitudinile comportamentale (modul de a vorbi,de a se comporta, consecven a sau inconsecven a comportamental). Copilul are nevoie de un climat familial echilibrat, în care s se simt în siguran . Acest lucru este posibil dac p rin ii sunt aten i la nevoile copilului, dau dovad de în elegere, sunt calmi i afectuo i, se ocup de educa ia lui , interesându-se de evolu ia lui la coal , particip la

evenimentele din viaa copilului. În același timp, părinții trebuie să dea dovada de fermitate, să stabilească limite, să nu lase copilul să facă tot ce vrea.

Pe lângă nevoile de bază ale copilului (hrană, îmbrăcăminte, locuință, îngrijire medicală, educație, joacă), satisfacerea nevoilor emoționale este foarte importantă pentru dezvoltarea armonioasă a personalității.

- *respectul*: chiar dacă este doar un copil, el are nevoie de respectul și de valorizarea celorlalți, ca orice alt individ. Respectarea copilului înseamnă oferirea de alternative, explicarea motivelor care impun un comportament sau altul, libertatea de exprimare și de a lua decizii și multe alte lucruri;

- *sinceritatea*: copiii au nevoie de a cunoaște oamenii și de a avea încredere în ei, cu atât mai mult în părinții lor. Minciunile sau adevărul spus pe jumătate nu fac altceva decât să-i facă să fie confuși și să-și dezvolte un stil de comunicare bazat pe minciună și nesinceritate;

- *acceptarea*: copilul are nevoie să fie acceptat și valorizat de părinți și indiferent de succesul sau insuccesul acțiunilor sale, lucru care se poate realiza atât prin încurajări verbale cât și prin încurajări nonverbale. Din acest punct de vedere, în general, părinții au mai mult tendința de a valoriza și recompensa succesul copilului și de a critica sau pedepsi eșecul acestuia. În timp, această atitudine a părinților duce la deteriorarea comunicării dintre cele două generații și nu-l face pe copil decât să se ferească de ei și să-și mintă, pentru a nu fi criticat sau a-și aduce din nou reproșuri;

- *dragostea*: un copil are nevoie de dragostea părinților și tot timpul adică atât în momentele fericite cât și în cele triste. Părintele îi poate exprima dragostea față de copil atât verbal, cât și nonverbal – îmbrăși, strângeri de mână, mângâieri etc. Alternarea comportamentelor de manifestare a dragostei cu cele de neglijare, de indiferență sau cu cele agresive, îl pot face pe copil să nu mai aibă încredere în părinți și, să-și evite, să-și mintă sau, mai rău, să-și respingă;

- *răbdarea*: unui copil nu i se poate cere ceva "aici și acum", ci are nevoie de timp și de explicații pentru a se putea adapta unui comportament sau altul solicitat de adult. Cei mai mulți părinți se așteaptă să doască, o dată ce au cerut un anumit lucru copilului lor, acesta să-l realizeze fără a lua în considerare faptul că, mai întâi, copilul are nevoie să înțeleagă de ce este necesar acel lucru;

- *timpul*: copilul are nevoie de compania și atenția părinților și. Nu se poate construi o relație între părinte și copil atâta timp cât părintele nu are timp pentru copilul său, este la serviciu mai toată ziua sau are alte priorități atunci când este acasă;

- *corectitudinea*: este important ca, orice copil să cunoască regulile iar, o dată ce acestea au fost stabilite (în colaborare cu copiii), aplicarea lor să fie corectă și constantă;

- *înțelegerea*: relațiile, în general, se bazează pe înțelegere astfel că, și copilul, are nevoie să fie ascultat și înțeleasă de părinți și.

Bineînțeles, lista de mai sus poate continua, iar motivul pentru care am adus în discuție aceste nevoi emoționale ale copiilor nu este întâmplător deoarece tot mai mulți părinți tind să le piardă din vedere și să se axeze doar pe satisfacerea nevoilor de bază ale copilului – hrană, sete, îmbrăcăminte, locuință, somn. În prezent, părinții sunt foarte interesați de aspectul financiar, muncesc mult, uneori toată ziua, motivată de gândul: „copilului meu să nu-i lipsească nimic!” și, ca atare, nu mai au când să construiască o relație cu copilul lor, nu mai au când să discute cu el și să-l asculte, să-l cunoască și să-l facă să aibă încredere în ei. Copilul îi vede din ce în ce mai puțin în părintele, este singur majoritatea timpului, dacă este mai mic, sau îi petrece toată ziua în compania calculatorului sau a prietenilor, dacă este mai mare.

Foarte mulți autori au formulat tot felul de sfaturi și recomandări pentru părinți, mai ales, și pentru copii, cu scopul de a-i ajuta să aibă o relație cât mai armonioasă și o comunicare cât mai eficientă. Părinții, în general, au tendința de a discuta cu copiii lor despre notele pe care le-au obținut la școală, despre temele pe care le-au făcut, despre cât, cum și la ce materii au învățat sau motivele pentru care nu au învățat, adică, cu alte cuvinte, despre temele pe care îi interesează mai ales pe ei ca părinți, comunicarea axându-se, în astfel de situații, mai ales pe emițător – de obicei părintele și mai puțin pe receptor – copilul. Pentru ca părinții să aibă o comunicare eficientă cu copiii lor, acest lucru, din

păcate, nu este suficient. Părinții trebuie să fie conștienți nu numai de importanța lor ca emițitori ai unui anumit mesaj, ci și de cea a emițitorului pentru că, în funcție de feedback-ul oferit, se poate observa dacă mesajul a fost clar, concis și corect în ales de emițitor. Copilul va comunica cu plăcere cu părințele și dacă temele de discuție vor fi de interes comun și dacă părințele nu va domina discuția, va avea răbdare și o atitudine deschisă, nu va ridica vocea și își va asculta copilul, va oferi exemple și se va asigura că mesajul său a fost corect înțeles. Aceste lucruri îl vor face pe copil să aibă încredere în părințele și să fie sincer cu el și să nu îl mintă, și să-i ceară ajutorul atunci când are nevoie și să stea pe baza pe acesta.

Un alt aspect care ține de comunicarea dintre părinți și copil este acela că, în discuțiile avute cu copiii lor, părinții vorbesc foarte mult despre ceea ce simt, despre modul în care s-au simțit într-o anumită situație, despre "suferință", "ruinea" sau "indispoziția" pe care le-a creat-o un anumit comportament al copiilor lor sau o anumită acțiune, pierzând din vedere faptul că aceștia au sentimente și emoții și că, poate, și pentru ei acele acțiuni au fost dificile, ruinoase sau dureroase.

Părinții nu trebuie să uite că și copiii pot avea momente de neliniște, de îngrijorare, de nesiguranță sau de tristețe, de neîncredere în propriile puteri sau de incertitudine, în astfel de momente fiind cu atât mai important ca ei să fie lângă copiii lor, să-i sprijine, să aibă încredere în ei, să-i asculte și să-i încurajeze. Un copil care observă că părinții și sunt alături de el doar în momentele în care are succes sau atunci când face lucrurile "corect", își va crea o imagine greșită despre părinții săi, încercând ca, în timp, să evite cât mai mult discuțiile cu ei. O astfel de situație duce, foarte probabil, la tensionarea și deteriorarea relațiilor dintre cele două părți, ca urmare, și a comunicării, constituind obstacole în comunicare părinți-copil.

Dar relația (comunicarea) părinți-copil nu presupune numai respectarea cerințelor mai sus prezentate ci și multor alte condiții, dintre care am dori să le mai amintim pe următoarele:

- copilul are nevoie de intimitate, la fel ca orice alt individ, astfel că este important ca părinții să-i respecte intimitatea, fapt care îl va face pe copil să aibă încredere în părinții săi și să comunice cu aceștia;
- este necesar ca părinții să țină cont și de nevoile copilului lor atunci când vor impune reguli și norme; de asemenea, pe cât posibil, acestea nu vor fi impuse în absența copilului ci împreună cu acesta deoarece în acest fel le va înțelege mai bine, va fi mai responsabil și se va angaja în respectarea lor;
- părinții îl vor ajuta pe copil să-și dezvolte o imagine de sine pozitivă. Pot realiza acest lucru prin încurajări și aprobări verbale și/sau nonverbale, complimente, prin asigurarea copilului că arată bine și că este capabil de performanțe și realizări deosebite, că este isteț și descurcăreț. Totuși, părinții nu vor exagera în această privință cunoscut fiind faptul că insistarea pe aceste aspecte îl pot frustra pe copil și poate avea mai mult efecte negative decât pozitive;
- chiar dacă părinții nu sunt de acord cu prietenii copilului sau cu participarea lui la activitățile de grup, vor încerca să accepte acest lucru sau, acolo unde este cazul, vor discuta cu acesta despre eventualele riscuri și pericole, dar pe un ton calm și liniștit, cu o voce caldă și înțeleasă;
- una, poate dintre cele mai importante condiții ale unei bune relații părinți-copil, ca de fapt în oricare altă relație, este aceea că părințele trebuie să arate afecțiune față de copilul său. Dar ce înseamnă, de fapt, să fii afectuos cu copilul tău? O relație caracterizată prin îmbrățișări, zâmbete, strângeri de mână, încurajări, săruturi are foarte multe șanse de a persista în timp și de a se dezvolta decât o relație care se caracterizează prin critici, ipete, jigniri, lipsa atingerilor fizice sau a încurajărilor. Nu este vorba de a-ți răsfața copilul ci de a veni în întâmpinarea nevoilor sale firești.

În loc de final, s nu uit m:

1. Copilul nu este adult, dar este o persoan .
2. Fiecare copil este unic.
3. Nu exist copil r u. În spatele unui comportament “r u” exist o necesitate (nevoie) emo ional , c reia nu i se acord aten ia cuvenit .
4. Copilul nu se love te niciodat , sub nici o form .
5. Copilul este natural i autentic. Adultul este cel care pune inten ii artificiale în comportamentul lui i-l îndep rteaz de la ceea ce copilul este destinat s fie.
6. Copilul necesit timp petrecut cu p rin ii lui i invers.
7. E ti doar p rinte. Câteodat obose ti i mai faci si gre eli.
8. Îmbr i rile fac minuni.
9. Ajut -l s se dezvolte armonios ca persoan . Pune-i limite i norme clare, acestea dezvoltându-i autonomia.
10. R bdarea i iubirea sunt cea mai bun cale i totodat medicament.
11. Las -l s în eleag c schimbarea este necesar pentru a evolua, pentru a cre te ca persoan .
12. De multe ori chiar e valabil: Las copilul, controleaz -te tu!

Bibliografie:

- Cury, Augusto, *P rinți fascinanti*, Editura For you, Bucure ti, 2005
Ciofu, Carmen-Interac iunea p rin i-copii, Bucure ti Editura tiin ific i Enciclpedic , 1989
Caroll, Lee, *Copiii indigo*, Editura For you, Bucuresti, 2005

Webliografie:

- <http://www.suntparinte.ro/stilurile-parentale>
<http://psihologie-blagacj.wikispaces.com/file/view/Stiluri+parentale.pdf>
<http://www.copilul.ro/copii-1-2-ani/ingrijire-copii-mici/Ce-fel-de-parinte-esti-Stilurile-parentale-a7876.html>
<http://www.copilul.ro/articole/stiluri+parentale/>

Gânduri pentru părinți...

prof. Muntean Adriana și Oana Guri

Încă din pântecul mamei, copilul simte tririle pe care aceasta le are în cele nouă luni de sarcină, apoi, după ce face ochișori, vede ceea ce se întâmplă în jurul său. Înțelege când îi se cântă, simte alături de el durul corpului mamei sau al tatălui.

În primii ani de viață copilul imită, conștient sau inconștient, persoanele din jurul său, perioadă în care începe formarea caracterului.

Mergând la grădiniță, apoi la școală, învață despre lucrurile din jur, dar, cel mai important, își dezvoltă ceea ce au început să construiască părinții până atunci: gândirea, creativitatea, limbajul.

Ajuns pe bancile colii copilul adaugă la copacul care crește în el, o frunză, o floare, o ramură.....

Apoi, în viață, la rândul său, copilul va rodi, va da naștere la alte vârstare, asemănătoare caracterului său.

Ca părinți ne întrebăm adesea ce este mai bun pentru copilul nostru?

Zilele trecute, citeam o compunere unui băiețel, în care acesta îi mulțumea mamei că l-a dus la biserică. O fetiță îi mulțumea și ea prin creația sa că îi este alături atunci când se simte tristă. O altă fetiță dorea ca mama să fie lângă ea, să se întoarcă din străine țări.....

Cred că orice moment petrecut alături de copiii noștri, pentru ei face cât lumea toată. Zâmbiți copilului dumneavoastră și strângeți-l în brațe ori de câte ori aveți prilejul!

Apreciați-l și încurajați-l mereu! Fiți dumneavoastră repere demne de urmat! Copilul vă vede chiar și atunci când nu vă dați seama că sunteți privit.

Povața, sfatul, dojana, faceți-le cu blândețe! Petreceți timp cu copilul, cunoașteți-l bine și vă implicați în anumite activități copilărești: citiți-i, vizionați filme împreună, ieșiți în parc, intrați în lumea lui! Înțelegeți-l empatizând cu el!

Simplitatea, sinceritatea și curajul de a recunoaște o greșelă și de a o corecta, să fie principii de viață pentru toți.

Oferiți copilului clipe de bucurie în familie! Povestiți-le despre copilărie! Nu trebuie să răsăm munții ca să le arătăm iubirea ci să fim noi înșine, sinceri în fața lor.

Încercați să faceți din fiecare zi o zi specială, în care totul este bun, frumos plin de lumină!

Fiți dreți în viață și demni! Faceți ca în jur să fie doar zâmbete! Răspândiți bunătate și liniște și veți primi înapoi multe daruri ascunse, doar de Dumnezeu știute!

Mesajul organizatorilor

Mulțumim părinților care s-au implicat în activitățile Cercului responsabililor școală-familie, în calitate de invitați, participanți la activități, colaboratori, parteneri sau organizatori!

1.Nadia Serdenciuc, 2.Emilia Crîmariu, 3.Larionescu Corina, 4.Motovele Elena, 6.Spiridon Viorel, 7.Frenescu Laura, 8.Ursan Sorin 9.Croituru Robert, 10.Acasandre Cristina, 11. Maxim Cristina, 12.Tomiuc Simona, 13. Găgiu Veronica, 14. Buc taru Doru 15.Spirescu Alina,16.Pîu Raluca, 17.Buliga Mihai și Elisabeta, 18.Florea Nicoleta, 19.Rotaru Mărioara, 20.Gheorghiu Adriana, 21.Zamosteanu Alina, 22.Barb Camelia, 23.Stoica Camelia, 24. Moroanu Loredana Vasilica, 25.Volintiru Ramona 26.Colibaba Alina, 27.Pintilie Lucia, 28.Crefeleanu Monica, 29. Amarine Gheorghe, 30.Cordu Mihaela, 31.Lupu Corina Beatrice, 32.Blaga Ecaterina, 33.Spiridon Viorel, 34. cladan Silvia, 35.Anechitei Adina, 36.Moroanu Alin, 37.Mar in Sabina, 38.Zup Daniela, 39. Codin Daniela, 40.Pleca Virginia 41.Panaite Liliana, 42.Cazan Laura, 43.Buzeac Oliver, 44.Vlad Daniela, 45.Siminiuc Carmen, 46.Micu Claudia, 47.Netedu Carmen, 48.Marin Alina, 49.Pucau Vilma, 50.Spiridon Gabriela, 51.Ungureanu Lucian

În fiecare an, în a doua zi de marți din luna octombrie, se celebrează Ziua Europeană a Părinților

Tipografia
SC ROFIMP SRL
Suceava

Str. Măreții Nr. 7A
tel. 0230-532 299
tel./fax. 0230-523 476
mobil: 0745 392 984
0745 585 954
email: rofimpsrl@yahoo.com